

Akcenti u glagola.

Predao u sjednici filologiĉko-historiĉkoga razreda jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 7 listopada 1868

PRAVI ČLAN GJ. DANIČIĆ.

Kako sam prošlih godina pretraživao akcente i njihove promjene u samostavnijeh rijeĉi, ¹ isto sam ih onako rad pretražiti i u glagola. Od misli kojih sam se prije držao nije me do sada moglo ništa odvratiti što se o toj stvari pisalo; a najbolje što se pisalo nije ni protivno mojim mislima, ako se razumijemo. Glavno je u mene što držim da naš jezik ima dva različna duga i dva različna kratka sloga onda kad ne može biti sumnje da je na njima akcenat (gláva, zláto², mágla, sláva), i da su s jednijem od taka dva duga sloga, na kojima je za cijelo akcenat, jednaki svi ostali dugi slogovi, za koje bi se moglo misliti da na njima nije akcenat, i za to da nam trebaju četiri znaka kojima bismo bilježili kad treba dva različna duga i dva različna kratka sloga. Od kuda dolazi ta razlika izmedju slogova, o tom ja nijesam govorio; a što reĉena četiri znaka za četiri različna sloga, na kojima je bez svake sumnje akcenat, zovem akcentima, ili što za ta četiri sloga govorim da je na njima akcenat, odtuda se valja da ne može izvoditi da mislim da ona razlika dolazi samo od akcenta, a da nikake sumjese s kvantitetom nema; ja bih prije rekao da se u tome samo od sebe razumije ono što neki vele da odriĉem. Što se tiĉe samijeh znaka, ja ne mogu dokuĉiti da bi bilo razumnije ostaviti sadašnja četiri znaka za to što svaki njih pokazuje kakav je koji slog i kvantitetom i akcentom, pa tobože rastavljajući kvantitet od akcenta uzeti dva znaka za dvojaki kvantitet i na oba dodavati još dva znaka za dvojaki akcenat; to bi bilo pisanje kakovo ja ne

¹ Vidi Slavische bibliothek, herausgegeben von Fr Miklosich. bd. I. 1851. Гласник VIII. 1856. XI. 1859.

² U štampariji nema obloga znaka nad latinskim slovima, za to se stavlja mjesto njega ovaj uglasti.

mogu vjerovati da želi ko od onijeh koji sadašnjemu pisanju zabavljaju što miješa kvantitet s akcentom, kao da ne bi i u govoru bilo oboje smiješano u sva četiri pomenuta sloga. A što duge slogove, o kojima bi se moglo misliti da na njima nije akcenat a koji su — kako ja znam — jednaki s jednijem od ona dva duga sloga na kojima je za cijelo akcenat, bilježim istijem znakom, kojim bilježim taj dugi slog na kom je za cijelo akcenat, ni tijekom niti zabacujem kakoga kvantiteta niti dajem kake slave akcentu, a mislim da i ne griješim, jer ne činim ništa drugo nego dva sloga koja mi se čine da jednako glase, i o kojima mi nije poznato da je ko doista dokazivao da ne glase jednako, bilježim jednakim znakom. A da bi se i dokazalo da ta dva sloga ne glase jednako, onda bismo istina dobili još jednu vrstu slogova, za koje bi trebao još jedan znak, razlikovali se oni od ostalih samijem kvantitetom ili i kvantitetom i akcentom, ali ni onda ne bi što se do sada zabavljalo sadašnjemu pisanju vrijedilo više nego što sada vrijedi, t. j. ne bi se ni najmanje potvrdilo da je kaka pogriješka što se svakim od sadašnja četiri znak bilježi u jedno i kvantitet i akcenat. — Lako može biti pogriješaka u dojakošnjim člancima mojim, ali ne mogu priznati da je koja doslije popravljena ili otkrita. Još lakše može biti da sam u ovom članku na više mjesta pogriješio; ko bi mi pogriješke popravio, ja bih mu veoma zahvalan bio.

Pregledajući glagolima akcente uzimaću ih najprije po vrstama u koje ih dijeli nauka o oblicima, jedno za to što i osnove same, po kojima ta dioba biva, donose glagolu u oblicima njegovijem ovaki ili onaki akcenat, a drugo za to da bi se svaki glagol mogao lakše naći i s njim se mogla lakše otkriti svaka pogriješka koju bih učinio. Na pošljedku ću sabrati pravila koja se u tom pregledanju pokazu za akcente u glagola.

Neki oblici imaju na nekim slogovima u najviše glagola ^; tako ima sadašnje vrijeme i prilog sadašnjega vr. na umetku izmegju osnove i nastavka, ili na slogu u kom se taj umetak izgubio, n. p. tresêm, vidim; tresûći, vidêći; tako drugo pregjašnje vr. u drugoj polovini umetka: tresijâh; tako prilog pregjašnjega vr. na samoglasnom koje se nagje pred nastavkom: pletâvši, molivši. Tijeh slogova ne ću pominjati osim kad je na njima drugi akcenat.¹

¹ Vuk u gramatici pred rječnikom staroga izdanja na str. LX i LXI svjedoči da neki glagoli na tijem slogovima u sadašnjem vr. mogu

Glagoli prve vrste.

Što se jednima njih osnove svršuje na suglasno, drugima na samoglasno, trećima čas na suglasno čas na samoglasno, od tuda biva te jedni u nekim oblicima imaju jedan slog više ili manje nego drugi, a od tuda već može nastati megju njima razlika u akcentu. S toga éu ih razdijeliti na troje: 1. kojima se osnova svršuje na suglasno, 2. kojima se osnova svršuje na samoglasno, 3. kojima se osnova svršuje čas na suglasno čas na samoglasno. Da ih pregledamo tijekom redom.

I. Glagoli prve vrste s osnovom na suglasno.

Svjema je prostijem osnova od jednoga sloga; a akcenat imaju na njoj u infinitivu jedni ´: trésti, drugi `: plèsti, treći ¨: grísti.

1. U kojih je prostijeh akc. ´ u infinitivu na prvom slogu.

U njih ostaje isti akcenat u svijem oblicima osim onijeh koje éu na po se spomenuti, n. p. trésti; trésêm, trésêš, trésê, trésêmo, trésête, trésû; trésoh, tréso smo, tréso ste, tréso še; trésijâh, trésijâše, trésijâše, trésijâsmo, trésijâste, trésijâhu; trési, trésimo, trésite; trésûci; trésâv, trésâvši; trésla, tréslo; trésen, trésena, tréseno. — U drugom pregjašnjem vr. (imperf.) ostaje isti akcenat i onda kad mu se umetak *ija* skрати u *a*: trésâh, trésâše, trésâše, trésâsmo, trésâste, trésâhu.¹

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregjašnjega vr. (aorist.) mijenja se ´ na ^: trése.²

U prvom pridjevu mijenja se ´ na ^ u onijem padežima koji nemaju za se nastavka pa im ostanu na kraju dva suglasna od kojih je krajnje *l*, te se megju dva suglasna umetne *a* i krajnje se *l* pretvori u *o*, a ti su padeži prvi jednine i s njim jednaki četvrti jedn., n. p. trésao.³ — Glagoli kojima se osnova svršuje

i imati i ne imati ^; izmegju glagola u kojih tako dvojako može biti navodi iz prve vrste *tresem* i *lijem*, iz pete vrste *snujem*, i iz šeste *kazujem*; uz to ne treba smetnuti s uma da na istom mjestu samo s akcentom ´ na rečenim slogovima navodi glagole prve vrste *pletēm* i *pečēm*, i glagole druge vrste *metnem*, *dignem*.

¹ *métijâh* i *métâh*. Vuk. rječn. kod *mésti*.

² Vuk, rječn. star. izd. LXII.

³ tako se mijenja taj akcenat i u adjektiva, n. p. *nágla*, *náglo*, a u muškom rodu u 1. pad. jed. *nágao* (vidi u Vukovu rječniku; *pogrješka* je u mojim oblicima 1863. str. 43 *nágao*), tako *svijèta* (ist. *svèta*), *zap. svítla*), *svijètlo*, a u muškom rodu u 1. pad. jed. *svijetao* (= *svètao*, *svitao*).

na *d*, *t*, te se u prvom pridjevu krnji gubeći krajnje suglasno, ne mijenjaju akcenta u tom obliku onako kao ostali, nego mjesto njihova *ˆ* imaju *˘*, n. p. *měo* (*a* *ˆ* ostaje i u njih gdje je u ostalijeh: *měla*, *mělo*).¹ — A glagol od osnove *rast* ne gubeći u tom obliku krajnjega glasa u osnovi, mijenja i akcenat u tom obliku kao ostali, koji ne gube krajnjega glasa u osnovi: *râstao* (u ostalijem padežima *râsla*, *râslo* itd.).²

U složenijeh ovakih glagola ostaje akc. *ˆ* ondje gdje je u prostijeh, n. p. *istrěsti*; *istrěsēm*, *istrěsēs*, *istrěsê*, *istrěsēmō*, *istrěsête*, *istrěstû*; *istrěsoh*, *istrěsosmo*, *istrěsoste*, *istrěsoše*; *istrěsi*, *istrěsimo*, *istrěsite*; *istrěsla*, *istrěslo*; *istrěsāv*, *istrěsāvši*; *istrěsen*, *istrěsena*, *istrěseno*. — A gdje se u prostijeh mijenja *ˆ* na *˘*, ondje složeni takogjer imaju *˘*, ali u njih slog koji je pred tijem akcentom, dobija *˘* u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., n. pr. *istrěse*; — a u prvom pridjevu slog koji je pred *ˆ* dobija *˘*, n. p. *istrěsao*, *nârâstao*. Kad se u ovom posljednjem obliku mijenja *ˆ* na *˘*, onda u složenijeh otpada *˘* a slog prednji dobija *˘*, n. pr. *zâmeo*. — Koji su tako složeni da nemaju sprijed cijela sloga više nego prosti, u njih ne može ni biti ovijeh razlika, nego akcenat ostaje kako je u prostijeh, n. p. *směo*, *směla*, itd.

Ali složeni tako da sprijed imaju dva sloga više nego prosti, u 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. mjesto *˘* na slogu pred *ˆ* imaju ga na drugom od sloga na kom je *˘*, n. p. *prěobûče*. A u prvom pridjevu ostaje *ˆ* pred slogom na kom je *ˆ* kao u složenijeh s jednim slogom, n. p. *prebûkao*.

Taki su ovi glagoli sa svojima složenima:

s osnovom na *t*: *městi*, *za-*, *iz-*, *o-*, *po-*, *pod-*, *raz-*, *s-*, *u-*; *râsti*,³ *do-*, *za-*, *iz-*, *na-*, *ob-*, *od-*, *po-*, *pod-*, *pri-*, *pro-*, *raz-* *se*, *s-*, *uz-*;⁴

s osnovom na *z*, *s*, i to na *z*: *věsti* (*acu pingere*), *do-*, *iz-*, *na-*, *o-*, *pod-*, *raz-*, *u-*; *vřsti se*, *za-*, *iz-*, *na-*, *od-*, *ot-*, *po-*, *raz-*, *u-*; — na *s*: *trěsti*, *iz-*, *na-*, *od-*, *po-*, *pre-*, *pro-*, *raz-*, *s-*, *uz-*;

¹ tako biva i u adjektivu od jednoga sloga kad se iza akcenta *ˆ* promijeni *l* na *o*: *gnjila*, *gnjilo*, *gnjĭo*; *bijěla* (= *běla*), *bĭo* (= *běo*).

² Ovaj bi pridjev u svijeh glagola odregjen mijenjao u svijem padežima *ˆ* na *˘*, pred kojim bi u složenijeh najbliži slog imao *˘*: *ûzěbli*.

³ koje glasi i *résti*.

⁴ Vuk ima *nâgnjести* a prostoga *gnjести* nema; Budman pak gram. 77 piše *gnjěsti*, po tome bi i ovaj glagol išao ovamo.

s osnovom na *b, p, v*, i to na *b*: dúpsti, za-, iz-, zépsti, na-, o-, po-, pre-, pro-, u-; skúpsti, iz-, o-, po-, pro-; — na *p*: crpsti, iz-, na-; — na *v*: živsti, do-, na-, nad-;

s osnovom na *g, k, h*, i to na *g*: léci, za-, iz-, na-, raz- se, u- se; — na *k*: vući, do-, za-, iz-, na-, obúći, odvúći, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, pres-, preobúći; túći, do-, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-; — na *h*: vrijéci (ist. vréci, zap. vríci), o-. Ne sumnjam da ovamo ide i taj posljednji glagol, koji u svijem oblicima ima akcenat kao i ostali ovoga reda, samo mu u prvom pridjevu prvi padež jed. muškoga roda piše Vuk (u rječniku) vr̂hao i prema tome òvrhao; ali mislim da je to pogreška mjesto vr̂hao i òvrhao, koja se lako može razumjeti kad se uzme na um da se *h* ne govori svuda te dolaze tri vokala jedan do drugoga, koji se jedan uz drugi lako promijeraju, te smetaju razabrati akcenat.¹

Glagoli druge vrste koji neke oblike imaju po prvoj, ako u nekima izmegju tjih oblika i imaju akcenat kao ovi glagoli, opet se u drugim oblicima, koje imaju po prvoj vrsti, razlikuju od ovijeh akcentom. Vidi br. 7.

2. U kojih je prostijeh akc. ` u infinitivu na prvom slogu. Oni su dvojaki: u jednijeh ostaje isti akcenat u sadašnjem vr., a u drugih se mijenja.

a. Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim onijeh koje ću na po se spomenuti, n. p. pèci; pèčèm, pèčèš, pèčê, pèčèmo, pèčète, pèkû; pèkoh, pèkosmo, pèkoste, pèkoše; pècijâh, pècijâše, pècijâše, pècijâsmo, pècijâste, pècijâhu; pèci, pècimo, pècite; pèkûći; pèkâv, pèkâvši; pèkla, pèklo; pèčen. — U drugom pregj. vr. ostaje isti akcenat i kad mu se umetak *ija* skрати u *a*, n. p. plètâh, plètâše; žèzâh, žèzâše itd.

U sadašnjem vr. u 1. i 2. licu mn. može se akcenat i promijeniti tako da otpadne ` s prvoga sloga, pa drugi slog, umetak *e*, dobije ', n. p. pèčèmo, pèčète, pletèmo, pletète.

U prvom pregj. vr. u 2. i 3. licu jed. mijenja se ` na `', n. p. plète, plète; pèce, pèce.

U prvom pridjevu u 1. pad. jed. muškoga roda mijenja se ` na `', n. p. pèkao, grèbao. Isto biva i kad se krnji osnova gubeći s kraja *d, t*, n. p. plèo, mèo; ali samo u tom padežu, a u dru-

¹ I oni koji su u ovoga glagola u infinitivu izgubili ` uz *r*, imaju na samom *r* `: vríci, ovríci. Vidi u Vukovu rječniku.

gima ostaje `: plëla, mèla. Glagol kojemu je osnova *bod* u tom obliku gubeći krajnje *d* dobiva dva *o* jedno do drugoga, te ih oba slijeva u ô: *bô* (mjesto *bđo*); u ostalijem padežima ostaje `: *bôla*, *bôlo*.

U drugom pridjevu u svijem padežima osim prvoga jed. muškoga roda otpada s prvoga sloga ` pa prelazi na drugi, n. p. *pletëna*, *pletëno*; *pečëna*, *pečëno*; *grebëna*, *grebëno*. Ovaj pridjev kad je odregjen, onda ima ` na prvom slogu u svijem padežima: *pëčëni*, *pëčëná*, *pëčëno*.

U složenijeh ostaje akcenat kako je u prostijeh, osim kad je u prostijeh `, n. p. *oplësti*; *oplëtëm*, *oplëtëš*, *oplëtê*, *oplëtëmo* (*oplëtëmo*), *oplëtête* (*oplëtête*), *oplëtû*; *oplëtôh*, *oplëtôsmo*, *oplëtoste*, *oplëtôše*; *oplëti*, *oplëtimo*, *oplëtite*; *oplëtâv*, *oplëtâvši*; *oplëla*, *oplëlo*; *oplëten*, *oplëtëna*, *oplëtëno*. — A kad se u prostijeh promijeni ` na `, onda složeni gube akcenat sa sloga na kom je u prostijeh, pa im na slog koji je pred tijem slogom dolazi `, i to u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., n. p. *ôplete*, *prîvede*, *prîveze*,<sup>1</sup> *ûteče*; — a u prvom pridjevu dolazi na isto mjesto `, n. pr. *ispekao*, *ôgrebao*, *dôvezao*; tako i u glagola kojima se u tom obliku krnji osnova: *ôpleo*, *dôveo*.

Taki su ovi glagoli sa svojima složenima:

s osnovom na *d*, *t*, i to na *d*: *bôsti*, *za-*, *iz-*, *na-*, *nad-*, *o-*, *po-*, *pod-*, *pri-*, *pro-*, *s-*, *u-*; *vësti*,² *do-*, *za-*, *iz-*, *na-*, *nad-*, *ob-*, *od-*, *po-*, *pod-*, *pre-*, *pri-*, *pro-*, *raz-*, *s-*, *u-*, *uz-*; *grësti*;³ — na *t*: *mësti*, *za-*, *iz-*, *o-*, *po-*, *raz-*; *plësti*, *do-*, *za-*, *iz-*, *na-*, *o-*, *po-*, *pre-*, *raz-*, *s-*, *sa-*, *u-*; *cvâsti*, *pro-*, *raz-* *se*, *u-*, *rascvjësti se*;

s osnovom na *z*, *s*, i to na *z*: *do-vësti*, *za-*, *iz-*, *na-*, *nad-*, *od-*, *po-*, *pod-*, *pre-*, *pri-*, *raz-*, *s-*, *sa-*, *u-*; — na *s*: *nësti* sa složenima o kojima će kao i o njemu biti još na po se govor;

s osnovom na *b*, *v*, i to na *b*: *grëpsti*, *za-*, *iz-*, *na-*, *o-*, *po-*, *pre-*, *raz-*; — na *p*: *tëpsti se*, *stëpsti se*;

s osnovom na *g*, *k*, i to na *g*: *žëći*, *za-*, *o-*, *po-*, *pod-*, *pro-*, *raz-*, *sa-*, *u-*; — na *k*: *pëći*, *do-*, *za-*, *iz-*, *na-*, *o-*, *po-*, *pod-*, *pre-*,

¹ Vidi u Vukovu rječniku kod *privesti* *privedem* i *privesti* *privezem*.

² Bjesnilo je divlje Turke

na sve naše kraje velo. P. Petrović Njeguš, šćep. 107.

³ u mojim Oblicima srpskoga jezika stoji griješkom na str. 68 *grédëm*. Vidi Vukov rječn. i Budm. gram. 76.

pri-, u-; teći, do-, za-, iz-, na-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-.

Glagol *nesti* i složeni njegovi u oblicima u kojima ima cijelu osnovu ima i akcenat kao i ostali glagoli ovoga reda: *něsti, nēsēm, donēsēm, donēsěš, donēsě, donesěmo, donesěte, donēsū*;¹ *donēsoh, dōnese, dōnese, donēsosmo, donēsoste, donēsoshe; doněsi; donēsen, donesěna*. A u kojim se oblicima osnova *krnji*, te mu se i samoglasno mijenja, u njima je i akcenat i drugačiji: po što otpadne krajnje *s*, a *e* se pretvori u glas koji je u staro vrijeme bio *τ*, dolazi na taj glas u infinitivu *ʹ*, mjesto kojega u južnom govoru na drugi od njegova dva glasa kojima zamjenjuje staro *τ* dolazi *ʹ*: *nijěti, snijěti* (istočno *něti, sněti*, zapadno *nići, snići*). U složenijeh, koji imaju cio slog više nego prosti, mijenja se u infinitivu taj *ʹ* na *^*, pa na slog koji je pred *^* dolazi *ʹ*, a tada u južnom govoru mjesto *^* na prvi od dva glasa kojima zamjenjuje staro *τ* dolazi akcenat *˘*, koji opet otpada kad pred njim ima *ʹ*: *dōnijeti* (istočno *dōněti, zapadno dōnići*), *zānijeti, iznijeti, nānijeti, nādijeti, ōbnijeti, ōdnijeti, pōnijeti, pōdnijeti, prēnijeti, prīnijeti, prōnijeti, rāznijeti, ūnijeti, ūznijeti*.² Tako je i u prvom pregj. vr. u složenijeh, osim 2. i 3. lica jed., u kojima se ne *krnji* osnova: *iznijeh* (istočno *iznēh, zapadno izniħ*), *iznijesmo, iznijeste, izniješe*.³ U prvom pridjevu u prostoga i u složenoga koji nema cijela sloga više nego prosti, dolazi *ʹ* u svijem padežima koji imaju nastavak za *se*: *nijěla* (ist. *něla, zap. nića*), *snijěla* (ist. *sněla, zap. snića*); a u padežima koji nemaju za *se* nastavka nego na kraju ostaje *l*, pa se *l* pretvara u *o*, dolazi *˘*: *snīo* (ist. *sněo*⁴); u složenijeh koji imaju cio slog

¹ U sadašnjem vr. kao da mogu ovi glagoli imati i drugačiji akcenat: Vuk u rječniku kod *dōnijeti* ima ne samo *donēsēm* nego i *dōnesēm*, kao da bi u prostoga bilo *nēsēm*; ni kod jednoga od ostalih složenijeh ne pominje Vuk da je i tako.

² Vidjećemo i drugih glagola gdje se akcenat *ʹ* prostijeh mijenja u složenijeh na *^*; isporadi br. 5 a. Ipak kao da su od ovoga glagola složeni u običaju i bez rečene promjene u infinitivu: Vuk u rječniku ima za istočni govor uz *dōněti, pōněti* i *doněti, poněti*.

³ u prostoga kad bi bio u običaju u tom obliku i u složenoga s *krnjom* osnovom koji nijednoga sloga nema više nego prosti, a to je *snijeti*, mislim da u množini ne bi bio taj akc. *ʹ*, nego *˘*: *snijēsmo* (istočno *snēsmo, zapadno snīsmo*), *snijěste* (ist. *sněste, zap. snīste*), *snijěše* (ist. *sněše, zap. snīše*), pa se u složenijeh, koji imaju cio slog više nego prosti, mijenja u množini *ʹ* na *^*.

⁴ mjesto *sněl*, kao *běo* m. *běl*, *bīo* m. *bīl*, južno *bijel*.

više nego prosti, mijenja se u tom obliku akc. ', koji je u prostoga, na ^, kao i u infinitivu, ali na slogu pred ^ ne stoji ` kao u infinitivu, nego `: dõnijela (ist. dõnêla, zap. dõnîla), dõnijelo (ist. dõnêlo, zap. dõnîlo), dõnijeli (ist. dõnêli, zap. dõnîli); a sa sloga na kom je u prostoga ` prelazi taj akcenat na prednji slog: dõnio (ist. dõneo). U drugom pridjevu dolazi takogjer ^, i na slog pred njim `: dõnijet (ist. dõnêt, zap. dõnît), dõnijeta (ist. dõnêta, zap. dõnîta).

b. Mijenja se akcenat ` na ` u sadašnjem vr., u drugom pregjašnjem, u prilogu sadašnjega vr., u zapovjednom i u prvom pridjevu muškoga roda u 1. pad. jed., u kom se posljednjem obliku tako mijenja i u onijeh naprijed, n. p. lèžêm, lèžêš, lèžê, lèžêmo, lèžête, lègû; lèzi, lèzimo, lèzite; lègao.

U ostalijem svijem oblicima i u samom drugom i trećem licu jed. prvoga pregj. vr. ostaje bez promjene `: lèći; lègoh, lèže, lèže, lègosmo, lègoste, lègoše; lègâv, lègâvši; lègla, lèglo.

Još je samo u dva glagola tako, ali ni u njih nije sa svijem tako; to su mòći i rèći. Prvi u 1. licu jed. sadašnjega vr. imajući staro u zadržava akcenat `, inače je kao u gornjega: mògu, mòžêš, mòžê, mòžêmo, mòžête,<sup>1</sup> mògû; mògoh, mòže, mòže, mògosmo, mògoste, mògoše; mògâv, mògâvši; mògao, mògla, mòglo; imajući prilog sadašnjega vr. mijenja i u njemu akcenat ` na `: mògûći; a kako ima i drugo pregjašnje vrijeme, mijenja i u njemu akcenat: mògâh, mògâše, mògâše, mògâsmo, mògâste, mògâhu; — u zapovjednom ima drugačije nego leći, tu mu akcenat ` ostaje bez promjene kao u onijeh naprijed; istina on prost nema sad zapovjednoga, ali složeni koji ga imaju pokazuju da je tako: pomòzi, pomòzite. Isto je tako i u glagola rèći: mijenja se akcenat u oblicima u kojima se mijenja u lèći, osim zapovjednoga: rèčêm, rèčêš, rèčê, rèčêmo, rèčête, rèkû; rèkao; u zapovjednom ostaje bez promjene, kao u moći: rèci, rècimo, rècite; tako ostaje u ostalijem oblicima: rèkoh, rèče, rèče,² rèkosmo, rèkoste, rèkoše; rèkâv, rèkâvši; rèkla, rèklo; u njega ima i drugi pridjev, te i u njemu akcenat ostaje s promjenom kao u onijeh glagola pod a.: rèčen, rèčena, rèčeno, i kad je odregjeno: rèčenî, rèčenâ, rèčenô.

U složenijeh osim ` drugi akcenti ostaju gdje su u prostijeh; a ` otpada sa sloga na kom stoji u prostijeh, pa slog koji je pred

¹ tako i kad se ž pretvori u r: mòrêš, mòrê, mòrêmo, mòrête.

² Vidi u Vukovu rječniku kod rèci.

njim dobija `: zàležêm, zàležêš, zàležê, zàležêmo, zàležête, zàlegû; prilezi, prilezimo, prilezite; zàlegao; — tako moći kad je složen imajući u sadašnjem vr. u 1. licu jed. *em* mjesto staroga *u*, izjednačuje to lice i u akcentu s ostalijem licima: pòmožêm, pòmožêš, pòmožê, pòmožêmo, pòmožête, pòmogû; pòmogao; tako ostaje i u složenijih su dva sloga: potpòmožêm. — Tako bi trebalo da je i u glagola složenijih od reći; ali u svijeh njih Vuk piše u svom rječniku sadašnje vrijeme kao da u prostoga nema promjene u akcentu: izrêčêm, srêčêm itd.; po tome mislim da taj glagol i kad je prost može biti bez promjene u akcentu u sadašnjem vr. onako kao oni pod *a*., te se s njima i u ostalom slagati, koje se potvrđuje i tijekom što sam 2. i 3. lice jed. prvoga pregj. vr. slušao kao u onijeh pod *a*.: „rêče“, kao što i A. Mažuranić u u gram. 103 piše, a po tom i „nè reče“. Ali sam složene u sadašnjem vremenu slušao i onako kako prosti s pomenutom promjenom ište: òdrečês, pòrêkû, čim se potvrđuje da se taj glagol i s rečenom promjenom u akcentu kad je prost doista govori. — U infinitivu se glagolu reći osnova rek krnji onako kako je spomenuto naprijed za glagol nesti, te samoglasno svoje mijenjajući dobija i akcenat drugi, i to (kako je sada poznato) akcenat ^, mjesto kojega u južnom govoru na prvi od dva glasa kojima se zamjenjuje staro *ṛ*, dolazi „: rijeti.¹

Složeni su od leći: zàleći, nalèći, odlèći, polèći, podlèći, prilèći, razlèći se, slèći; — od mòći: izmòći, odmòći, pomòći, premòći, smòći, zanemòći, iznemòći, potpomòći, prenemòći, pripomòći; — od rêći: zarèći se, izrèći, narèći, obrèći, odrèći, porèći, podrèći, prorèći, razrèći, srèći, urèći. Izmegju ovijeh složenijeh neki imaju neke oblike po drugoj vrsti, gdje će se i spomenuti.

Glagole druge vrste, koji neke oblike imaju po prvoj vrsti, i u nekima izmegju njih ^, vidi kod br. 10.

¹ Tako u Vukovu rječniku; tako i u Budmanovoj gramatici 81. Ali ja sumnjam da će biti tako, i prije bih rekao da će i u tom infinitivu biti akcenat onaki kakij je u krnjem infinitivu od osnove *nes*. Valja uzeti na um da se po krajevima gdje se ovaj oblik govori ovako s krnjom osnovom ponajviše govori svaki infinitiv bez krajnjega *i*, dakle i rijet, pa lako može biti da je u pomenute knjige samo prema tome skraćenom rijet došao i cijeli rijeti s takim akcentom, a onaj skraćeni imao bi taki akcenat i onda kad bi cio glasio rijèti.

3. U kojih je prostijeh akcenat " na prvom slogu u infinitivu. Oni su dvojaki: u jednijeh ostaje isti akcenat u svijem oblicima a u drugih se mijenja.

a. Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, n. p. sjěsti; sjědēm, sjědēš, sjědē, sjědēmo, sjědēte, sjědū; sjědoh, sjěde, sjěde, sjědosmo, sjědoste, sjědoše; sjědi, sjědimo, sjědite; sjědāv, sjědāvši; sljězao, sljězla; tako i kad se osnova u posljedjem obliku krnji: sjěo, sjěla; u oblicima kojih ne može imati ovaj svršeni glagol vidi se akcenat u drugoga: jědāh (jěgjah), jědāše, jědāše, jědāsmo, jědāste, jědāhu; jědūci; jěden, jědena, jědeno. — Tako ostaje i onda kad koji oblik ima po drugoj vrsti: sjědnēm, pādnēm.

Kad su ovaki glagoli složeni tako da imaju jedan slog više nego prosti, onda gube " sa sloga na kom stoji kad nijesu složeni, pa na slogu pred njim dobijaju ` , n. p. zāsjesti; zāsjedēm, zās-jedēš, zās-jedē, zās-jedēmo, zās-jedēte, zās-jedū; zās-jedoh, zās-jede, zās-jede, <sup>1</sup> zās-jedosmo, zās-jedoste, zās-jedoše; zās-jedāv, zās-jedāvši; ūljezao, ūljezla; zāsjeo, zās-jela; izjeden, izjedena. — Tako i u složenijeh su dva sloga dolazi ` na slogu najbližem do prostoga: zaūjesti, zaūjedoh.

Ovamo idu ovi glagoli, izmegju kojih neki imaju neke oblike i po drugoj vrsti, ali opet s istijem akcentom:

s osnovom na *d*, *t*, i to na *d*: jěsti, dō-jesti, za-, iz-, na-, o-, ob-, od-, po-, pre-, pro-, raz-, u-, zau-; pāsti, dō-pasti, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz- se, u-, zapo-, napo-, spo-; sjěsti, zā-sjesti, na-, od-, o-, po-, pod-, pri-, pro- se, raz-, uz- (ūsjesti); — na *t*: srěsti, òbresti, prēsresti, prisresti, sūsresti;

s osnovom na *z*: sljěsti, zā-ljesti, iz-, na-, pre-, u-;

s osnovom na *g*, *k*, i to na *g*: dō-bjeći, za-, iz-, od-, po-, pre-, pri-, raz- se, u-, uz-; vřći, svřći, dō-vřći, za-, iz-, na-, od-, po-, pod-, pre-, pro-, raz-; đići, iz-đići, na-, o-, po-, pri-, uz-; zā-ljeći, iz-, na-, pre-, u-; stići, dō-stići, po-, pre-, sa-, su-; — na *k*: svlći, nā-vlći, òbići se, od-, pri-; klčći, po-; klñći, po-, pro-; mřći, smrći se, zā-mrći, o-; zāmući, ūmući; nñći, iz-nlći, od-, po-, pri-, pro-, uz-; pući, is-pući, na-, pre-, pri-, pro-, raz- se; cñći; cřći.

¹ U Vukovu rječniku stoji 2. i 3. lice jed. prvoga pregj. vr. zabilježeno ovako kako sam stavio u više glagola koji ovamo idu: nāljeze, prěljeze, izbježe, prěbježe, nālježe, prělježe, òdviče, ūmuče, prinlče, ūzniče, nāpuče; tako Budiman ima: dōpade. rāsjeđe se. gram. 161. 222.

Od glagola jěsti sadašnje vr. kad je bez umetka u svijem licima osim trećega množine, ima na osnovi ^, mjesto kojega u južnom govoru po poznatom zakonu na prvi od dva glasa kojima se zamjenjuje u osnovi staro π dolazi ^, a prema tijem licima i treće mn. odbacivši od osnove krajnje suglasno ima i akcenat isti: ĩjem, ĩješ, ĩje, ĩjemo, ĩjete, ĩjû. Kad je složen, otpada ^ pa naprijed na najbliži slog dolazi ^: izijem, ùijem itd. U istočnom govoru, gdje je je mjesto južnoga ĩje, dolazi ^ u jednini a u množini ^ ne samo u 1. i 2. licu nego i u 3., kad je od ovakoga sadašnjega vr.: jêm, jêš, jê, jêmo, jête, jêdû.

Glagole druge vrste koji imaju neke oblike po prvoj vrsti s ovijem akcentom, vidi kod br. 14.

b. Mijenja se akc. ^ na ^ u sadašnjem vr., u prilogu sadašnjega vr., u drugom pregj. vr., i u zapovjednom, n. p. prédêm, prédêš, prédê, prédêmo, prédête, prédû; prédûći; prédijáh, prédijáše, prédijáše, prédijâsmo, prédijâste, prédijáhu; ¹ prédi, prédimo, prédite. U južnom govoru ako ^ dogje na slog u kom je u staro vrijeme bilo π , mjesto toga akcenta dolazi ^ na drugo od dva glasa kojima se tada zamjenjuje staro π : sijêčêm (ist. sêčêm, zap. sîčêm), sijêčêš, sijêčê, sijêčêmo, sijêčête, sijêkû; sijêkûći; sijêcijáh, sijêcijáše, sijêcijáše, sijêcijâsmo, sijêcijâste, sijêcijáhu; sijêci, sijêcimo, sijêcite.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ^ na ^, n. p. prêde. Tako ako je ^ na slogu u kom je u staro vrijeme bilo π , u južnom govoru mjesto toga akcenta dolazi ^ na prvi od dva glasa kojima zamjenjuje staro π : sĳeče (ist. sêce, zap. sîce).

U ostalijem oblicima ostaje ^: prêsti, sĳěći; prêdoh, prêdosmo, prêdoste, prêdoše, sĳêkoh, sĳêkosmo, sĳêkoste, sĳêkoše; prêdáv, prêdávši, sĳêkáv, sĳêkávši; sĳêkao, sĳêkla; prêden, prêdena; sĳêčen, sĳêčena; ostaje ^ i onda kad se osnova krnji gubeći krajnje d: prêo, prêla.

Kad su ovaki glagoli složeni tako da imaju koji slog više nego prosti, onda gube ^ sa sloga na kom stoji u prostijeh pa na slogu koji je pred njim dobijaju ^, n. p. ôpresti, ôpredoh, ôpredosmo, ôpredoste, ôpredoše; ôpredáv, ôpredávši; ôpreo, ôprela, ôdsjekao, ôdsjekla; ôpreden, ôpredena; tako i u složenoga koji ima dva sloga više nego prosti: odâsjeći. — A na kom slogu u pro-

¹ strizijáh. Vuk, rječn. kod strici.

stijeh dolazi ^ (a to je u ovijeh glagola samo u prvom pregj. vr.), na tom slogu ostaje taj akcenat i u složenijeh i na prvi slog dolazi ^, n. p. òprède, ùkràde, òdsiječe (ist. òdsêće); tako i u složenoga koji ima dva sloga više nego prosti: òdasiječe (ist. òdasêće). — Kad je u prostoga ^, ostaje i u složenoga tako kako je u prostoga, n. p. oprédêm, oprédêš, oprédê, oprédêmo, oprédête, oprédû, odsijêcêm (ist. odsêcêm); oprédi, oprédite, odsijêci (ist. odsêci), odsijêcimo (ist. odsêcimo).

Taki su ovi glagoli:

s osnovom na *d*: klàsti, ràsklasti; kràsti, dò-krasti se, iz-se, na-, po-, pod-, pri-se, u-; prèsti, iz-presti, na-, nad-, o-, pre-, raz-, u-;

s osnovom na *z*, *s*, i to na *z*: grìsti, zgrìsti, zà-gristi, iz-, na-, od-, pod-, pre-, pro-, raz-, u-; mûsti, zà-musti, iz-, na-, po-, u-; — na *s*: pàsti, spàsti, nà-pasti, o-, po-; ovaj se posljednji razlikuje od ostalih u drugom pridjevu, gdje mijenja ^ na ^: spàsen, spàsena, spàseno, popàsen;

s osnovom na *g*, *k*, i to na *g*: strìci,¹ istrići, o-, pre-, pro-, raz-, sa-; — na *k*: sjêci, zà-sjeći, iz-, na-, o-, ob-, od-, oda-, po-, pod-, pre-, pro-, raz-, sa-, u-;

s osnovom na *v*, koje u nekim oblicima otpada: pljèti. Što se u toga glagola osnova u nekim oblicima krnji, s toga mu je i akcenat u tijem oblicima drugačiji nego u ostalih ovoga reda. Kad mu je osnova cijela, akcenat mu je kao u ostalih: plijèvem (ist. plévêm), plijèvêš, plijèvê, plijèvêmo, plijèvête, plijèvû; plijèvûći; plijèvi, plijèvimo, plijèvite. U drugom pridjevu imajući cijelu osnovu ima, ako se ne varam, akc. ^ kao izmegju ovijeh glagola glagol pàsti (pàsêm): plijèven (ist. pléven).² I složen slaže se s ostalijem ovoga reda: òpljeti, oplijèvêm itd. A u oblicima u kojima mu se osnova krnji te se svršuje na samoglasno, izjednačuje se i u akcentu s glagolima kojima se osnova svršuje na samoglasno, na ime s glagolom biti (percutere): pljèh, pljè, pljèsmo, pljèste, pljèše, pljèo, pljèla.

¹ U Vukovu je rječniku kod toga glagola zabilježeno da mu je 2. i 3. lice jed. u aoristu strìže; ali bojim se, to će biti pogriješka, premda i A. Mažuranić u gram. 103 ima ne samo 'strìže' nego i 'prèstriže.'

² Kažu mi da se taj glagol u zapadnom govoru govori u sadašnjem vr. bez *v* s akcentom ^: plijêm, a tako i u drugom pridjevu s nastavkom *t* i s akcentom ^: plit.

II. Glagoli prve vrste s osnovom na samoglasno.

Svjema je prostima osnova od jednoga sloga, osim jedinoga glagola u piti ili vapiti, koji se akcentom izjednačuje sa složenima.

4. Svi prosti imaju akc. " u infinitivu na osnovi, n. p. čiti.

Akcentat ostaje bez promjene u sadašnjem vr., u drugom pregjašnjem vr. i u prilogu sadašnjega vr., n. p. čujem, čuješ, čuje, čujemo, čujete, čuju; čujah, čujāše, čujāše, čujāsmo, čujāste, čujāhu; čujūći. Tako je u svijeh.

I u prvom pregi. ostaje " bez promjene, ali ne u svijeh, n. p. čuh, čū, čū, čūsmo, čūste, čūše; tako i biti (percutere) i drugi. Ali neki u 2. i 3. licu jed. mijenjaju " na ^, a u ostalijem licima ostaje ", n. p. lih, li, li, li smo, li ste, li še; tako i viti (viere), piti i biti (esse);¹ je li još u kojega glagola tako, nijesam mogao doznati; izmegju onijeh koji su samo složeni u običaju, spomenuće se poslije oni u kojih ta promjena biva.

U zapovjednom svi mijenjaju " na ^: čuj, čujmo, čujte; pij, pijmo, pijte.

I u prilogu pregjašnjega vr. svi mijenjaja " na ^: čūv, čūvši; līv, līvši.

Tako i u drugom pridjevu, kad postaje nastavkom *t*, svi mijenjaju " na ^: līt, līta, līto. A kad taj oblik postaje nastavkom *en*, mijenja se u svijeh " na ` u padežima koji za se nemaju nastavka: čūven, bījen, līven ili ljevēn; a u ostalijem padežima prelazi taj ` na drugi slog: čūvēna, čūvēno, bījēna, bījēno, livēna, livēno ili ljevēno; a kad se pred nastavkom *en* izgubi *i* pretvorivši se u *j* ili (u šiti) u *v*, dolazi " na *e* u padežima koji nemaju za se nastavka: bjēn, švēn, a u ostalijem padežima: bjēna, švēno. Kad je ovaj pridjev, koji postaje nastavkom *en*, odregjen, u svijem mu padežima stoji akcentat kao u prvom pad. jed. muškoga roda kad je neodregjen: čūvenī, čūvenā, čūvenō; bjēnī, bjēnā, bjēnō.

U prvom pridjevu u nekih ostaje " u svijem padežima: čūo, čūla, čūlo; bīo (percutere), bīla, bīlo; — a u drugih se mijenja na ' u svijem padežima koji imaju za se nastavak, a u padežu

¹ za liti svjedoči i Vuk u rječn. star. izd. LXIII da je tako; biti (esse) on ima u istoj knjizi LVII u 2. i 3. licu jed. bez promjene u akcentu; ali kako za taj glagol tako i za ostale koje spomenuh slušavši ih i porativši sa složenima njihovijem za cijelo držim da na rečeni način mijenjaju akcentat, a svjedoči i Budman, gram. 108.

koji za se nema nastavka pa mu se krajnje *l* pretvara u *o*, povraća se ` na osnovi: bîo, bila, bilo; tako još ova tri: vîo, víla, vilo; ¹ pîo, pîla, pîlo; dâo, dâla, dâlo.²

Složeni svi gube u infinitivu ` , pa na slogu prvom pred njim dobijaju ` , n. p. začuti. Kad su složeni tako da imaju dva sloga više ostaje im ` na istom mjestu, n. p. zaùzbiti, obàviti. — U sadašnjem vremenu nije u svijeh složenijeh jednako premda im je kad nijesu složeni akcenat jednak. Od čuti složeni gube u tom obliku akc. ` , koji je u prostijeh, pa pred slogom na kom je bio ` dobijaju ` : dòčujèm, dòčujêš, dòčujê, dòčujêmo, dòčujête, dòčujû; tako je i u složenoga dòspjeti: dòspijèm itd. A ostali gubeći takogjer ` koji je u prostijeh dobijaju ` pred slogom, na kom je u prostijeh: izbijèm, izbijêš, izbijê, izbijêmo, izbijête, izbijû; nàvijèm, dòlijèm, òtkrijèm, ùmijèm, pòpijèm, ùtijèm, prišijèm, òbujèm, nàzujèm³ itd.; glagoli u kojih je ova druga promjena, kad su složeni tako da imaju dva sloga više nego prosti, gube ` s toga sloga pa na slogu pred njim dobijaju ` : zàuzbijèm, iznebijèm, òbuzbijèm, prìdobijèm,⁴ òbavijèm,⁵ òbalijèm, pòdnapijèm, prèobujèm. U sumnji sam za glagol vâpiti ima li u sadašnjem vr. akcenat kao složeni od čuti ili kao ovi drugi: Vuk u rječniku ima vâpijèm, ùpijèm i zaùpijèm, ali kod pòupiti zabilježio je pòupijèm, a to bi onda bilo kad bi bez po bilo ùpijèm. Budman, koji bi mogao znati kako je, piše u svojoj gram. 83 vâpijèm, ùpijèm. — U drugim oblicima, u kojima je u prostijeh ` , složeni svi gubeći taj akc. dobijaju ` na slogu prvom pred onijem s kojega je otpao ` : zàčuh, zàču, zàču, zàčusmo, zàčuste, zàčuše; rãzbih, rãzbi, rãzbi, rãzbismo, rãzbiste, rãzbiše; zãčuo, zãčula,

¹ 'Ovo bîlo, ono se svîlo.' — 'Guje mu se oko srca vile.'

² Tako je i u glagolskoga pridjeva koji je sada adjektiv: gnjlo, gnjila, gnjîlo. A ta razlika u akcentu nalazi se i u mnogih adjektiva; tako je bijela (ist. béla, zap. bíla), bijêlo (ist. bélo, zap. bílo), u prvom padežu jed. muškoga roda bîo (ist. bèo), gdje je akcenat ` zamjena akcentu ` s toga što se *l* pretvorilo u *o*, a da toga nije, bio bi akc. ` , kao što se na istoj riječi može vidjeti u južnom govoru, gdje se govori i bîjel = bêl, i kao što pokazuje n. p. adjektiv crn, koji n. p. u ženskom i srednjem rodu glasi crna, crno, a u muškom crn.

³ tako je tijekom glagolima zabilježeno sadašnje vrijeme u Vukovu rječniku, a što u njemu kod izuti stoji izujem biće pogriješka.

⁴ tako je tom glagolu zabilježeno sadašnje vrijeme u Vukovu rječniku, pak će biti pogriješka što kod zadobiti stoji zãdobijèm.

⁵ pogriješke mislim da su u Vukovu rječniku pòdavijèm, rãzavijèm.

zàčulo; ùbio, ùbila, ùbilo; sàšven; tako i kad su složeni sa dva sloga: zaùzbih, zaùzbi itd.

U zapovjednom, gdje se akcenat mijenja na ^, složeni imaju ^ pred slogom na kom je ^: pòpìj, òbùj, obàvìj, obàvìjte.

Drugačije je u ostalijem oblicima u kojima je u prostijeh ^; u 2. i 3. licu jed. u prvom pregj. vr., kad je u prostoga ^, dolazi u složenoga ^ pred slogom na kom je ^: pòlì, òbù; a kad je složen tako da ima dva sloga više premješta se ^ naprijed: òbavì. Isto je tako i u drugom pridjevu kad prosti ima ^: pòlìt, pòvìt, òbavìt, pòdnapìt.

Gdje je u prostoga ^ na kom god slogu, ostaje ondje i u složenoga: izbìjen, polìven, poljèven, izbìjèna, prolìveno, obuvèni; tako i odregjenom složenom ostaje ^ gdje je u prostoga odregjenoga: ubìjenì, ubìjenâ.

U prvom pridjevu u kojim se oblicima u prostijeh mijenja ^ na ^, u njima ne ostaje u složenijeh ^, nego se mijenja u složeni-
nijeh na ^, pa preda nj dolazi ^: ùvila, sàvìlo, pòpìli, dòbìli, prò-
dàli, ùdàla.¹ Kad su složeni tako da imaju dva sloga više nego
prosti dolazi ^ na prvi slog: òbavìla, pònapìli se, zàdobìli.

Glagoli koji ovamo idu ovi su sa svojima složenima: bìti (percutere), zbìti, zà-biti, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, u-, uz-, zauz-, obuz-, suz-, spod-; bìti (esse), zbìti se, dò-biti, za-, po-, pro-, sne- se, zado-, prido-, izne-; vìti (viere), svìti, dò-viti se, za-, iz-, na-, nad- se, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, sa-, u-, uz-, obàviti, podàviti, razàviti; vìti (ululare), svìti, zà-viti; lìti, slìti, dò-liti, za-, iz-, na-, ob-, od-, pod-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, u-, oba-; gnjìti, sà-gnjiti, pro-,² obàgnjiti; kriti, skriti, zà-kriti, nad-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, sa-, u- se; mìti, iz-miti, o-, u-; pìti, zà-piti se, iz-, na-, nad-, o-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, u- se, pona- se, podna- se; plìti, splìti se, prè-pliti; rìti, zà-rìti, iz-, ob-, pod-, pre-, raz-; tìti, ù-tìti; šìti, zà-šìti, na-, ob-, od-, po-

¹ to biva i u prostoga kad je pred njim ne: ,i to bìlo, zla nè bìlo.' Ima i drugih riječi sa ne složenih gdje isto biva, n. p. jáka, jáko, ják, složen sa ne: nèj áka, nèj áko, nèj ák; tako v r i j è m e (v r é m e) složeno sa ne: nèv r i j e m e (n è v r è m e); tako sam slušao gdje se i prìlika složena sa ne govori nèprìlika. — U nekim krajevima, na ime u Dubrovniku, ostaje u složenijeh glagola u ovom obliku akcenat kako je u prostijeh: povìla, popìla, prodàla. Vuk poslov. XLII. ne bìlo. Budman gram. 229.

² Magazin dalm. 1861. 69.

pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, u-; čŕti, dŕ-čŕti, za-, na-, po-, pri-, pro-, sa-; smjŕti, i ovaj s osnovom od dva sloga, te je jednak sa složenima: vŕpiti ili ŕpiti i njegovi složeni zaŕpiti, pouŕpiti, i ovi koji su samo složeni u običaju: dŕspjeti, nŕspjeti, prispjeti, izuti, nŕzuti, ŕbuti, ŕžiti, — i ovi o kojima treba na po se koju reći: pjŕti; znŕti, dŕ-znati, za-, po-, pri-, sa-, u-, spo-, zapo-, oba-, pripo-, raza-, razpo-, supo-, upo-; dŕti, dŕ-dati, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, u-, pou-, preu- se, razu-, prepro-, razpro-, prido-; djŕti, zdjŕti, dŕ-djeti se,¹ za-, na-, o-, pre-, pri-, sa-, u-, zao-, izo-, preo-, prio-; stŕti, dŕ-stati, za-, na-, ne-, o-, op-, po-, pre-, pri-, raz- se, sa- se, u-, zao-, izo-, nedo-, odu-, podu-, pone-; ići, kojemu ŕu i složene na po se spomenuti.

Nekima izmegju ovijeh glagola neki oblici postaju drugačije nego ostalima, te im je i akcenat u tijem oblicima drugačiji; za to sam ih rad na po se spomenuti.

bŕti (esse) u sadašnjem vr. ima osnovu bud, ali mu je akc. kao u ostalijeh: bŕdŕm, bŕdŕš itd.; koji složeni njegovi imaju tu osnovu u sadašnjem vr., u njih otpada " sa sloga na kom je u prostoga, pa pred njim dolazi " : prŕbudŕ; a kojima je složenima u tom obliku osnova bi, oni na slogu pred tijem slogom dobijaju " : dŕbŕjŕm; ako li su složeni još s jednijem slogom dobijaju ' na prvi slog: zŕdobŕjŕm, kao što je već spomenuto. U prilogu sadašnjega vr. prosti nema akcenta na osnovi nego na slogu u kom je umetak ima ' : budŕći. U zapovjednom imajući takogjer osnovu bud, ima na njoj akc. " : bŕdi, bŕdimo, bŕдите. U drugom pregjašnjem vr. kad od umetka ~~na~~ ima samo ~~n~~, dobija u svijem licima na njemu " : bjŕh, bjŕše, bjŕše, bjŕsmo, bjŕšte, bjŕhu.

pjŕti u sadašnjem vr. i u prilogu sadašnjega vr., i u drugom pregj. vr. i u zapovjednom, šireći osnovu u poj, mislim da u prva tri oblika ima " na osnovi: pŕjŕm, pŕjŕš itd., pŕjŕći, pŕjŕh, pŕjŕše, a u zapovjednom svakojako ima ^ : pŕj, pŕjmo, pŕjte. A u kojima mu oblicima osnova glasi pje, mislim da u svjema ostaje " kao u infinitivu: pjŕh,² pjŕo, pjŕla.³

znŕti u sadašnjem vr. slijevajući krajnji glas od osnove s umetkom u dugo *a* ima na njemu u jednini ^ a u 1. i 2. licu mn. ' : znŕm, znŕš, znŕ, znŕmo, znŕte, a u trećem licu mn., gdje

¹ stavljam ga i tako složena, premda Vuk u rječn. ima samo dodjesti se.

² Petli peše, klepala udriše. Vuk, rječn. kod pjti

³ Dor ga vila lepu pesmu pŕla. Nar. pjesma u Vili 1866 br. 37.

rečenoga slijevanja nema, ostaje mu *a* kratko i na njemu " kao u onijeh glagola naprijed: znājû. Kad u sad. vr. izmegju osnove i umetka uzme *d*, tada na osnovi ima ': znádêm, znádêš, znádê, znádêmo, znádête, znádû. — U drugom pregj. vr. slijeva se takogjer krajnji glas od osnove s umetkom u dugo *a*, te je na njemu u svijem licima ": znâh, znâše, znâše, znâsmo, znâste, znâhu. Kad se u tom obliku izmegju osnove i umetka umetne *d*, dolazi na osnovu `: znâdijâh, znâdijâše, znâdijâše, znâdijâsmo, znâdijâste, znâdijâhu; a kad od umetka ima samo jedno samoglasno onda je na osnovi ": znâgjâh, znâgjâše itd. — U zapovjednom, kad mu je sastavljeno kao ostalim glagolima ovoga reda, ima i akcenat kao oni: znâj, znâjmo, znâjte; a kad mu se k osnovi na kraju doda *d*, onda mislim da ima na osnovi ": znâdi. — U drugom pridjevu, kad mu postaje samijem *t*, akcenat je kao u ostalijeh: znât, znâta; isto tako i kad postaje nastavkom *en*, te mu se krajnji glas od osnove slije s tijem *e* u dugo *a*: znân, znâna. — U složenoga u sadašnjem vr. pred slogom na kom je ^ dolazi `: pòznâm, pòznâš, pòznâ; tako i složen kad ima dva sloga više nego prost: obâznâm; a u drugom pridjevu pred slogom na kom je ^ ima ": pòznât, a kad su u složenoga dva sloga više nego u prostoga, prelazi " na prvi: prîpòznât. Akcenat " u 3. licu mn. sadašnjega vr. otpada u složenijeh, te dolazi ` na najbliži slog: pòznajû, pripòznajû.

dâti u sadašnjem vr., u kom na poznati način nema umetka osim 3. lica mn., ima u jednini gdje je od jednoga sloga ^ a u množini gdje je od dva sloga ': dâm, dâš, dâ, dâmo, dâte, dâdu. Kad k osnovi uzme na kraju još *d*, dolazi mu na njoj ': dádêm, dádêš itd. — U drugom pregj. vr. uzima takogjer *d* k osnovi, te na osnovi ima `: dâdijâh, dâdijâše, dâdijâše, dâdijâsmo, dâdijâste, dâdijâhu. — U prvom pregj. vr., kad mu je osnova čista sa samoglasnijem na kraju, ima, ako se ne varam, u svijem licima ": dâh, dâ, dâ,¹ dâsmo, dâste, dâše; kad k osnovi uzme *d*, i onda mu je na njoj ": dâdoh, dâde, dâde, dâdosmo, dâdoste, dâdoše. — Složen u sadašnjem vr. pred slogom na kom je ^ ima `: pròdâm, pròdâš, pròdâ; a akcenat " u aoristu otpada sa sloga na kom je u prostoga, pa na slog pred njim dolazi `: pròdadoh, pròdâde, izdâde, pròdadosmo itd. — U ostalijem je oblicima kako je naprijed rečeno.

djêti i stâti, u kojim oblicima imaju osnovu sa samoglasnijem na kraju, u njima se ne razlikuju po akcentu od ostalijeh

¹ Budman u gram. 108 veli da je u 2. i 3. licu jed. *dâ*.

ovoga reda, n. p. u prvom pregj. vr. i u prvom pridjevu imaju akcenat kao čuti: stâh, stâ, stâ, stâsmo, stâste, stâše, ûstah, ûsta, ûsta, ûstasmo, ûstaste, ûstaše, zâdjeh, zâdje, zâdje, zâdjesimo, zâdjeste, zâdjeshe, zaôdjeh, zaôdje itd.; stâo, stâla, stâlo, dio, djêla, djêlo, zâdio, zâdjela, zâdjelo, preôdio, preôdjela, preôdjelo; tako i u sadašnjem vr. djeti kad ima u osnovi samoglasno na kraju, jednak je po akcentu s glagolom čuti: zâdijêm, zâdijêš, zâdijê, zâdijêmo, zâdijête, zâdijû. — Ali u oblicima, u kojima osnova ovijeh glagola dobija na kraju suglasno, izjednačuju se oni s glagolima kojima se osnova svršuje na suglasno i to s onima kojima u svijem oblicima ostaje akcenat " (br. 3. a); tako u sadašnjem vr. djênêm, djênêš, djênê, djênêmo, djênête, djênû, ili djêdêm, djêdêš, djêdê, djêdêmo, djêdête, djêdû; stânêm, stânêš itd.; — zapovjedno: stâni, stânite; — prvo pregjašnje: djêdoh, djêde itd., stâdoh, stâde itd.; — tako i kad su složeni, ostaju jednaki s pomenutima kojima se osnova svršuje na suglasno, n. p. ôdjedoh, ôdjede, ôstadoh, ôstade, zaôdjehi itd.; tom glagolu ostaje isti akcenat kad i u samom infinitivu uzima *d*: djêsti.¹ — Kad je stâti složen sa *su* gubeći akcenat " ne dobija na slogu *su* akcenta ' nego ', koji mu ostaje u svijem oblicima: sùstati, sùstanêm, sùstao, sùstali; tako i posùstati.

iti, ili na poznati način ići, kojemu samo u infinitivu ostaje čista osnova bez suglasnoga na kraju, odstupa i u njemu akcentom od ostalih glagola, kojima se osnova svršuje na samoglasno, te u tom obliku nema akcenta " na osnovi nego `: iti ili ići. U ostalijem oblicima uzimajući k osnovi na kraju *d* izjednačuje se i u akcentu podosta s glagolima kojima se osnova svršuje na suglasno i to s onima koji u infinitivu imaju ` pa ga u sadašnjem vremenu mijenjaju na " (br. 2. b.). Isto tako kao ti glagoli mijenja i ići akc. `

¹ Vuk u rječniku novom i starom daje mu u infinitivu akc. ' kad znači slagati u stog; ali ja ne mogu razumjeti za što bi tako bilo kad i sam Vuk piše složene zdjêsti, sâdjêsti, koje oboje ište da prosto glasi djêsti i u tom značenju. Što je djêsti u rečenom značenju nesvršen glagol, u tome još ne bi bilo uzroka da napomenuta dva složena glagola odstupa u akcentu od svoga prostoga. Na to bi se moglo pomisliti da zdjêsti i sâdjêsti nije od nesvršenoga djêsti nego od svršenoga djêsti. Onda bi valjalo posvjedočiti da nesvršeni postajući svršeni mijenjaju akc. Na to bi bilo nalik lômim i slômim, ali je i u njih u infinitivu jednako lômiti, slômiti. Vuk piše i djênuti nesvršeno i djênuti svršeno.

na " u sadašnjem vr., u drugom pregjašnjem i u prilogu sadašnjega vr.: *īdēm, īdēš, īdē, īdēmo, īdēte, īdū; īgjah (īdāh), īgjahse, īgjahse, īgjahsmo, īgjahste, īgjahū; īdūci*. U prvom pregj. vr. ostaje " kao u pomenutijeh glagola s osnovom na suglasno: *īdoh, īde, īde, īdosmo, īdoste, īdoše*. U zapovjednom takogjer ostaje " kao u nekih izmegju pomenutijeh s osnovom na suglasno: *īdi, īdimo, īdite*. Prvoga pridjeva od te osnove nema nego od *īdā*, od kojega je taj oblik u 1. padežu jednine muškoga roda bio od jednoga sloga: *šal*, u kom je samoglasno kratko i koji je za to što je od jednoga sloga i što mu je samoglasno kratko imao akcenat " : *šāl*; a u padežima koji imaju za se nastavak i u kojima iz osnove ovo umetnuto *a* ispada, a u nastavku je samoglasno opet kratko, nije moglo drugačije biti nego je cpet dolazio akc. " na nastavak: *šlā, šlō* (kao što je i sada *zāo, zlā, zlō*); ali se taj oblik nije sačuvao taki, nego se privezala za nj sprieda osnova od *īti*, a tada po općenitom pravilu, koje smo više puta mogli vidjeti (n. p. *čūh, začūh*), otpade akc. " pa na slog koji dogje pred onaj na kom je bilo ", t. j. na rečeno *i*, dogje " : *īšao, īšla, īšlo*. U prilogu prošloga vr., koji je isto tako skrpljen od *i* i *īdā*, po općenitom pravilu dolazi ^ pred nastavkom a pred njim " : *īšāv, īšāvši*. — Složen ovaj glagol tako da pred njegovo *i* dogje samoglasno, a iza toga samoglasnoga pretvarajući svoje *i* u *j*, a to *j* opet slijevajući sa suglasnim koje se za njim nagje, daje priliku da mu se i akcenat mijenja: ako je u prostoga na *i* akc. " , pa u složenoga bude rečeno pretvaranje i slijevanje, na samoglasno iza kojega se na rečeni način izgubilo njegovo *i* dolazi ' : *dóci* (= *doići*); *dógjoh, dógje, dógjosmo, dógjoste, dógjoše; dógji, dógjimo, dógjite*; a kad je u prostoga " na *i*, pa bude rečeno pretvaranje i slijevanje složenoga, onda dolazi ^ na slog iza kojega se izgubilo njegovo *i*: *dógjēm* (= *doidēm*), *dógjēš, dógjē, dógjēmo, dógjēte, dógjū*. U prvom pridjevu i u prilogu prošloga vremena ovaki složeni ne imajući osnove *i* dobijaju " na slogu s kojim su složeni: *dōšao, dōšla, dōšlo; dōšāv, dōšāvši*. Kad su sa dva sloga ovako složeni, onda pred slogom na kom je " u ovakih s jednijem slogom složenih dolazi " : *īznāgjēm, īznāgjēš* itd. Tako *záci, náci, póci, prijēci* (*prēci* ist.), *prīci, próci, sáci, snáci, ūci, izáci, iznáci, mimóci, nadáci, obáci, podáci, popróci, pridóci, prináci, pronáci*. — Kako je iz ovakih složenih *é* i *gj* prešlo i u druge u kojima nema rečenoga uzroka da bi postali ti glasovi (a i u sam prosti), tako rekao bih da su i sami akcenti iz ovijeh slo-

ženijeh, u kojima su zakoniti, prešli i u druge, i to ne samo onda kad *i* i *gj* iz njih prelazi u druge nego i onda kad drugi čuvaju čisto *t* i *d*; tako u infinitivu izići (mjesto iziti prema *záci*), nadići, obići, otići, podići, sići, unići, prevazići, razići se, tako i otiti; tako i u prvom pregj. vr.: izigjoh, izigje, obigjoh, obigje, tako i obidoh, izide, otide, i u zapovjednom: izigji, izigjite, tako i obidi, otidi; isto tako i akcenat [^] u sadašnjem vr. iz onijeh složenijeh prešavši u ove, čini da ovi na slogu pred tijem akcentom [^] dobijaju [˘]: izigjễm (mjesto izidễm prema izâgjễm), obigjễm i izidễm, obidễm, otidễm itd. A iz njih se opet i samo *i* s tijem akcentima povрати megju one prve složene: *za*ići, *zâ*igjễm i *zâ*idễm; *na*ići, *nâ*igjễm i *nâ*idễm; *u*ići, *û*igjễm; *mimo*ići, *mimô*idễm i *mimô*igjễm. Tako uzevši mah [˘] drži se i onda kad *d* prelazi u infinitiv pretvarajući se u *s*: izisti, obisti, otisti. Ni to ne bi dosta, nego po što u ove složene ugje *i* s tijem [˘], počinju se oni izjednačivati s glagolima koji kad su prosti imaju [˘] pa kad su složeni mijenjaju [˘] na [^], i na slogu koji je pred [^] dobijaju [˘], tako pored otići ima i ôtići (kao da bi prosti glasio *ići* pa se u složenoga promijenio [˘] na [^], prema *n*ėti, *d*ônėti), tako i ôtisti.¹ Ali jošte se nalazi i zakonit akcenat na *i* u složenijeh sa slogom koji se svršuje na samoglasno, premda se opet vrijegja drugi zakon po kom se u tjeih glagola *i* slijeva sa suglasnijem koje je za njim; zakon je da akc. [˘] ostaje kad riječ složena dobije još koji slog pred slogom na kom on stoji: tako imamo doista *na*ići (prema prostom *ići*), *na*idoh i *na*igjoh (prema prostom *idoh*), tako i *mimo*ići i doisti, *na*isti; a drugi je zakon da akc. [˘] otpada sa sloga na kom stoji kad riječ nije složena, pa mjesto njega u složene riječi dogje [˘] na slog iza kojega je otpao akc. [˘], tako imamo *nâ*idễm (prema prostom *idễm*).² U složenijeh sa slogom koji se svršuje na suglasno mislim da će se još bolje biti sačuvao i zakonit akcenat, t. j. onaj koji im prema prostome treba; tako za cijelo mislim ne samo da u prvom pregj. vr. još imamo *izidoh*, *otidoh*, *otide* (prema prostome *idoh*, *ide*), nego i u sadašnjem vr. da će još biti i *otidễm* (prema prostome *idễm*). — Složeni otići u sadašnjem vr. i u prvom pregj., kad mu se odbaci osnova *i* i *t* od *ot*, izgubivši na taj način jedan slog, ne zadržava akcenata koje je dobio što je kao složen imao jedan slog više, nego mu se vraćaju akcenti koji su u prostoga:

¹ Vuk, rječn. kod otići, otisti.

² Vidi u Vukovu rječn. kod *na*ići i *na*isti.

òdêm, òdêš, òdê, òdêmo, òdête, òdû; òdoh, òde, òde, òdosmo, òdoste, òdoše. — U prvom pridjevu i u prilogu pregj. vr. složeni sa slogom koji se svršuje na suglasno, ako iza toga sloga po poznatom zakonu imaju *a*, dolazi im na to *a* akc. *˘*: obàšao, obàšla, obàšlo, obàšli; obàšáv, obàšávši; inače za osnovu veže se i osnova *i*, kao u prostoga, te akc. *˘* dolazi na nju: otišao, otišla, otišlo, otišli, obišao, obišla; otišáv, otišávši, obišáv, obišávši.

III. Glagoli prve vrste s osnovom koja se u nekim oblicima svršuje na suglasno *a* u nekim na samoglasno.

Svjema je prostima osnova od jednoga sloga; a akcentom su dvojaki: jedni imaju u infinitivu na osnovi *˘*, n. p. kléti, a drugi *˘*, n. p. žèti.

5. U kojih je prostih akcenat *˘* u infinitivu na prvom slogu. Da vidimo najprije kako je u oblicima u kojima se osnova svršuje na samoglasno, po tom kako je u onima u kojima se osnova svršuje na suglasno.

a. Kad se osnova svršuje na samoglasno. To biva u infinitivu, u prvom pregj. vr., u prvom i drugom pridjevu, i u prilogu pregj. vr.

Kojima se izmegju ovijeh glagola osnova svršuje na *r*, pa im se u infinitivu na poznati način osnova širi tako da *r* postane suglasno *a* do njega dogje glas koji je u staro vrijeme bio *z*, oni takogjer imaju u infinitivu akcenat *˘* na tom glasu, samo što taj glas u južnom govoru glasi *ije*, pa po zakonima južnoga govora injesto akcenta *˘* dolazi na drugo od ta dva njegova samoglasna akcenat *˘*: mrijèti (istočno mrèti, zapadno mríti).¹ — U složenijeh mijenja se u infinitivu *˘* na *˘*, i slog koji je pred njim dobija *˘*, n. p. zàklèti. Isto biva i u glagola složenijeh kojima se osnova svršuje na *r*, pa se na rečeni način širi, samo što u južnom govoru kad kad dogje *˘* na glas, koji u njemu glasi *ije*, po zakonima toga govora na prvo od ta dva njegova samoglasna dolazi akcenat *˘*, koji opet otpada kad pred njim ima *˘*: ùmrijeti (ist. ùmrèti, zap. ùmríti). Tako ostaje i kad složeni ima dva sloga više nego prosti: razàpèti, izùmrijeti (ist. izùmèti, zap. izùmritti).

U prvom pregj. vr., gdje se osnovi koja se svršuje na *r* isto onako glasovi mijenjaju kao u infinitivu, mijenja se u jednini u sva tri lica akcenat *˘* na *˘*, koji kad dogje na glas koji u južnom

¹ Isporedi što je kazano naprijed kod br. 2. za glagol *nesti*.

govoru glasi *ije*, mjesto njega dolazi u tom govoru " na prvi od ta dva njegova samoglasna, n. p. klêh, klê, klê; mrîjeh, mrîje, mrîje (ist. mrêh, mrê, mrê; zap. mrîh, mrî, mrî); a u množini opet se mijenja ^ na ', koji kad dogje na glas koji u južnom govoru glasi *ije*, mjesto njega dolazi u tom govoru akcenat ` na drugo od ta dva njegova samoglasna: klêsmo, klêste, klêše; mrîjesmo, mrîjeste, mrîješe (ist. mrêsmo, mrêste, mrêše, zap. mrîsmo, mrîste, mrîše). — U složenijih akcenat ', koji je u prostijeh u množini, mijenja se na ^ kao u jednini u prostijeh, pa i u jednini i u množini na slogu pred tijem akcentom, ako je pred njim samo jedan slog, dolazi ` u svijem licima, osim 2. i 3. jed., a u ta dva lica dolazi " mjesto `, i u južnom govoru biva što je već spomenuto, n. p. zàklêh, zàklê, zàklê, zàklêsmo, zàklêste, zàklêše; òtêh, òtê, òtê, òtêsmo, òtêste, òtêše; pròsùh, pròsù, pròsù, pròsùsmo, pròsùste, pròsùše; ùmrîjeh (ist. ùmrêh, zap. ùmrîh), ùmrîje (ist. ùmrê, zap. ùmrî), ùmrîje (ist. ùmrê, zap. ùmrî), ùmrîjesmo (ist. ùmrêsmo, zap. ùmrîsmo), ùmrîjeste (ist. ùmrêste, zap. ùmrîste), ùmrîješe (ist. ùmrêše, zap. ùmrîše); nàdrieh, nàdrije, nàdrije,¹ nàdrijesmo, nàdrijeste, nàdriješe; zàprieh, zàprije, zàprije.² — U složenijih tako da imaju dva sloga više nego prosti ostaje ` na slogu na kom je u ovijeh, a " prelazi naprijed na prvi slog: razàpêh, ràzapê, ràzapê, razàpêsmo, razàpêste, razàpêše; zapòčêh, zàpočê, zàpočê, zapòčêsmo, zapòčêste, zapòčêše; preòtêh, prèotê, prèotê, preòtêsmo, preòtêste, preòtêše; izàsùh, ìzasù, ìzasù, izàsùsmo, izàsùste, izàsùše; obàmrieh (ist. obàmrêh, zap. obàmríh), òbamrije (ist. òbamrê, zap. òbamrí), obàmrijesmo (ist. obàmrêsmo, zap. obàmrísmo), obàmrijeste (ist. obàmrêste, zap. obàmríste), obàmriješe (ist. obàmrêše, zap. obàmríše); razàstrieh, ràzastrije, ràzastrije, razàstrijesmo, razàstrijeste, razàstriješe.

U prvom pridjevu, gdje osnovama koje se svršuju na *r* ostaje *r* samoglasno bez ikake promjene, dolazi akc. ' u svijem padežima koji za se imaju nastavak, a koji nemaju za se nastavka, te im *l* ostaje na kraju i ono se pretvara u *o*, u njima se akc. mijenja na " : klêo, klêla, klêlo; mřo, mřla, mřlo; đřo, đřla, đřlo. — U složenijih koji imaju jedan slog više nego prosti, akc. ', gdje je u prostijeh, mijenja se na ^, pa na slog pred njim dolazi ", a gdje je u prostijeh " , prelazi taj akc. " na prednji slog: zàkleo,

¹ Vuk, rječn. kod nadrijeti.

² Vuk, rječn. star. str. LXII. vidi i u novom kod uprijeti.

zàklêla, zàklêlo; pòčeo, pòčêla, pòčêlo; ùzeo, ùzêla, ùzêlo; zàsuo, zàsûla, zàsûlo; nàvr'o, nàvrla, nàvrl'o; òdr'o, òdrfla, òdrfl'o; pròzdr'o, pròzdrfla, pròzdrfl'o; ùmr'o, ùmrfla, ùmrfl'o; pòmrl'i; dòpr'o, dòprfla, dòprfl'o; pròstr'o, pròstrfla, pròstrfl'o.¹ — U složenijeh tako da imaju dva sloga više nego prosti, prelazi " na prvi slog: òdapeo, òdapêla; ràzapêli; zàpočeo, zàpočêla; prèuzeo, prèuzêla; ràzasuo, ràzasûla; pòduvr'o, pòduvrfla; òdadr'o, òdadrla; òbamr'o, òbamrla; pòdupr'o, pòduprla; ràzastr'o, ràzastrla. — Pridjev ovaj kad je odregjen, mijenja i na prostoj osnovi akcenat na ^, pred kojim ako je složen dobija " onako kako vidjesmo da dobija kad je neodregjen: ùmrîli, ùmrîlâ.

U drugom pridjevu, koji postaje nastavkom *t*, kome u osnovama koje se svršuje na *r* ostaje *r* samoglasno, kao u posljednjem obliku, mijenja se akcenat na ^: klêt, klêta, klêto; dît, dîta, dîto. — U složenijeh koji imaju jedan slog više nego prosti, dolazi " pred tijem akcentom: pròklêt, pròklêta, pròklêta; òtêt, òtêta, òtêto; nàčêt, nàčêta, nàčêto; nàsût, nàsûta, nàsûto; pròdît, pròdîta, pròdîto; pròstît, pròstîta, pròstîto; a kad su u složenoga dva sloga više nego u prostoga, prelazi " na prvi slog: zàpočêt, zàpočêta, zàpočêto; òbuzêt, òbuzêta, òbuzêto; ràzasût, ràzasûta, ràzasûto; òdadrît, òdadrîta, òdadrîto; pòduprît, pòduprîta, pòduprîto.

U prilogu pregj. vr., u kome opet osnovama koje se svršuju na *r* ostaje *r* samoglasno, dolazi akcenat ^: klêv, klêvši; mîrv, mîrvši. — A složeni pred tijem akcentom dobijaju ^: zàklêv, zàklêvši; pòčêv, pòčêvši; ùzêv, ùzêvši; nàsûv, nàsûvši; ùmîv, ùmîvši; pròstîv, pròstîvši; na istom slogu ostaje ^ i u složenijeh koji imaju dva sloga više nego prosti: prèòtêv, prèòtêvši; razàstîv, razàstîvši.

b. Kad se osnova svršuje na suglasno. To biva u sadašnjem vr., u prilogu sadašnjega vr., u drugom pregjašnjem, i u zapovjednom.

U tijem oblicima i samo *r* na koje se svršuju osnove postaje suglasno.

Osim jedinoga glagola kleti svjema ostalima ostaju osnove bez samoglasnoga u ovijem oblicima.² Za to se kleti razlikuje

¹ Što Vuk u poslov. LXII napominje da se u Dubrovniku govori umrla, a Budman gram. 109 ima i počêla, po tome valja misliti da ondje ovoga reda glagoli složeni zadržavaju u ovom obliku akcenat koji imaju prosti, kao što ondje biva i u glagola s osnovom na samoglasno, u kojih je u ovom obliku ovaki akcenat. Vidi naprijed pod 4.

² Koji još imaju kako samoglasno u osnovi, oni ga imaju prešavši u druge vrste, n. p. penjem, derem, penjah.

od ostalih akcentom u tijem oblicima. On ima na osnovi u svijem rečenijem oblicima osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. akcenat ` kao glagoli s osnovom na suglasno i s akcentom ` , na osnovi (vidi naprijed 2. a.): kùnēm, kùnēš, kùnē, kùnû; kùnûći; kùni, kùnimo, kùnītē; kùnijâh, kùnijâše, kùnijâše, kùnijâsmo, kùnijâste, kùnijâhu; tako u tom obliku i kad mjesto umetka *ija* ima *ja*: kùnjâh, kùnjâše; a u 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. gubi taj akcenat pa na drugom slogu na umetku *e*, dobija `: kunémo, kunéte. — Kad je taj glagol složen, ostaju mu akcenti kaki su kad nije složen: zakùnēm, zakùnēš, zakùnē, zakunémo, zakunéte, zakunû; zakùni, zakunite.

Ostali glagoli nemajući u ovijem oblicima u osnovi samoglasnoga, imaju akcenat samo na umetku izmegju osnove i nastavka, i to u sadašnjem vr. akcenat ^ u svijem licima, osim 1. i 2. mn.: mrēm, mrēš, mrē, mrû; a u 1. i 2. mn. `: mrémo, mréte. — Složeni nemaju ove razlike u 1. i 2. licu mn., nego u svijem licima imaju na istom mjestu ` , a na slogu koji je pred njim, ako je samo jedan, imaju `: ùmrēm, ùmrēš, ùmrē, ùmrémo, ùmréte, ùmrû; prōpnēm, prōpnēš, prōpnē, prōpnémo, prōpnéte, prōpnû; pōčnēm, pōčnēš, pōčnē, pōčnémo, pōčnéte, pōčnû; ùzmēm, ùzmēš, ùzmē, ùzmémo, ùzméte, ùzmû; prōspēm, prōspēš, prōspē, prōspémo, prōspéte, prōspû. A složeni tako da imaju dva sloga više nego prosti, nemaju ` na tom slogu nego mjesto njega dobijaju ` na prvom: òbumrēm, òbumrēš, òbumrē, òbumrémo, òbumréte, òbumrû; pòdadrēm, pòdadrēš, pòdadrē, pòdadrémo, pòdadréte, pòdadrû; ràzapnēm, ràzapnēš, ràzapnē, ràzapnémo, ràzapnéte, ràzapnû; zàpočnēm, zàpočnēš, zàpočnē, zàpočnémo, zàpočnéte, zàpočnû; prèuzmēm, prèuzmēš, prèuzmē, prèuzmémo, prèuzméte, prèuzmû; izaspēm, izaspēš, izaspē, izaspémo, izaspéte, izaspû.

U drugom pregjašnjem vr. takogjer im dolazi ^ na umetak i ostaje u svijem licima: mrâh, mrâše, mrâše, mrâsmo, mrâste, mrâhu.

U prilogu sadašnjega vr. imaju ` na glasu u kom je umetak: mrúci.

U zapovjednom dolazi akc. `: mrī, mrīmo, mrīte. — A u složenijeh otpada u tom obliku ` , pa na slog koji je pred njim dolazi `: ùmri, ùmrīmo, ùmrīte; ùpri, ùprīmo, ùprīte; ràspni, ràspnīmo, ràspnīte; pōčni, pōčnīmo, pōčnīte; ùzmi, ùzmīmo, ùzmīte; prōspi, prōspīmo, prōspīte. Na istom mjestu ostaje taj akc. ` i u složenijeh koji imaju dva sloga više nego prosti: podùpri, pod-

ùprimo, podùprite; razàstri, razàstrimo, razàstrite; zapòčni, zapòčnimo, zapòčnite; odùzmi, izàspi.

Glagoli kojima se osnova u nekim oblicima svršuje na suglasno a u nekim na samoglasno i kojima su akcenti do sad pokazani, ovo su sa svojima složenima:

s osnovom na *n*: klėti, zà-klėti, pro-, u-; pėti, zà-pėti, iz-, na-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, u- se, oba-, oda-, poda-, raza-; dò-čėti, zà-čėti, na-, po-, pri-, zapo-, otpo-, prepo-;

s osnovom na *m*: žėti, zà-žėti, iz-, o-, pre-, pro-, sa-, iza-; ¹ òt-ėti, uz-, preot-, zauz-, izuz- se, nauz- se, obuz-, oduz-, poduz-, preuz-;

s osnovom na *p*: zà-sùti, na-, o-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, u-, iza-, oba-, oda-, poda-, raza-, raspro-;

s osnovom na *r*: drijėti, ² zà-drijeti (istočno zàdrėti, zapadno zàdríti), iz-, na-, o-, pre-, pro-, raz-, sa-, iza-, oda-, poda-; mrijėti, zà-mrijeti, po-, sa-, u-, izu-, oba-, obu-, razu- se; pro-ždrijeti; dò-prijeti, za-, o-, po-, pri-, u-, oda-, odu-, podu-; zà-strijeti, na-, pro-, oba-, oda-, raza-.

6. U kojih je prostijeh akc. u infinitivu na prvom slogu.

Taki su glagoli samo tėti, dėti (osnova **тѣти**), žėti (osnova **жѣти**) sa svojima složenima.

a. Kad se osnova svršuje na samoglasno. To biva u istijem oblicima u kojima u onijeh prvijeh glagola pod 5.

U infinitivu kad su složeni gube akcenat na najbližem slogu sprijeda dobijaju: zàtrti, istrti, nàtrti, òtrti, pòtrti, prètrti, pròtrti, ràstrti, sàtrti, razàtrti; nàduti se; dòžeti, nàžeti, nàdžeti, pòžeti, sàžeti.

U prvom pregj. vr. i u prvom pridjevu ostaje u prostijeh akcenat bez promjene: trh, tñ, tñ, tñsmo, tñste, tñše; žèh, žè, žè, žèsmo, žèste, žèše; tño, tñla, tñlo; žèo, žèla, žèlo. U složenijeh biva u tijem oblicima isto što infinitivu: ùtrh, ùtr, ùtr, ùtrsmo, ùtrste, ùtrše; nàduh, nàdu, nàdu, nàdusmo, nàduste, nàduše; pòzeh,

¹ U Vukovu je rječniku prosti glagol zabilježen žėti i složeni zàžeti, a ostali složeni onako kako sam ih naveo; prema tijem složenijem treba ne samo da je i zàžeti nego i prosti žėti; i Budman u gram. str. 87 potvrguje da je zàžeti, a koliko sam i sam mogao raspitati, tako i treba.

² griješkom stoji u mojim Oblicima srpskoga jezika 1863 na str. 91 drijeti. Vidi u Vukovu rječniku drijėti, drėti, driti.

pòže, pòže, pòžesmo, pòžeste, pòžeše; pòtr'o, pòtrla, pòtrlo; nàduo, nàdula, nàdulo; pòžeo, pòžela, pòželo.

U drugom pridjevu, kad postaje nastavkom *t*, akcenat se mijenja na $\hat{}$: žèt. Kad je složen, dobija pred tijem akcentom još $\hat{}$ na prvi slog: pòžèt, nàdùt. A kad postaje nastavkom *en*, koje biva u glagola trti, akcenat je kao u drugih kojima se osnova svršuje na samoglasno (br. 4): trven, trvèna, trvèno; utrven, utrvēna, utrvēno; u toga glagola može u tom obliku *r* biti suglasno, i tada nema *v*, a akcenat dobija $\hat{}$ u padežima koji za se nemaju nastavka: trèn, a u ostalijem padežima mislim da dolazi $\hat{}$: trèna, trèno.

U prilogu pregj. vr. akcenat se mijenja na $\hat{}$: trv, trvši; žèv, žèvši. Složeni dobijaju još $\hat{}$ na slogu pred tijem akcentom: pò-trvši, pòžèvši.

b. Kad se osnova svršuje na suglasno. I to biva u istijem oblicima u kojima u onijeh pod 5.

I ovijem glagolima ostaje u tijem oblicima osnova bez samoglasnoga. Ali neki mogu uzeti u nju novo samoglasno. Kad ga ne uzmu, onda su akcentom jednaki s onima pod 5.

U sadašnjem vr. imajući osnovu bez samoglasno imaju kao oni pod 5 u svijem licima osim 1. i 2. mn. akcenat $\hat{}$, a u pomenuta dva lica $\hat{}$: žnjèm, žnjêš, žnjê, žnjû; trêm, trêš, trê, trû; žnjêmo, žnjête; trêmo, trête. Ni složeni se u tom obliku ne razlikuju akcentom od onijeh pod 5; ni u njih nema rečene promjene u 1. i 2. licu mn., nego je u svijem licima $\hat{}$ i na slogu pred njim $\hat{}$: pòtrêm, pòtrêš, pòtrê, pòtrêmo, pòtrête, pòtrû; nàdmêm, nàdmêš, nàdmê, nàdmêmo, nàdmête, nàdmû; nàžnjem, nàžnjêš, nàžnjê, nàžnjêmo, nàžnjête, nàžnjû.¹ — Glagoli trti i žeti, kad u tom obliku uzmu megju dva suglasna u osnovi *a*, te imaju jedan slog više, onda kao i složeni dobijaju na umetku u svijem licima $\hat{}$ a na umetnuto *a* dolazi $\hat{}$: tårêm, tårêš, tårê, tårêmo, tårête, tårû; žànjèm, žànjêš, žànjê, žànjêmo, žànjête, žànjû; pošljednji mjesto *a* uzima i *e*, a akcenat ostaje isti: žènjèm. Kad su složeni, pa imaju tako umetnuto *a*, onda otpada s njega $\hat{}$ pa na prednji slog dolazi $\hat{}$: dòžanjèm, nàžanjèm, pòžanjèm.²

¹ Vidi u Vukovu rječniku nàžeti.

² žèti govori se u sadašnjem vr. i onako kako je u glagola pomenutih pod 3 b.: žnijèvèm.

koji je pred njim dobija `: òkrênễm, òkrênễš, òkrênễ, òkrênễmo, òkrênễte, òkrênễ; òkrênut; tako i kad je složen s više slogova: zapòṽr̃nễm.

Taki su ovi glagoli prosti sa svojima složenima: béknuti; bléknuti; briznuti; búknuti; vágnuti; véknuti; víknuti, na-, po-, pod-, pri-; vínuti; visnuti; vrisnuti; vr̃knuti, od-; vr̃nuti, za-, iz-, na-, ob- (obr̃nuti), od-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, s-, os- se, u-, uz-, zapo-, pripo-; gáknuti; gráknuti; gr̃nuti, za-, iz-, na-, o-, od-, pod-, pri-, raz-, s-, sa-, uz-, zao-; gúknuti; éknuti; déknuti; dirnuti, do-; dihnuti; dr̃nuti, pri- se; dúnuti, za-, o-; dúrnuti se; gjíknuti; žígnuti; zvéknuti, pod-; zviznuti; zṽknuti; zénuti; zijèvnuti (ist. zévnuti); zúknuti; jéknuti, od-; júrnuti; kvéknuti; kíhnuti; kréknuti; krénuti, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pre-, pri-, s-, zao-, preo-; kréknuti; kúsnuti; lánuti, odláhnuti; línuti; máhnuti, za-, iz-, na-, o-, od-, pro-, s-, sa-, uz-; méknuti; mínuti, za-, od-, pod-, pre-, pro-, su-, u-, odo-, odu-; múknuti, iz-, pro-; múnuti; nénuti; ñisnuti; párnuti; pijèvnuti (ist. pévnuti); pijèhnuti (ist. péhnuti); pínuti; pírnuti, od-; písnuti, pláknuti, s-; plínuti, po-, raz-; pr̃hnuti; pr̃snuti, po-; púhnuti; régnuti; ríknuti; rúknuti; sijèvnuti (ist. sévnuti); sínuti; dosínuti se; sjáknuti; skíknuti; smúknuti; sr̃knuti, pri-; strúgnuti; stúknuti; súknuti; súnuti; téknuti; tr̃nuti, pre-, pro-, u-; éúknuti; úknuti; hráknuti, iz-; hr̃knuti, iz-; cṽr̃knuti; ciknuti, po-; čṽr̃knuti; šénuti, po-, zao-; šíknuti; šm̃r̃knuti; šmúknuti; šmúrnuti; — i ovi koji su samo složeni u običaju: zabréknuti; zavírnuti; zgránuti se; uléknuti se; poménuti, s-, na-, o-; za-prégnuti, iz-, na- se, po-, pod-, raz-, s-, u-, uz-; do-ségnuti, po-; na-sr̃nuti, po-; do-tégnuti, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, uz-, zauz-, popri-, pou-; zacénuti se; zaoš̃nuti; oškr̃nuti; u-štínuti, pre-; pri-štínuti, pre-.

Neki izmegju ovijeh glagola imaju neke oblike i po prvoj vrsti. Izmegju njih imaju samo prvo pregj. i po prvoj vrsti ova dva: gr̃nuti i krénuti sa svojima složenima; oni u tom obliku kad prelaze u prvu vrstu, te im otpadne *nu* i povrati se *t*, imaju akc. " u svijem licima: gr̃tõh, gr̃te, gr̃te, gr̃tosmo, gr̃toste, gr̃toše; kr̃tõh, kr̃te, kr̃te, kr̃tosmo, kr̃toste, kr̃toše; a kad su složeni, otpada im ", pa pred slogom na kom je bio taj akcenat dolazi `: zàgr̃tõh, zàgr̃te, zàgr̃te, zàgr̃tosmo, zàgr̃toste, zàgr̃toše; òkretõh, òkrete, òkrete, òkretosmo, òkretoste, òkretoše. — Ne samo prvo pregj. vr. nego i prvi pridjev i sam infinitiv ima više glagola iz-

megju onijeh koji pred *nu* imaju *g* ili *k*; tako zabréknuti, uléknuti se, promúknuti, zaprégnuti, doségnuti, potégnuti sa drugim složenim od istijeh glagola; ali u svijem rečenijem oblicima kad ih imaju po prvoj vrsti ostaje im akcenat ' osim prvoga pridjeva u 1. pad. jed. muškoga roda: stégoh, stéze, stéze, stégosmo, stégoste, stégoše; stégla, stéglo; zaprégoh, zapréže, zapréže, zaprégosmo, zaprégoste, zaprégoše; zaprégla; zapréci; a u prvom pad. jed. muškoga roda u prvom pridjevu, imajući na kraju *l* i pretvarajući ga u *o*, mijenjaju i akc. ' na ^: stégao, sprégao; a složeni tako da imaju koji slog više nego prosti, u tom padežu dobijaju ' pred slogom na kom je ^: zaprégao, zabrékao, popritégao.¹

8. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu, n. p. grgútnuti.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh naprijed pod 7; a kad se mijenja, dolazi akc. ' pred slogom na kom se promijeni ' na ^ (kao što biva u složenijeh pod 7): grgútnêm; grgútnuh, grgútnu, grgútnu, grgútnusmo, grgútnuste, grgútnuše; grgútni; grgútnuo, grgútnula; grgútnûvši.

U složenijeh ostaje akcenat kako je u prostijeh: zagonénuti, zagònênêm.

Taki su glagoli: ambárnuti; berdóknuti; vijúknuti; vijúcnuti; gonénuti; grgútnuti; guritnuti; gjilásnuti; zvjúknuti; zvrkétnuti; jaláknuti; labrénuti; lepúnuti; medéknuti; prdéknuti; strméknuti; tandfknuti; totfknuti; crtárnuti; škamútnuti; škrútnuti; štrbék-nuti; sa složenima: zagonénuti, odgonénuti, ugonénuti, i koji je samo složen u običaju: zakovrnuti.

9. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akcenat ' u infinitivu na trećem slogu, n. p. čalabrknuti.

Akcenat se mijenja kao u onijeh pod 7 i 8; a kad se mijenja dolazi akc. ' pred slogom na kom se promijeni ' na ^ (kao što biva u onijeh pod 8 i u složenijeh pod 7): čalabrknêm; čalabrknuh, čalabrknû; čalabrknû; čalabrknû; čalabrknûvši.

Taki su glagoli: kukurijéknuti (koji samo u južnom govoru ima jedan slog više i po njegovijem zakonima taki akcenat, a u istočnom je govoru kukuréknuti, u zapadnom kukuríknuti), svjetlomrénuti, čalabrénuti.

¹ U Vukovu rječniku ima kod *cíknuti* prvo pregj. vr. *cíkoh*, *cíće*, ali mislim da je tome infinitiv *cíknuti*, prema kom ima Vuk i *cíci*.

10. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ` u infinitivu na prvom slogu, n. p. tònuti.

U svih se njih akcenat ` mijenja na ` u sadašnjem vr., u drugom pregj. i u prilogu sad. vr.: tònêm, tònêš, tònê, tònêmo, tònête, tònû; tónjâh, tónjâše, tónjâše, tónjâsmo, tónjaste, tónjâhu; tònûći.

Tako se ` na ` mijenja i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., ali i na drugi slog osnove dolazi ^: tònû. — Tako je isto i u drugom pridjevu: tàknû.

U ostalijem oblicima ostaje akc. `: tònuh, tònusmo, tònuste, tònuse; tònî, tònimo, tònîte; tònno, tònula, tònulo; tònûv, tònûvši.

U složenijih ostaje ` gdje je u prostijeh: potònuh, potònusmo, potònuste, potònuse; potònî, potònîte; potònno, potònula; potònûv, potònûvši. A na kom je slogu u prostoga `, s onoga otpada taj akcenat pa na slog koji je pred njim dolazi ` svuda osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: pòtonêm, pòtonêš, pòtonê, pòtonêmo, pòtonête, pòtonû; nàtahnû; a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akcenat ` sa sloga na kom je u prostoga prelazi na prednji: pòtonû.¹

Taki su glagoli sa svojima složenima: bàhnuti; gànuti, u-; glùhnuti,² o-; grànuti, o-; grònuti; dàrnuti; dàhnuti, za-, iz-, na-, o-, pre-, uz-; djènuti; kàknuti; kànuti, za-; klònuti; làznuti, ob-, u- se; lànuti, iz-; màknuti, do-, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, su-, u-, uz-; plànuti, pre-; svànuti (sàmnuti, sàvnuti), o-, raz- se; sàhnuti,³ o-, po-, pre-, raz- se, sa-, u-; smàgnuti,⁴ o-; tàknuti, do- se, za-, iz-, na-, po-, pri-, raz-, spo- se, s-, uz-; tàrnuti, s-; tònuti, po-, u-; šànuti; i koji su samo složeni u običaju: ukàhnuti se; slègnuti; do-lètnuti, pre-, s-; namàgnuti; za-pàhnuti, o-; oplàznuti; zà-pragnuti; porèknuti; porònuti; nañnuti; prislèknuti; ulèknuti⁵; o-brònuti, pre-; očènuti; raščènuti; učmànuti; uštàpnuti se.

Neki izmegju ovijeh glagola imaju i po prvoj vrsti prvo pregj. i prvi pridjev i sam infinitiv; i u svijem tijem oblicima

¹ ôsvanû, ôgranû. Budm. gram. 222.

² Vuk u rječniku ima glùhnuti, ali ima i oglùhnuti, poglùhnuti, prema čemu je jamačno i glùhnuti.

³ toga prostoga nema u Vukovu rječniku; ali »živo drvo sane« ima Dobretić, bogosl. 501.

⁴ U Vukovu rječn. smàgnuti.

⁵ Vuk rječn. samo: prisleći, uleći se.

ostaje im akc. `osim prvoga pad. jed. muškoga roda u prvom pridjevu; tako: mākoh, māče, māče, mākosmo, mākoste, makoše; mākla, māklo; māći; a u 1. pad. jed. muškoga roda u prvom pridjevu mijenja se ` na `: mākao. U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: namākoh, namāče,¹ namākla, namāći; a gdje je u prostoga ` ondje u složenoga otpada ` pa na slogu pred njim dolazi `: nāmakao. Taki su glagoli osim napomenutoga i njegovijeh složenijeh jošte: zaprāgnuti, tāknuti sa svojim složenima, prislēknuti, ulēći se. Samo prvo pregj. vr. i prvi pridjev ima tako i po prvoj vrsti namāgnuti: namāgoh, namāže, nāmagao, namāgla. Samo prvi pridjev ima i po prvoj vrsti usāhnuti i ostali tako složeni: ūsahao, usāhla.²

Samo se čini da ovamo idu i ovi glagoli: ūsnuti, nāgnuti (s ostalima tako složenima: po-, pre-, pri-, sa-, u- se, oda-), zāmknuti, nātnuti i priōnuti. Oni su složeni, i za to imaju osnovu od dva sloga osim priōnuti, koji ima jedan slog više samo za to što mu se *l* pretvorilo u *o*. Kad bi u običaju bili prosti ne imajući ništa više u osnovi, i kad se u priōnuti ne bi *l* promijenilo u *o*, osnova bi im bila od jednoga sloga i na njoj bi u neodregjenom imali `; složeni budući ne mogu toga akcenta imati na slogu na kom bi ga imali prosti, nego mjesto njega dobijaju na najbližem slogu naprijed akcenat ', a u priōnuti je taj najbliži slog *o*, postalo od *l*; tijekom se ti glagoli složeni izjednačuju s prostima, o kojima je ovdje riječ, i što nema prostijeh njihova reda, kojima bi se mogli pridružiti, za to ih dodajem ovdje. U sadašnjem vr. prosti gubeći od osnove samoglasno, imali bi kao i mnogi drugi taki glagoli samo na umetku ^, pred kojim u složenijeh ako ima samo jedan slog više dolazi ` (nāgnēm), ako li pred slogom na koji bi došao ` ima još jedan, onda ` otpada pa na prednji slog dolazi ` (priōnēm), čim se opet ti glagoli izjednačuju s onima o kojima je ovdje riječ; a tako se izjednačuju i u ostalijem oblicima; ali se u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. ne mogu s njima izjednačiti, jer prosti imajući osnovu od jednoga sloga i na samom nastavku njezinu u infinitivu akcenat `, zadržali bi taj akcenat i u oba rečena

¹ Vuk je u rječniku zabilježio to lice u više glagola: stāče, natāče, ustāče, umāče; po tom je za cijelo pogrješka što je zabilježeno pōtače, pōtaknu, a po svoj prilici i prislēče.

² Budman ima tomu glagolu i prvo pregj. vr. po prvoj vrsti: sāše 107. (sāhao, sāhla 108).

lica, kao i mnogi drugi taki glagoli, a u složenijih taj akcenat ne može ostati na tom mjestu nego mjesto njega na najbliži slog naprijed dolazi ' : usnu,¹ priõnu (kao n. p. pòsla, zàkla, vidi br. 67. 69). — I ovi glagoli svi osim usnuti i prionuti imaju neke oblike i po prvoj vrsti, pa su i u tijem oblicima jednaki akcentom s prostima o kojima je ovdje riječ; nagnuti s ostalima tako složenima ima po prvoj vrsti prvo pregjašnje vr. i prvi pridjev: prègoh, prèže, prègosmo, prègoste, prègoše; prègao, prègla; zàmknuti osim tih oblika ima i neodregjeno po prvoj vrsti: zàmkoh, zàmče, zàmkao, zàmkla, zàmci (prema tome i òmci i pròmci), a nàtnuti ima samo prvo pregj. vr.: nàtkoh, nàče.²

11. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu, n. p. jaòknuti.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 10; kad se mijenja na ", a naprijed ima još jedan slog, onda, kao u složenijeh pod 10, otpada " pa na prednji slog dolazi ' svuda gdje biva rečena promjena osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr., a u ta dva lica dolazi " : jaòknêm, jaòknêš, jaòknê, jaòknêmo, jaòknête, jaòknû; jaòknuh, jaòknû, jaòknû, jaòknusmo, jaòknuste, jaòknuše; jaòkni, jaòknimo; jaòknuo, jaòknula; jaòknûv.

Taki su glagoli: baùknuti, varàknuti, jaòknuti, jaùknuti, kaùknuti, maùknuti, paùenuti, paràknuti, praćàknuti, dzilìtnuti se.

12. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. gòraknuti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: gòraknêm, gòraknêš, gòraknê, gòraknêmo, gòraknête, gòraknû; gòraknuo, gòraknula itd.; a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim da se " mijenja na " : gòraknû.

Taki su glagoli: àisnuti, gòraknuti, kòjasnuti se, làbrcnuti, pàtinuti, šèvrðnuti, i koji su samo složeni u običaju: zabèzeknuti se, ubèzeknuti se. U složenijeh u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim da akc. " sa sloga gdje je u prostoga prelazi na prvi: zàbèzeknû.

¹ nàtnu. Vuk rjeñn. kod nàtnuti.

² Prema nàtkoh i nàče, koje ima Vuk u rječniku kod natnuti, a osobito prema cijelom zàmàkoh, zamàče, i prema skraćenom neodregjenom zàmci, mislim da su pogreške zàmkoh u Vukovu rječniku kod zamci i Budman. gram. 81, i nàtkoh, nàče u Budman. gram. 81.

Ti su glagoli akcentom jednaki sa složenima od onijeh kojima je osnova od dva sloga i na prvom slogu " u infinitivu (vidi br. 14).

13. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom slogu; taki su glagoli samo oněsvjesnuti (ili obnesvjěsnuti) i prđeljusnuti.

Akcenat ostaje bez promjene, samo bih rekao da se u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akc. ` mijenja na ^, te prelazi na prvi slog, a posljednji dobija ^: prđeljusnû.

Ti su glagoli akcentom jednaki s onima koji su složeni sa dva sloga a prostima je osnova od dva sloga s akc. " u infinitivu na prvom slogu; vidi br. 14.

14. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akcenat " u infinitivu na prvom slogu, n. p. gînuti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima samo što u 2. i 3. licu jedn. prvoga pregj. vr. i u drugom pridjevu dolazi i ^ na drugi slog od osnove: gînêm, gînêš, gînê, gînêmo, gînête, gînû; gînuh, gînû, gînû, gînusmo, gînuste, gînuše; gînjâh, gînjâše, gînjâše, gînjâsmo, gînjâste, gînjâhu; gîni, gînimo, gînite; gînûci; gînuo, gînula, gînulo; gînûv, gînûvši; dîgnût, dîgnûta, dîgnûto.

Složeni gube " sa sloga na kom ga imaju prosti, pa na slogu pred njim dobijaju ` u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: pòginuti; pòginêm, pòginêš, pòginê, pòginêmo, pòginête, pòginû; pòginuh, pòginusmo, pòginuste, pòginuše; pògini, pòginimo, pòginite; pòginuo, pòginula; pòginûv, pòginûvši; pòdîgnût, pòdîgnûta; a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akc. " prelazi na prvi slog: pòginû.¹ — U složenijeh tako da imaju dva sloga više akc. ` ostaje gdje je u složenijeh s jednijem slogom; a akc. " u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. prelazi na prvi slog: đtpočînû.

Taki su ovi glagoli sa svojima složenima: âjsnuti; bâcnuti; bâhnuti, nâbâhnuti²; bjěgnuti, zbjěgnuti se, dò-bjegnuti, za-, iz-, od-, po-, pre-, pri-, raz-, u-, uz-; bljûnuti; bôdnuti; bôcnuti; bôšnuti; brînuti se, zâ-brînuti se, po- se, u- se; brćnuti, pròbrćnuti se; brčnuti; bûbnuti; bûsnuti se; bûćnuti; vëdnuti; vënuti, prò-venuti,

¹ râstisnû. Vuk, rječ. kod rastisnuti.

² Vuk ima u rječniku prosto bâhnuti, a složeno u oba izdanja rječnika nâbâhnuti; po posljednjem treba da je prvo bâhnuti, za to ga tako i stavih.

u-; vèsnuti; vīknuti (bīknuti se), svīknuti, nà-vīknuti, òbīknuti se, òdvīknuti se, prīvīknuti se; vřgnuti, svřgnuti, dò-vřgnuti, za-, iz-, na-, od-, po-, pod-, pre-, pro-, raz-; vřdnuti; vřèznuti; vřènuti¹; gārnuti; gènuti; gīenuti; gīnuti, iz-gīnuti, po-, u-; glàsnuti; glàcnuti se; glèdnuti, pòglenuti; glècnuti; glühnuti, zàgluhnuti; gràcnuti; grèznuti, nà-greznuti, o-, po-, u-; grīnuti; grīknuti, ògrīknuti; grūhnuti; gūnuti, prògunuti; gūrnuti; zgūsnuti se; gūcnuti; dèpnuti; dèrnuti; dīgnuti, iz-dīgnuti, na-, od-, po-, pri-, uz-; djènuti, dò-djenuti se, iz-, na-, o-, sa-, u-, zao-, izo-, preo-, prio-, zapo- se; drīenuti; dīrnuti; dīpnuti; dīenuti; gījknuti; gījdnuti se; žāpnuti se, užapnuti se; žācnuti; ždrāknuti; ždīrknuti; žīvnuti; žīenuti; zvèknuti; zvècnuti; zvīznuti; zvòcnuti; zvřenuti; zībnuti; zīvnuti; zīnuti, òbzīnuti; zòvnuti; zrènuti, sàzdrenuti; zūcnuti; īsnuti; jāvnuti se; kvřknuti; kècnuti; kīnuti se, skīnuti, zà-kinuti, iz-, o-, od-, pod-, pre-, pro-, raz-, u-; kīsnuti, zà-kīsnuti, na-, o-, po-, pro-, uz-; klèknuti, pòkleknuti; klèpnuti; klīknuti, pò-klīknuti, pro-; klòcnuti; kljūnuti, ūkljūnuti; kljūcnuti; kòmnuti; krèsnuti; křknuti, skřknuti se, zàkrknuti; křnuti, òkrnuti; kūcnuti; lètnuti, pòletnuti; lītnuti; lòknuti; lūpnuti, prīlūpnuti; ljòknuti, òdljòknuti; ljòsnuti; ljūbnuti; ljūljūnuti; ljūsuti, òdljusuti; māznuti; mèknuti, òd-meknuti, u-; mètnuti, smètnuti, dò-metnuti, za-, iz-, na-, nad-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, u-, uz-, nado-; mlātnuti; mřdnuti; mřznuti se, smřznuti, zà-mřznuti, o-, od-, po-, pro-, raz- se; mřknuti, smřknuti se, zà-mřknuti, o-, po-; mīcnuti; nīknuti, iz-nīknuti, od-, po-, pri-, pro-, uz-; òsnuti; pādnuti, pānuti, zà-pādnuti, o-, pre-, pri-, pro-, raz- se; pècnuti; pīknuti; pīpnuti; pīsuti; pīšnuti; pjèvnuti; splāsnuti; pljāsnuti; pljènuti; pljèsnuti; pljūnuti, zà-pljūnuti, iz-, o-, od-; pljūsuti, zà-pljusuti, od-; pljūcnuti; pòsnuti; prāsnuti; prācnuti se; prīdnuti, is-prīdnuti, po-, pod- se, raz-; prènuti se; prīsuti; rāz-prsnuti; pūknuti, is-puknuti, na-, pre-, pri-, pro-, raz- se; rīnuti, srīnuti se, zà-rīnuti, na-, od-, po-, u-; rītnuti se; svīrnuti; svīsuti; sjèdnuti, zà-sjednuti, pri-, u-; sjèknuti, òsjeknuti se, ūsjeknuti; skòknuti; spāvnuti; sřznuti; stānuti, dò-stānuti, za-, na-, o-, po-, sa- se, u-, izo-; stīgnuti, dò-stīgnuti, po-, pre-, pri-, sa-, su-; stīnuti se; stīcnuti; stūknuti; tīknuti; tīsuti; stīsuti, zà-tīsuti, iz-, na-, o-, po-, pri-, pro-, raz-, u-; tòknuti; tòsnuti; tīgnuti, iz-trgnuti, o-, po-, pre-, raz-, u-, uz-; trènuti; trèsnuti; pri-tresnuti; trīnuti, istrīnuti, po-, u-; trūhnuti, is-trūhnuti, o-, po-, raz- se; tūknuti, na-

¹ Šćep. mal. 132.

tuknuti, uz-; tūrnuti, òturnuti; tūtnuti; tūšnuti; čaknuti; čaknuti; čaknuti, pòčušnuti; ĩjnuti; tīsnuti; frīsnuti; hājknuti; hlāpnuti; htjēnuti; hūpnuti; evōknuti; cīknuti; prēciknuti; cīmnuti; emōknuti; cīknuti; cūpnuti; cēnuti; čārnuti; čvāknuti; čvřknuti; čvřsnuti, òčvřsnuti; čēznuti, iščēznuti; čēknuti; cīknuti; čūčnuti; džāsnuti se; šīnuti, ò-šinuti, pri-; škřipnuti; škřōknuti; šmīgnuti; šūpnuti; štrōcnuti; štūknuti; šūšnuti; — i koji su samo složeni u običaju: òbisnuti, zāblehnuti se, nābreknuti, nābuhnuti, pòdbunuti, òdvugnuti, zāgrenuti se, ūdunuti, zāžutnuti, prōzukunfti, pōjahnuti, rāzjahnuti, ūzjahnuti, òkliznuti se, pòkliznuti, òklicnuti, òkrznuti, iskrsnuti, ūskrsnuti, vāskrsnuti, ūliznuti se, nāmignuti, zāmuknuti, ūmuknuti, ūpeknuti, òprhnuti, òpuznuti, pòpuznuti, pòpljužnuti se, òtpuhnuti, izrignuti, pòdrignuti, pòdrugnuti se, nāsmjehnuti se, òsmjehnuti se, pòdsmjehnuti se, rāsrđnuti se, stvrđnuti se, òtvrđnuti, zācrepnuti, pòčinuti, otpòčinuti, òšaknuti, ūštrkuuti.

Koji izmegju ovijeh glagola prelaze u nekim oblicima u prvu vrstu, ostaje im prostijem u tijem oblicima akc. ", a složeni tako da imaju koji slog više nego prosti gubeći " dobijaju naprijed na najbližem slogu ' svuda, i u samom 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., n. p. dići; đigoh, diže, diže,¹ đigosmo, đigoste, đigoše; đigao, đigla; pòdići; pòdigoh, pòdiže, pòdiže,² pòdigosmo, pòdigoste, pòdigose; pòdigao, pòdigla. — Tako biva u sva tri rečena oblika u ovijeh glagola: òbjegnuti, nāviknuti, vřgnuti, dignuti, klēknuti, klīknuti, mřknuti, zāmuknuti, nīknuti, pīknuti, sūgnuti, cīknuti, cīknuti, s ostalima složenima; — a samo u prvom pregj. vr. i u prvom pridjevu u ovijeh: gīnuti, grēznuti, kīsnuti, iskrsnuti, mřznuti prīsnuti, pòpuznuti, svīsnuti, tīsnuti, třgnuti s ostalima složenima; — a samo u prvom pregj. vr. u ovijeh: òbisnuti, klīnuti, pīsnuti, prāsnuti, prđnuti, štūknuti i u ostalih njihovijeh složenijeh; — a samo u prvom pridjevu u ovijeh: nābuhnuti, včnuti, prōzukunfti, škřknuti se, òprhnuti.

Glagoli treće vrste.

Što jedni imaju istu osnovu u svijem oblicima, a drugi je u nekim oblicima mijenjaju s kraja, te jedan slog gube, a odatle nastaje i razlika u akcentu izmegju jednjih i drugih, za to ću ih razdijeliti na dvoje, kako se i u nauci o oblicima dijele.

¹ nīče, svīšte, prīšte, Vuk rjeđn.

² izbjēže, ūnuće, nāpuće, òdvīče, rāstrže, rāstīšte, Vuk rjeđn.

I. Glagoli treće vrste prvoga razdjela.

15. Osnova im je prostijem samo od dva sloga, a akcenat u infinitivu samo ^ na prvom slogu, n. p. ùmj¹eti.

Akcentat ostaje bez promjene u svijem oblicima: ùmijem,¹ ùmiješ, ùmije, ùmijemo, ùmijete, ùmijû; ùmijáh, ùmijáše, ùmijáše, ùmijásmo, ùmijáste, ùmijáhû; ùmijûći; ùmjeh, ùmje, ùmje, ùmjesmo, ùmjeste, ùmješe; ùmij, ùmijmo, ùmijte; ùmio, ùmjelo; ùmjêv, ùmjêvši.

Taki su još samo složeni: izùmj¹eti, razùmj¹eti, i gdje gdje samo u običaju po istočnom govoru: ugòveti.

Akcentat u složenijeh ostaje kao u prostoga: razùmijem; raz-ùmjeh, razùmje, razùmjesmo itd.

U istočnom govoru, gdje se u sadašnjm vr. završetak od osnove, istočno *e*, s umetkom *e* slijeva u jedan glas, dolazi na taj glas u sva tri lica jed. ^ a u množini u 1. i 2. licu ': ùmêm, ùmêš, ùmê, umémo, uméte; u 3. licu mn. gdje rečenoga slijevanja nema ostaje akcenat kao u južnom: ùmejû.

II. Glagoli treće vrste drugoga razdjela.

Ima ih prostijeh s osnovama od jednoga sloga, od dva i od tri, a s akcentom u infinitivu ili ' ili ^ ili ". Akcenat ' imaju u infinitivu prosti s osnovom od dva sloga na prvom slogu: žívjeti, i s osnovom od tri sloga na prvom: závidjeti; akc. ^ prosti s osnovom od dva sloga na prvom slogu: željeti, i s osnovom od tri sloga na drugom: zelênjeti; akc. " prosti s osnovom od jednoga sloga na tom slogu: zřeti, i s osnovom od dva sloga na prvom: vřdjeti.

16. Kad je prostima osnova od jednoga sloga i akc. " u infinitivu na njoj, n. p. vrěti.

Akcentat se mijenja na ^ u sadašnjem vr. u svijem licima osim 1. i 2. mn.: vrřm, vrřš, vrř, vrřû, a u 1. i 2. mn. na ': vrřmo, vrřte.

I u drugom pregj. vr. i u drugom pridjevu i u prilogu pregj. vr. mijenja se na ^: vrřh, vrřše, vrřše, vrřsmo, vrřste, vrřhu; prêt; vrřvši, prëvši.

U prilogu sad. vr. dolazi ': vrřći, prřći.

¹ Vuk u rječu. ima ùmijêm kod umjeti, i izùmijem, razùmijem kod tijeh složenijeh.

U ostalijem oblicima ostaje " bez promjene: vr̃h, vr̃e, vr̃e, vr̃esmo, vr̃este, vr̃eše; vr̃i, vr̃imo, vr̃ite; vr̃o, vr̃ela, vr̃elo.

Složeni tako da imaju koji slog više nego prosti gube " gdje ga imaju prosti pa na slogu iza kojega je bio ", dobijaju ': dō-vreti, uzāvreti; prōvreh, prōvre, uzāvreh, uzāvre, uzāvresmo; prō-vreo, prōvrela; uzāvrīmo. A gdje je u prostijeh ^, ondje ostaje i u složenijeh, samo na slogu pred njim dolazi još ` svuda osim drugoga pridjeva: prēvrīm, uzāvrīm; sāvrvēši; a u drugom pridjevu pred slog na kom je ^ dolazi ": sǎprēt.

Taki su ovi glagoli, i to u oblicima koje imaju po ovoj vrsti: vr̃ēti, dō-vreti, na-, pre, pro-, u-, iza-, oba-, uza-; zr̃ēti (maturescere), dō-zreti, pre-, sa-, u-; mljēti, nā-mljeti, pre-, pro-, sa-, u-; mnjēti; pr̃ēti, pō-preti, sa-; sp̃āti (spīm, sp̃éci), zā-spāti, na-se, po-, nado-, i složeni od zreti (spectare) koji nije u običaju prost: zāzreti, nā-zreti, nad-, pre-, pri-, pro-, oba-se.

U kojim oblicima ovi glagoli prelaze u prvu vrstu, u njima primaju i akcenat po prvoj vrsti: tako pr̃ēti u sadašnjem vr., u kom je i po ovoj vrsti i po prvoj jednak akcenat za proste, ali ne za složene, ima akcenat po prvoj vrsti (br. 5) kad je složen: sǎ-prēm; složeni od zr̃ēti (spectare) u istom obliku, kad ga imaju po ovoj vrsti, imaju i akcenat po ovoj vrsti: prizr̃īm,¹ a kad ga imaju po prvoj vrsti, i akcenat im je po prvoj: zǎzr̃ēm; tako vreti u 3. licu mn., koje ima samo po prvoj vrsti, i u kom je akcenat i po ovoj i po prvoj vrsti jednak, ipak mislim da složen ima akcenat po prvoj vrsti: prēvr̃ū, ūzavr̃ū. Ali zreti (maturescere) kad je složen zadržava akcenat ove vrste u tijem oblicima i onda kad ih ima po prvoj vrsti: ūzr̃ēm kao i ūzr̃īm.²

Glagol mljēti u oblicima kojima stoji u prvoj vrsti ima i akcenat kao glagoli prve vrste (br. 6. b.): mēljēm, mēljūci, mēlji, mēljāh, mēljēn.

17. Kad. je prostijem osnova od dva sloga i akc. " u infinitivu na prvom slogu, n. p. vīdjēti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima: vīdīm (vīgju), vīdiš, vīdi, vīdīmo, vīdīte, vīdē; vīdjeh, vīdje, vīdje, vīdjesimo, vīdjeste, vīdješe; vīgjāh, vīgjāse, vīgjāše, vīgjāsimo, vīgjāste, vīgjāhu; vīdi, vīdimo, vīdite; vīdēci; vīdio, vīdjela, vīdjelo; vīdjēv, vīdjēvši; vīgjen, vīgjena.

¹ Vuk rječn.

² Vuk rječn.

U složenijeh tako da imaju koji slog više nego prosti, otpada " sa sloga na kom je u prostijeh, pa na slog pred njim dolazi : izvidjeti; izvidim; izvidjeh, izvidje, izvidjesmo itd.; obnèvidjeti.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: vīdjeti, svīdjeti se, iz-vidjeti, obne-, pri-, pro-, raz-; vīsjeti; stārjeti, ò-starjeti, pre-; i samo složeni: òmiljeti; pòvidjeti, za-pòvidjeti, is-, o-.

18. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. živjeti.

Akcent ostaje bez promjene u svijem oblicima: živīm, živīš, živī, živīmo, živīte, živē; živjeh, živje, živje, živjesmo, živjeste, živješe; življāh, življāše, življāše, življāsmo, življāste, življāhu¹; živi, živimo, živite; živēci; živio, živjela; živjèh, živjèvi; vrćen, vrćena.

U složenijeh ostaje na istom mjestu isti akcent: poživjeti; poživīm; poživjeh, poživje.

Taki su ovi glagoli sa svojima složenima: bijēljati (ist. béleti, zap. blīti), za-, iz-, o-, po-; blējati, iz- se; blījēdjati (ist. blédeti, zap. blīditi), po-, pre-, u-; brēcāti; brīdjati; brūjati, za-; bújati, pre-, uz-; búčati, uz-; véčati; vīštati, uz-; vrīštati, za-, raz- se; vrtjeti, za-, na-, pro-, u-, uz-; vrčati; gmiljeti; grājati, za-; gūdjeti, za-; drēždati; drēcāti, za-²; živjeti, do-, na-, nad-, o-, po-, pre-, pro-; žūdjeti, po-; žūtjeti, za-, po-, u-; zvēcāti, za-; zvīždati, za-; zvrēcāti; zūjati, za-, pro-; zúčati; jēcāti, za-, po-, raz- se, uz-; kvēcāti; kvrēcāti; kipjeti, iz-, po-, uz-; klēcāti; krēcāti; kričati, za-; krēcāti; méčati; mljeti, iz-, od-, po-, u-; mrēcāti, po-; mrštati; múčati; nijēmjeti (ist. németi, zap. nímiti), za-, o-, ob-; njištati; pištati, za-, pro-; plávjeti, za-, po-³; pljústati; prđjeti, za-, iz-, na-, od-, pri-, raz-, u-; prštati, raz- se; rástjeti; rēcāti, za-; rúdjeti, za-; svirjeti, za-; svrbjeti, za-; sijēdjati (ist. sédeti, zap. sīditi), o-; sjájati, za-; skíčati; slijēpjati (ist. slépeti, zap. slípiti), za-, o-, po-; smrdjeti, do-, za-, pri-, u- se; stīdjati se, za-, po-; strūjati; stūdjeti, za-; tájati, za-, po- se, pri- se, u- se; tīštati, iz- se, po-, pre-; trpjati, o-, po-, pre-, pri-, s-, uz- se; ćútjeti, o-, pre-, u-; újati, za-, pro-; účati, za-, pro-; fištati; hitjeti, po-; húčati, za-; cviljeti (cmiljeti), za-, po-, pro-; cvrēcāti; cíčati; čvrēcāti; čēcāti;

¹ i kad je cio umetak *ija*: trpijāh.

² P. Petrović Njeguš, Šćep. mal. 169.

³ Vuk ima u rječniku prosto plāviti, ali složene ima po ovoj vrsti.

čljjeti, iz-; čučati, na- se; štédjeti, za-, po-, u-; šútjeti, za-, u-; šúštati, za-; i koji su u običaju samo složeni: nabřčati, prisvijeđjeti, povijjeti, pogřđjeti, pogrúbjeti, zalúđjeti, polúđjeti, opústjeti, orúžnjeti, oskúpjeti, poskúpjeti, dotúžati, išćúcati, poćrnjeti.

19. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. závidjeti.¹

Akcentat ostaje bez promjene: závidim, závidiš, závidimo, závidíte, závidě; závidjeh, závidje itd.

Taki je glagol još samo návidjeti se i njegov složeni nenávidjeti se i nástojati.

20. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. željeti.

U jednijeh ostaje akcentat u sadašnjem vr. a u drugih se mijenja.

a. Akcentat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. i priloga sadašnjega vr.: želim, želiš, želi, želě; željeh, želje, želje, željesmo, željeste, želješe; željáh, željâše, željâše, željâsimo, željâste, željâhu; želi, želimo, želite; želio, željela, željelo; željěv, željěvši; željen. Za posljednji oblik mislim da je tako, i da u oblicima koji za se imaju nastavak prelazi ' na drugi slog: željena, željeno, koje bi se moglo potvrditi i tijekom što Budman gram. 109 imam gôrjen, gorjena, premda isti ne piše željen nego željen gram. 88; kad je odregjeno, ostao bi akc. ' na prvom slogu u svijem padežima: željeni, željenâ, željenô.

U 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. i u prilogu sad. vr. otpada ' s prvoga sloga pa na drugi dolazi ': želimo, želite; želěci; držimo, držíte; držěci.²

Drugačije je u nekim oblicima u glagola, kojima se u osnovi nastavak *κ* mijenja na *a*; u njih se mijenja ' na " u zapovjednom, u 2. i 3. licu prvoga pregjašnjega vr. i u prvom i drugom pridjevu, i svrh toga u svijem ovijem oblicima osim zapovjednoga dolazi na posljednji slog od osnove akc. ^, koji opet u prvom pridjevu otpada u padežima koji za se nemaju nastavka: drži, držimo, držíte; držâ; držao, držâla, držâlo; držâno. — Glagoli koji pred ovijem *a* u osnovi imaju *j*, a pred njim *o*, gubeći u zapo-

¹ Mislim da ovo nije složen glagol od vidjeti i za, nego je postao od složene riječi; kad bi u njemu bilo vidjeti složeno sa za bio bi u njega akcentat kao u onijeh naprijed pod 17.

² držěci. Vuk, rječn. star. LXVII.

vjednom nastavak i dobijaju i akcenat drugačiji, i to $\hat{\ }:$ bôj se, bôjte se; stôj, stôjte.

U složenijih ostaje $\grave{\ }$ i $\acute{\ }$ gdje je u prostijeh: zažèlîm, zažèlîmo, zažèljeh, zažèlje; zadržîm, zadržîmo, zadržah, zadržasmo. A kad se u prostijeh mijenja $\grave{\ }$ na $\grave{\ }$, otpada u složenijeh akc. $\grave{\ }$, pa naprijed na najbliži slog dolazi $\grave{\ }$ u oblicima u kojima samo rečena promjena biva: pòdrži, pòdržimo, pòdržite; a u oblicima u kojima se ne samo $\grave{\ }$ na $\grave{\ }$ mijenja, nego jošte i na krajni slog osnove dolazi $\hat{\ }$, akc. $\grave{\ }$ prelazi na prvi slog: ôdržâ; ùbojâ se; zâdržân, zâdržâna, zâdržâno; zâdržâla, zâdržâlo, pa tako i u prvom pad. jed. muškoga roda, gdje se $\hat{\ }$ gubi što se iza njega l pretvorilo u o: zâdržao.

Ovamo idu ovi glagoli sa svojim složenima: bázdjeti, za-, iz-, u- se; bjèžati, do-, iz-, raz- se, s- se; bjèšnjeti, po-; bôjati se, po-, u-; bôljeti, do-, za-, iz-, o-, po- se, pre-, raz- se, u-; bùktjeti; vèljeti (od kojega je samo sadašnje u drugo pregj. vr. u običaju); vrvjeti, iz-, na-, od-, po-, pro-; glâdnjeti, iz-, o-, po-; gôrjeti, do-, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pro-, raz- se, s-, sa-; gîmjeti, za-, pre-, pro-; dàždjeti, za-, iz-, po-; držati, do-, za-, o-, ob-, pri-, s-, sa-, u-, uz-; žèdnjeti, o-; žèljeti, za-, na-, po-, pou-; jèzdjeti, od-, po-, pre-, pro-; kòpnjeti, iz-, o-, pro-, u-; lèžati, za-, iz- se, na- se, ob-, od-, po-, pre-, raz- se; lètjeti, do-, za- se, iz-, na-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz- se, s-, sa-, u-, uz-; plâmtjeti, za- se, raz- se; ròsjeti, ob-; sjèdjeti, po-, pri-; stàjati, do- se (dostòjati se), za-, na-, od-, o-, po-, pre-, pristòjati se, ustàjati se; tamnjeti, po-; trèptjeti, za-, po-; trècati, do-, za- se, iz-, na-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, s-, u-, uz-; hlâdnjeti, za-, o-; càvtjeti (càptjeti), pro-, i koji su samo složeni u običaju: ogòljeti, nadòljeti, odòljeti, okòreti se, skòreti se, prikòtnjeti, omlèdnjeti, smlèdnjeti, oprâznjeti (oprâznîm), porùznjeti, utàjati se, zatrudnjeti.

Ovamo ide i glagol hòtjeti svijem oblicima osim sadašnjega vremena, kojim je prešao u petu vrstu; tako prema ovijem glagolima ima: hòcâh i hotijâh, hòcâše; hòtjeh, hòtje; hotèci i hòtèci. Ali u kojim oblicima odbacuje samoglasno iz osnove, u njima mu se i akcenat mijenja; tada mu dolazi $\grave{\ }$ na nastavak kojim postaje osnova: htjèti; htjèh, htjè, htjèsmo; htjâh, htjâše; htîo, htjèla; u drugom pregj. vr. kad otpada nastavak kojim postaje osnova, dolazi samo na umetku $\hat{\ }$ u 1. licu jed. a u ostalima $\acute{\ }$: šcâh, šcâše, šcâše, šcâsmo, šcâste, šcâhu; a kad taj oblik još

uzme *d*, dolazi ` na prvi slog: šćadijáh, šćadijâše, itd. U sadašnjem vr. kojim je prešao u petu vrstu ima: hòću, hòćêš, hòćê, hòćemo, hòćete, hòćê. — Složeni su mu: zàhtjeti, pròhtjeti.

b. Mijenja se akc. ` na ` u sadašnjem vr. u svijem licima i u drugom pregj. i u prilogu sadašnjega vr. To biva u jedinoga glagola vòljeti: vòlim, vòliš, vòli, vòlimo, vòlite, vòlê; vòljáh, vòljâše, vòljâše, vòljâsmo, vòljâste, vòljáhu; vòlêci. U ostalim je oblicima kao u onijeh naprijed.

Složeni izvòljeti gubi akc. ` sa sloga na kom je u prostoga pa dobija ` na slogu pred njim: izvolím itd. Ali složeni privòljeti ima akcenat kao da u prostoga nema rečene promjene, te je akcentom jednak s onijem glagolima pod a.: privòlim itd.

21. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom slogu, n. p. zelènjeti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 1. i 2. lica mn., gdje otpada ` sa sloga na kom je u ostalijem licima pa na slog iza njega dolazi ` (kao u onijeh pod 20. a): zelènim, zelèniš, zelèni, zelením, zeleníte, zelèni; zelènjeh, zelènje, zelènje, zelènjesmo, zelènješte, zelènješe; zelènjáh, zelènjâše, zelènjâše, zelènjâsmo, zelènjâste, zelènjáhu; zelènio, zelènjela; u prilogu sadašnjega vr. mislim da ostaje `: zelènêci (čim bi se ovi glagoli malo razlikovali od onijeh pod 20, premda êc i megju njima biti i s takim akcentom u tom obliku).

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh.

Taki su glagoli: dokòljeti,¹ zelènjeti, o-, po-, i koji su samo složeni u običaju: poplavètnjeti, porumènjeti, osiròtjeti, posiròtjeti, zacrvènjeti se, pocrvènjeti, obudòvjeti.

Glagoli četvrte vrste.

Ima ih prostijeh s osnovom od jednoga sloga, od dva, od tri, od četiri i od pet, a s akcentom u infinitivu ili ` ili ^, ili ` ili ^, ili ` i ^, ili ` i ^ . Akcenat ` u infinitivu dolazi u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom slogu: hváliti, s osnovom od tri sloga na prvom slogu: brložiti, i na drugom: jednâčiti, s osnovom od četiri sloga na drugom slogu: kunátoriti, i na trećem: životáriti, s osnovom od pet slogova na četvrtom: prijateljâšiti se; akc. ^ u prostijeh s osnovom od dva sloga

¹ nije složen sa *do*, nego je postao od složene riječi.

na prvom: pāmtiti, i s osnovom od tri sloga na prvom: dūndoriti; akc. ` u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom: nōsiti, s osnovom od tri sloga na prvom slogu: bēs-jediti, i na drugom: govōriti, s osnovom od četiri sloga na prvom: bēsposličiti, i na drugom: jednōničiti, i na trećem: pri-jatēljiti; akc. ` u prostijeh s osnovom od jednoga sloga na njemu: snīti, s osnovom od dva sloga na prvom: gāziti, s osnovom od tri sloga na prvom: brātimiti, s osnovom od četiri sloga na prvom: lāstavičiti; akc. ` i ^ u prostijeh s osnovom od tri sloga prvi na prvom a drugi na drugom slogu: djēvōj-čiti; akc. ` i ^ u prostijeh s osnovom od tri sloga prvi na prvom a drugi na drugom: pābīrčiti.

22. Kad je prostijem osnova od tri sloga i u infinitivu akc. ` na prvom slogu. Taki su glagoli dvojaki: u jednijeh se u sadašnjem vr. mijenja akcenat, a u drugih ostaje bez promjene.

Akcenat se mijenja na ^ u sadašnjem vr., u drugom pregj., u drugom pridjevu i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., a u ta oba lica dolazi još i na drugi slog ^: hvālīm, hvālīš, hvālī, hvālīmo, hvālīte, hvālē; hvāljāh, hvāljāše, hvāljāše, hvāljāsmo, hvāljāste, hvāljāhu; hvāljen; hvālī, hvālī.¹

U ostalijem oblicima ostaje ` bez promjene: hvāliti; hvālīh, hvālismo, hvālīste; hvālēcī²; hvālī, hvālīmo, hvālīte; hvālīo, hvālīla; hvālīv, hvālīvši.

Slozeni dobijaju ` pred slogom na kom je ^, osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr., n. p. pōhvālīm, pōhvālīš, pōhvālī, pōhvālīmo, pōhvālīte, pōhvālē; pōhvāljen; a u rečena dva lica dolazi ` pred ^: pōhvālī; u ostalijem oblicima, u kojima je u prostijeh ^, ostaje tako i u složenijeh: pōhvālīti, pōhvālīh itd. Koji su slozeni tako da imaju dva sloga više nego prosti, u njih u prvom pregj. vr. u rečena dva lica dolazi ` na prvi slog: prēoblāči; a ostalo sve ostaje kako je u složenijeh s jednijem slogom: prēoblāčīm; prēoblāčīh.

Taki su ovi glagoli sa svojina složenima: āčiti se; bāniti se; bātriti; bāciti, do-, za-, iz-, na-, nad-, od-, po-, pod-, pre-, raz-, s-, u-, uz-; bāšiti se, razbāšiti se; bēciti, iz-, o-; bijēditi (ist. bēditi, zap. bīditi), za-, o-, po-; bijēliti (ist. bēliti, zap. bīliti), za-, na-, o-, pod-, u-; blāžiti, za-, raz-, u-; blāzniti; blīzniti se,

¹ mūti, ljūbi. Vuk, rječn. star. LXVI.

² Vuk rječn. star. LXVII piše mūteci, ljūbeći. Budman gram. 90 hvālēcī.

o-; blúđiti, raz-; blútiti, uzblútiti se; brázđiti, za-, o-, u-; brániti, za-, o-, od-; bráziti, u-; bričiti, o-; brúšiti, na-; brčiti, na-; búđiti, iz-, pro-, raz-; búljiti, iz-; búñiti, za-, po-, pod-, s-, uz-; búriti se, na-, po-; búćiti se, izbúćiti, nabúćiti se; búšiti, iz-, pro-; vábiti, do-, za-, od-, po-, s-; váđiti; váriti, za-, obáriti, odváriti, po-, pod-, pre-, pro-, s-, uz-; vláčiti, do-, za-, iz-, na-, nad-, obláčiti, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, ispro-, preobláčiti; vój-štití, za-, iz-; vrániti, na-, o-, po-; vrátiti, za-, iz-, na-, obrátiti, od-, po-, pre-, s-, su-, u-, uz-; vřljiti; vřšiti, do-, za-, iz-, na-, obršiti, po-, raz-, s-, sa-; gájiti, od-, pod-; gáliti, raz-; gásiti, za-, po-, u-; gláviti, za-, iz-, na-, raz-, s-; glásiti, o-, pro-, raz-; gmé-žđiti; gnjéžđiti (ist. gnéžđiti), na-, u-; gnúšiti, iz-, u-; gnjávití, pri-, u-; gnjéviti, pro-, raz-; gnjččiti, iz-, na-, po-, pri-, raz-, u-, s-; góvniti, za-; gráđiti, do-, za-, na-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, raz-, s-, sa-, u-; grđiti, za-, iz-, na-, po-; gríbiti, za-; grijčšiti (ist. gré-šiti, zap. grišiti), o-, po-, s-, sa-; grúšiti, pro-, s-, u-; gúziti se, za-, na-; gúłiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, s-; gúšiti, za-, od-, po-, pro-, u-; dávití, za-, po-, pri-, u-; dániti, za-, pre-, raz- se; díviti se, za-, u-; dijeliti (ist. dčłiti, zap. diliti), iz-, o-, po-, raz-, u-; dijčtiti se (ist. dčtiti se, zap. dítiti se), po-; dččiti, po-; drážiti, za-, na-, po-, pri-, raz-; drijčšiti (ist. drčšiti, zap. drišiti), o-, raz-; dřljiti, raz-; drúžiti se, pri-, raz-, s-, sa-, u-; dúžiti, za-, o-, pri- se, udú-žiti; dúljiti, o-, pro-, u-; dúriti se; dúšiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, u-, uz-; gjáčiti se, po-; žáriti, za-, na-, o-, pri-, raz-, u-; žđri-žčbiti (ist. žđrčbiti, zap. žđribiti), izđrijčbiti, o-; žčstiti se, pre-, u-; žiriti, na-, u-; žljčbiti (ist. žlēbiti, zap. žlibiti); žúłiti, o-, po-; žúljiti, na-; žúriti se, po-; žútiti, za-, o-, po-; zíniti, za-, pre-; zlá-titi, po-; zljčđiti (ist. zlēđiti, zap. zliditi), po-; znáčiti, na-; zóriti se; rúbiti, na-, po-; jáviti, do-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, pro-; jáziti, za-, na-, od-, pre-, pro-; járiti se, podjáriti, pri-, razjáriti se, sjáriti, uz-¹; jčđiti (i ijčđiti u južnom govoru), na-, raz-; jčžiti se, na-; júriti, iz-, od-, po-, pre-, pro-; káđiti, za-, na-, pod-, pre-; káliti, iz-, na-, o-, pre-²; kániti se, za-, na-, o-, od-, pokániti, skániti se, u-; kváriti, is-, po-; kčšiti, iz-; kinjiti, na-; klátiti se,³ zaklátiti, uklátiti se; klíšiti; knčžiti, o-, raz-; kóčiti, u-; krávití, od-, raz-; krásiti, nakrásiti se, skrásiti, u-; krátiti, za-, o-, po-, pod-, pre-

¹ P. Petrović Njeguš, Šćep. mal. 10.

² nema u Vuka.

³ nema u Vuka.

s-, su-, u-; krésiti se; kríviti, za-, iz-, na-, o-, pre-, razkríviti se, s-, sa,¹ u-; krímiti, iz-, na-, pre-, pri-, s-; křnjiti, o-, od-; krúniti, na-, o-; krúšiti, s-, sa-; křčiti, za-, iz-, o-, pro-, raz-; kúmiti, za-, o-, po-, raz-; kúpiti, za-, iz-, od-, pod-, pre-; kúsití, za-, iz-; libiti se, po-; lijèniti se (ist. léniti se, zap. líniti se), o-, ob-, u-; lijèpiti (ist. lépiti, zap. lípiti), za-, na-, o-, ob-, od-, pri-, s-, u-; lijèčiti, za-, iz-; líčiti, ob-, od- se, u-; lišiti, iz-; lúđiti se, iz-, na- se; lúžiti, za-, iz-, po-; lúčiti, za-, od-, po-, raz-, s- se; ljúbiti, iz-, na- se, ob-, po-, pre-, pri-, s- se, u- se; ljútiti, iz- se, na- se, od- se, raz-, uz-; ljúštiti, za-, o-; máziti, raz-; máliti, o-, u-; mámiti, do-, za-, iz-, na-, od-, o-, po-, pre-, pri-, s-, razpo-; mánjiti, u-; máriti; mástiti, za-, o-; máčiti, iz-, o-; méčiti, na-, o-, pri-, s-; mijèniti (ist. méniti, zap. miniti), za-, iz-, na-, od-, o-, pri-, pro-, raz-; mijèsiti (ist. mésiti, zap. misiti), za-, na-, pod-, raz-, u-; miriti, do-, za-, iz-, na-, po-, pod-, pri-, s-, mítiti, pod-; mláđiti, za- se, o- se, po-, pod- se; mlátiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pri-, pro-, s-, u-; mláčiti, po-, s-, uz-; móbiti; mráčiti se, za-, na- se,² po- se, s- se, u- se; mrijèštiti se (ist. mréstiti se, zap. mrístiti se) i mrijèštiti se, o-; mrsiti, za-, iz-, o-, od-, po-, pre-, raz-; mútiti, za-, iz-, po-, pro-, raz-, s-, uz-; njëmčiti (ist. nëmčiti, zap. nímčiti), po-; njíviti, od-, pod-; njúšiti,³ na-, o-, ob-, pri-; páłiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pri-, raz-, s-, sa-, u-, uz- se; péčiti, raz-; píłiti, pre-; píriti, do-, na-, od-, pod-, pro-, raz-, s-, u-; plástiti, raz-, u-, opo- se; plátiti, do-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pre-; plijèniti (ist. pléniti, zap. plíniti), za-, o-, po-; prásiiti, iz-, o-; prašiti, za-, iz-, na-, o-, pod-, pri-, raz- se; przniti, za-, o-; prijètiti (ist. prètiti, zap. prititi), za-, po-, pri-; prljiti, o-, po-, s-; přčiti, na-, o-; púđiti, raz-; púčiti; púčiti; rábiti; rávniti, iz-, po-, s-, u-; ráđiti, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pri-, pro-, u-, uz-; ráčiti se, pro-, raz-; rébriti; réđiti, za-, iz-, na-, ob-, od-, raz-, s-, u-, prena-, one- se; résiti, na-, pod-, u-; róziti; rúbiti, za-, ob-, od-, po-; rúžiti, iz-, na-, ob-; rúniti, ob-; rúčiti, za-, iz-, na-, po-, pre-, ispo-, otpo-, prepo-; sáđiti, do-, za-, na-, po-, pre-, pri-, raz-, u-; svétiti, o-, po-; sijèłiti (ist. séliti); síniti, po-, pri-; skvrniti, o-; sklibiti se; skřbíti se, o-, pri-, naškřbíti, poškřbíti; sláđiti (dulcorare), za-, na-, o-, pre-; slúžiti, do-, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pri-; slútiti, do-, na-; smúđiti, o-; snážiti, o-;

¹ Ščep. mal. 153.

² nema u Vuka.

³ u Vuka rječn. samo njúšiti, a nanjúšiti

srámíti se, za-, po-; sárditi, na-, od-, raz-; sřčíti, na-, raz-; stániti se, na-; stráviti se, po-, pre-; strážiti, po-; střviti, o- se, raz-; stúpiti, za-, iz-, na-, od-, po-; pre-, pri-, raz-, u-; súditi, o-, od-, po-, pre-, raz-, u-; súšiti, za-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-; tánjiti, iz-, o-, pro-, raz-, u-; tvrditi, po-, pri-, u-; tijěsniti (ist. tésniti, zap. tísnići), o-, pri-, s-; tijěštiti (po južnom govoru), iz-; tiniti, pre-; tinjiti, ob-; tláčiti, po-; tráviti, za-, o-; trážiti, za-, iz-, ob-, po-, pre-; trijěbiti (ist. trěbiti, zap. tríbíti), iz-, o-, raz-; trijězniti, o-, raz-; trńiti, za-; trćiti se, na-; trúđiti, za-, po-, u-; trúniti, iz-, na-, o-, po-, s- se, u-; tųgјiti se, o- se,¹ po- se; tųžiti, ob-, o- se, sa- se, s- se; tųliti, po-, u-; tųljiti se, za-; tųpiti, za-, iz-, u-; tųšiti, po-, u-; ćariti; ćuliti, na-; ćuriti; úziti, s-; hváliti, za-, po-; hláditi, za-, iz-, o-, od-, raz-; hrábriti, o-; hrániti, do-, za-, iz-, na-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, s-, sa-, u-; cvijěliti (ist. cvěliti, zap. cviliti), raz-, u-; cijěđiti, iz-, o-, pre-, pro-, u-; cijěniti, za-, o-, pre-, pro-, u-; crńiti, za-, o-; ćepiti se, oćepiti, raz- se; švánjiti se, o- se; širiti, pro-, raz-; štítiti, za-, pre-; šupljiti se, pro-; šúriti, o-; — koji su u običaju samo složeni ili u kojih je ovako samo kad su složeni: obíriti se; zablěšiti se; približiti; pod-bráđiti se, u-; od-búćiti, raz-; za-váliti, iz-, na-, nad-, obáliti, od-váliti, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-; navijěštiti, obavijěštiti (oavijestiti), osvijěštiti, onesvijěštiti, svijěštiti se, ubavijěštiti, nagovijěštiti; nad-vísiti, po-, pre-, uz-; povláditi; po-vráziti, u-; za-vránjiti, na-, od-; po-vrijěđiti, pri-, pro-, u-; privrúćiti; zagátiti; za-glúbiti se, u-²; za-glúšiti, o- se; zagnjúriti se; zagřćiti; dogústiti; odáliti; událjiti; nadáriti, ob-, po-; prodúžiti; pozbúniti; iždraćiti; obznániti; pońmíti, podńmíti se, snímíti; uńjiti se; od-jápiti, ogjápiti; iz-jármíti, u-; nakáziti; is-kápiti, u-; ukípiti se; uklijěštiti (ist. uklěštiti, zap. uklíšćiti); zaklipiti; oklópati; sklјúniti; pokljúniti se; okljúsiti se; skřviti; raskrěćiti; raskrižiti; o-krijěpiti (ist. okrěpiti, zap. okripiti), pod-; za-kriliti, pre-, raz-; na-krićiti, pri-; za-krúžiti, o-, s-; pri-krútiti, u-; pokúnjiti se, s- se; do-kućiti, za-, nad- se, po-, pri-, raz-, s-; prelástiti; ulipsiti se; polúnjiti se; pod-lúpiti se, u-; uljúđiti; uljúniti se; odmásćiti; domášiti, nad-, pre-; o-měsiti, pod- se; zamijěđiti (po južnom govoru); zamláziti; za-mlijěćiti (po južnom govoru), u-; umřtviti se;

¹ nema u Vuka.² nema u Vuka.

nadmúdríti; smúžđíti; namúljiti; omúčiti se; uníziti¹; onóvčiti se; otpáđiti; upánjiti se; spáriti; pot-pétiti, pri-; opláviti; raspljóštiti, spljóstiti; isprázniiti; za-prémíti, o-, pri-, raz-, s-, uz-; za-prijéčiti (ist. zapréčiti, zap. zapríčiti), iz-, pre-; o-prištiti se, pod- se; za-prótiti; za-préčiti, na- se; opúljiti; ispúpiti se; zapúriti se; opústiti; za-pútiti, na-, pro-, u-; poráziti, sa-²; narástiti³; porépiti, pod- se; pro-rijéditi (ist. proréditi, zap. proríditi), raz-, spo-; sporijéčiti (ist. sporéčiti se, zap. sporíčiti se); osámíti; posvínjiti se; usícíti se; osláviti; oslániti se; oslácíti se; naslijéditi (ist. nasléditi, zap. naslíditi); za-slijépiti (ist. zaslépiti, zap. zaslípiti), o-; osmóljiti; osnijéžiti (po južnom govoru); zastrániti; za-strijéliti (po južnom govoru), nad-, pre-, pro-, u-; nastřšiti se; rastúbiti se; osúriti; poténčiti se; natmuriti se; potrúsiti; začópiti; učúđiti se; očúšiti se; za-ústiti, iz-; pohásiti se; uhvátiti; izéríti se, nahéríti se; žahíljiti, uhíliti se; zahlápiti; prievrljiti; iscijéliti (ist. iscéliti, zap. isciliti); o-cijépiti (ist. océpiti, zap. ocipiti), pri-, raz-; océviti; za-čéstiti, pri-; načéčiti se; ščúnjiti se; za-šíljiti, zao-; prišljúniti se; ošpuriti; po-štápiti se, u- se; pošunjiti se; — i ovi složeni kojima se osnova iza sloga s kojim su složeni mijenja tako da složeni s jednjem slogom imaju osnovu samo od dva sloga, te se izjednačuju s prostima ovoga reda: dójmiti se, zájmiti, nájmiti, pójmiti, újmiti, prímíti; isti još s jednjem slogom složeni: prizájmiti, uzájmiti, obújmiti, odújmiti, potprímíti se.

b. Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr., n. p. trúbiti; trúbim, trúbiš, trúbí, trúbimo, trúbitê, trúbê; trúbih, trúbismo, trúbiste, trúbiše; trúbljáh, trúbljâše, trúbljâše, trúbljâsmo, trúbljâste, trúbljâhu; trúbêći; trúbí, trúbimo, trúbite; trúbio, trúbila, trúbilo; trúbív, trúbívši; a u 2. i 3. jed. prvoga pregj. vr. mislim da se mijenja ' na ^, pa i posljednji slog osnove dobija ^: trúbi, táji.

I u složenijeh ostaje ' gdje je u prostijeh: zatrúbiti; za-trúbim itd.; a u prvom pregj. vr. pred slogom na kom je u prostoga ^ dolazi u složenoga ^: zätrúbì, zätájì.

Taki su glagoli sa svojim složenima: blijéštiti (ist. bléštiti, zap. blíštiti); bljúštiti; brízđiti; bújiti; búmbiti; búriti; víriti, za-, iz-, nad- se, pri-; vriјéditi (ist. vréditi, zap. vriditi); gviriti; gmíziti;

¹ Ščep. mal. 95.

² Ščep. mal. 118, 140.

³ Prostome piše Vuk u rječniku sadašnje vrijeme bez promjene u akcentu.

gnjiliti, u-; gnjiriti; drniti; dūbiti; žmiriti, za-; žmūriti, za-; zlatniti se; žūriti; jāpiti; kākiti; kisiti; kišiti; klāpiti; kliziti; lāgiti; lāpiti, iz-; ličiti (dolikovati); miriti (olere); mŕziti, za-, po-; nāgliti; njiriti; pājiti; pāčiti; pāsiti, u- se; pīzdriti; pīždriti; pīljiti; pīšiti; plijēviti (ist. plēviti, zap. pliviti), o-; prāštiti; prēžiti; prūdit; pūziti, od-, s-; pūpiti, na-; rāsiti¹; rēziti; rūditi; svijētliti (ist. svētliti), za-, o-, po-, pri-, pro-; sviriti; sīpiti; skŕbiti; slāditi (dulcescere); slijēditi (ist. slēditi, zap. sliditi); snijēžiti; strēpiti; stršiti; tājiti, po-; téžiti; tlāpiti; tŕžiti; trūbiti, za-; tūžiti, do-, na-, pri-, pro-; ćutiti, po-; ūditi; pohlēpiti; emīljiti; cūriti, za-, pro-; čāmiti; člōviti; šišiti; škīljiti, za-; škŕbiti (se); škripiti, za-; — i ovi koji su samo složeni u običaju: oglūviti, ogrūbiti, ožīviti (vivificare), poživiti² (vivum conservare), omūdriti (resipiscere).

Ovi su glagoli gotovo svi neprelazni, kao što su oni pod a. gotovo svi prelazni; osim toga ima među njima glagola koji kad su prelazni mijenjaju akcenat kao i ostali pod a., te su ondje i spomenuti, a kad su neprelazni pripadaju ovamo pod b., n. p. tūžiti, tūžīm (prelazno) i tūžiti, tūžīm (neprelazno), slāditi, slādīm (prelazno) i slāditi, slādi (neprelazno); tako slijēditi, slijēdīm (neprelazno) i naslijēditi, nāslijedīm (prelazno); po tome se može misliti da je razlika u akcentu između onijeh pod a. i ovijeh pod b. od tuda što su jedni prelazni a drugi neprelazni.

23. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. pārlōžiti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, samo mislim da se u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja, n. p. pārlōžīm, pārlōžīš, pārlōžī, pārlōžīmo, pārlōžite, pārlōžē; pārlōžih, pārlōžismo, pārlōžite, pārlōžiše; pārlōžāh, pārlōžāše, pārlōžāše, pārlōžāsmo, pārlōžāste, pārlōžāhu; pārlōži, pārlōžimo, pārlōžite; pārlōžēci; pārlōžio, pārlōžila, pārlōžilo; pārlōživ, pārlōživši; pārlōžen. A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., ako se ne varam, mijenja se ' na ^, i posljednji slog osnove dobija ^: pārlōžī, mīgoljī.

U složenijeh ostaje ' gdje je u prostijeh: upārlōžiti; a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., pred slog na kom se ' promijenio na ^, dolazi ^: zākŕtožī, izmīgoljī, zāprīlīči.

¹ Složenome piše Vuk u rječniku sadašnje vrijeme s promjenom u akcentu; vidi pod a.

² nema u Vuka; ali: „da bog poživi toga i toga.“

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: bfožiti, vášariti, vřpoljiti se, uzvřpoljiti se, gájtaniti, ogájtaniti, káretiti, krtožiti, zakřtožiti, migoljiti se, izmigoliti se, izmigoljiti se, párložiti, upárložiti, priličiti, zapriličiti, prkonjiti se, naprkonjiti se, rákoliti se, razrákoliti se, ráskošiti, sáboriti, šášoljiti, pošášoljiti, i koji su samo složeni u običaju: pozákoniti se, oblijékoliti se (po južnom govoru), usútoniti se, utáložiti se.

24. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu, n. p. jednáčiti.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 22, a.; i kad se mijenja dobijaju akc. ` pred slogom na kom se promijeni ' na ^ u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr., a u ta dva lica dobijaju " pred `, kao što biva u složenijeh pod 22, a., n. p. jědnáčim, jědnáčiš, jědnáčĭ, jědnáčĭmo, jědnáčĭtĕ, jědnáčĕ; jědnáčáh, jědnáčáše, jědnáčáše, jědnáčásmo, jědnáčáste, jědnáčáhu; jednáčih, jědnáčĭ, jědnáčĭ, jednáčismo, jednáčiste, jednáčĭše; jednáci, jednáčĭmo, jednáčĭte; jednáčĕĭ; jednáčĭo, jednáčĭla; jednáčĭv, jednáčĭvši; jědnáčĕn, jědnáčĕna.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh, samo što u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akcenat " prelazi na prednji slog: izjednáčiti; izjědnáčim; ĭjědnáčĭ.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: batáliti, za-, o-; bekéljiti se; benáviti se; biráčiti, na-; birtášiti; brbúčiti; buláz-niti; vrkóčiti se; geáčiti; golúždriti se; dvojáčiti; dervéčiti se, o-; divániti; divljáčiti se; domáčiti,¹ o- se, u- se; drvárĭti; duhániti; ževkárĭti; živárĭti; zarárĭti; zevkárĭti; zlostáviti; inátiti se, za- se, nad-, pro- se; incárĭti; jarániti se, s- se, u- se; jednáčiti, iz-, u-; jordámĭti; junáčiti se, nad-; jurĭšiti; kajárĭti; kalášiti, raz- se; kalíziti se; kaćúniti se; kiláviti, iz-, po-; kingjúrĭti se, na-; klatárĭti se; kokótiti se, na-; komičiti se; kopiliti se, o-; kopúniti se; koráčiti, za-, pre-; kormánĭti; kostrijěšiti (po južnom govoru), na-; krváviti, za-, iz-, o-, raz-, s-; krvníčiti; krevéljiti se; kurážiti; leškárĭti; madžárĭti, po-; meljáviti, po-; metljĭti se; mitárĭti se, o-; okvirĭti; opáčiti se, iz-; pazárĭti, za- se, raz-; pandúrĭti; paráditi, u-; patróliti; perváziti, o-; perdášiti, iz-, o-; piljárĭti; pirjániti, u-; pišmániti se, po-; pjevúšiti; pjenúšiti se, za-; pješáčiti; prváčiti; prdáčiti se; prednjáčiti; prosjáčiti; protiviti se;

¹ P. Petrović Njegaš, Šćep. mal. 144.

preváriti; púdáriti; razúmiti, o-, u-; račúniti, pro-; reméžiti se, na-; ribáriti; rovášiti; rogúšiti, na-; rogjáčiti se, po-; samáriti, o-, pre-; sapúniti, na-; satáriti; svojáčiti; sjetkáriti; skrnávití (oskrnjávití); strováliti; sumráčiti se, po-; tamániti,¹ do-, za-, u-; teláliti; teláriti; temíniti; teftúšiti; timáriti, o-; tolmačiti; točiljiti; trabúniti; tržáriti; trojáčiti; tropáriti; trčkáriti; tunáriti; tunáčiti,² iz-; ugáriti; uzúriti, raz- se; hajdúčiti se, po-; haláliti; harámiti; hesápiti, pro-; cigániti se; crkváriti,³ dževápiti; šepiriti se, raz-; šepúriti se, raz-; šervániti; šestáriti, o-; šljibóčiti; šicáriti; špijúniti; ščučúriti se; ščučúnjiti se; — i koji su samo složeni u običaju ili koji bivaju složeni kad postaju: razbarúsiti, zabašúriti, ubevútití se, proburáziti, povampíriti se, zagalámiti, zagojátiti, ogolúzniti, nagrabiúsiti, zadevéciti, odervóljiti se, zadeséciti, razdeséciti, udu-réciti se, prozanátiti, dozlogrditi, ozlojéditi (ozlovijéditi), zaištáliti se, uiníštiti, izjedíniti, ojedíniti, ujedíniti, zajuláriti, prekantáriti, prekardášiti, potklobúčiti se, skolijériti (po južnom govoru), pokondíriti se, ukopístiti se, iskorijéniti (ist. iskoréniti, zap. iskoríniti), ukorijéniti se, ukorijépiti se (po južnom govoru), pokorúšiti se, skorúšiti se, skočánjiti se, skrkľjúšiti, zakrkľjéstiti, zakukúljiti, raskukúljiti, skunábiti, pokurjáčiti, dokusúriti, iskusúriti, podmje-húriti se, zamumúljiti, razmumúljiti, ponevíditi se, obeznániti se, obneznániti se, uznemíriti, uzobijéstiti se (po južnom govoru), naoblúčiti se, naobručíti, opajéditi se, uspariti, usplahíriti, uplahiriti, opamétiti, opasúljiti se, operjáiti se, specáliti, zapožáriti, upotrébiti, upropástiti, razrogáčiti, presamítiti, poskorúpiti, utirišiti, natopréciti, ototánjiti, zauláriti, uharáčiti, začevíljiti, začeljústiti, odžulúsití, pošijáčiti.

25. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu, n. p. kunátoriti.

Akcenat ostaje kao u onijeh kod 23, i mislim da se kao u njih mijenja na ^ u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., gdje na slogu koji još imaju sprijed dolazi ^ kao u složenijeh kod 23, i posljednji slog osnove dobija ^: kunátorím, kunátoríš, kunátorí, kunátorímo, kunátoríte, kunátorê; kunátorih, kŭnâtorî, kŭnâtorî, kunátorismo, kunátoriste, kunátoríše, itd.

¹ nema u Vuka.

² nema u Vuka.

³ nema u Vuka.

Više ovakih glagola nema osim toga jedinoga i njegova složenoga: skunătoriti.

26. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ' u infinitivu na trećem slogu, n. p. životáriti.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh kod 24, i kad se mijenja na ^, dolazi ` preda nj na najbližem slogu, osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr., gdje pred ` dolazi " na prvom slogu, kao u složenijeh pod 24: životárîm, životárîš, životárî, životárîmo, životárîte, životárê; životárâh, životárâše, životârâše, životârâsmo, životârâste, životârâhu; životárih, životárî, životârî, životárismo, životáriste, životáriše; životári, životárimo, životárite; životárêci; životário, životáрила; životárîv, životárîvši; kalábûren.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh, samo što akc. " u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. s mjesta na kom je u prostijeh prelazi na prvi slog: razgoropáđiti se; razgoropáđîm se; razgoropáđîh se, răzgoropáđî se.

Taki su glagoli sa svojima složenima: barabáriti se; bogoráđiti; goropáđiti se, po-, raz-, s-; gospodáriti; grošicáriti; životáriti; kalabúriti, s-; kalamútiti; kotobániti se; kočijášiti; kočopériti se; krijumčáriti; obrlátiti; okolišiti; samodáviti se; sindžilátiti; trgovláčiti; čelepíriti; čivutáriti; i koji su u običaju samo složeni ili kad postaju bivaju složeni: objelodániti; predrugojáčiti; udugotéžiti; zakapetániti,¹ raskapétaniti²; okolomátiti; iznaopáčiti se; napopástiti; izobičájiti se; upolováčiti; upoležáčiti se; porogobátiti se, uzrogobátiti se.

27. Kad je prostijem osnova od pet slogova i akc. ' u infinitivu na četvrtom slogu, n. p. prijateljášiti se.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh kod 26, a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi " na prvi slog kao u složenijeh kod 26: prijateljášîm se, prijateljášîš se, prijateljášî se, prijateljášîmo se, prijateljášîte se, prijateljášê se; prijateljášâh se, prijateljášâše se, prijateljášâsmo se; prijateljášîh se, prijateljášî se, prijateljášîsmo se; itd.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh, samo u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akc. " s mjesta na kom je u prostijeh prelazi na prvi slog: načetvoronôžî se.

¹ nema u Vuka.

² nema u Vuka.

Taki su glagoli: prijateljášiti se, četvoronóžiti se, na-, i koji je samo složen u običaju: zaneobrivániti.

28. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ^ u infinitivu na prvom slogu, n. p. pámтити.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi još i na posljednji slog osnove ^: pámтim, pámтиš, pámти, pámтимо, pámтите, pámтê; pámтиh, pámти, pámти, pámтисмо, pámтисте, pámтише; pámчáh, pámчáше, pámчáше, pámчáсмо, pámчáсте, pámчáху; pámти, pámтите; pámтêци; pámтио, pámтила; pámтív, pámтívši; pámчéен.

Složeni dobijaju ^ pred slogom na kom je ^ u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr., n. p. zápámтim, zápámтиš; zápámтиh; a u rečena dva lica dolazi ^ pred ^: úpámти, íškámчi, príklínчi.

Taki su glagoli: bânčiti; gvârditi; drânčiti; kâvžiti se; kâmčiti, iz-; klînčiti, za-, pri-; mômčiti se; pámтити, za-, u-; tânčiti, na-; trâmpiti; i koji su samo složeni u običaju: nâbrênditi, zâvârčiti, ôkrâjčiti, dôkrâjčiti.

29. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ^ u infinitivu na prvom slogu, n. p. dûndoriti.

U njih, kao i u onijeh pod 28, akc. ostaje bez promjene, i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi ^ i na posljednji slog: dûndorim, dûndoriš, dûndori, dûndorimo, dûndorite, dûndorê; dûndorih, dûndori, dûndorismo itd.

U složenijeh dolazi ^ pred slog, na kom je ^, osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr., gdje na tom slogu dolazi ^, kao u onijeh pod 28: útâboriti; útâborim; útâborih, útâbori itd.

Taki su glagoli: dûndoriti; kîcošiti se; lôgoviti, u-; dzâgoriti; i koji su samo složeni u običaju: nâmâjstoriti, útâboriti.

30. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ^ u infinitivu na prvom slogu, n. p. nôsiti.

Oni su dvojaki: u jednijeh se mijenja akcenat u sadašnjem vr., n. p. nôsiti, a u drugih ostaje, n. p. lômiti.

a. Mijenja se akc. ^ na ^ u sadašnjem vr., u drugom pregj., u prilogu sadašnjega vr., u drugom pridjevu i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., gdje i posljednji slog dobija ^: nôsim, nôsiš, nôsi, nôsimo, nôsite, nôsê; nôšáh, nôšáše, nôšáše, nôšáсмо, nôšáсте, nôšáху; nôsêci; nôšen, nôšena; nôsí.

U ostalijem oblicima ostaje `: nòsiti; nòsìh, nòsismo, nòsiste, nòsiše; nòsi, nòsimo, nòsite; nòsio, nòsila, nòsilo; nòsiv, nòsivši.

U složenijeh tako da imaju koji slog više nego prosti, otpada " sa sloga na kom je u prostijeh, pa na prvi slog pred njim dolazi ', osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: dònosiṃ, dònosiš, dònosi, dònosiṃo, dònosite, dònosê; dònosaḥ, dònosaše, dònosaše, dònosaṃmo, dònosašte, dònosaḥu; iznošen, iznošena; razagonim; razagonjáh. A u pomenuta dva lica prvoga pregj. vr. mjesto toga ` dolazi ^, i to ako je glagol složen s više slogova dolazi na prvi: isprosiṃ, dònosi, òdgoni, rāzgoni, pròhodi, rāzagoni, iznahodi, prinahodi, pōizodnosi. — Gdje je u prostijeh ` ostaje i u složenijeh: odgòniti, prinahòditi, poizodnòsiti.

Taki su glagoli sa svojima složenima: vòditi, za-, iz-, na-, nad-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, uz-; vòziti, do-, za-, iz-, na-, nad-, pod-, pre-, pri-, raz-, s-, u-; gòniti, do-, za-, iz-, na-, ob-, od-, oda-, po-, poda-, pre-, pri-, pro-, raz-, raz-, s-, u-; dèsi, do- se, za-, na-, pri-, u-; žèniti, iz-, o-, po-, pri-, raz- se; kòziti, iz-, o-; kòsiti, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pro-, raz-, u-; krèčiti, o-; kròčiti, do-, za-, o-, ob-, pre-; mòliti, do- se, za-, iz-, na-, od-, po- se, u-; nòsiti, do-, za-, iz-, na-, nad-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, uz-, poizod-; pròsiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-; pròstìti, o-; pùstìti, do-, za-, iz-, na-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-; ròditi,¹ za- se, iz-, na- se, od- se, po-, pre-, pri-, s- se; sèliti, do-, iz-, na-, od-, pre-, raz-, u-; skòčiti, do-, za-, iz-, nad-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, u-; tèliti, iz-, o-; hòditi, do-, za-, iz-, na-, od-, po-, pre-, pro-, u-, sna-, izna-, prina-; štèniti, iz-, o-; — i ovi samo složeni u običaju: izmòliti (protendere), namòliti se, pomòliti, promòliti.

b. Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. i 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr. i drugoga pridjeva, n. p. lòmiti; lòmim, lòmîš, lòmî, lòmê; lòmih, lòmismo, lòmiste, lòmîše; lòmjláh, lòmjlāše, lòmjlāše, lòmjlāsmo, lòmjlāste, lòmjlāḥu; lòmî, lòmimo, lòmîte; lòmêći; lòmîo, lòmîla; lòmîv, lòmîvši.

U 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. otpada akc. ', pa iza sloga na kom je on bio dolazi ': lomímo, lomíte; — u 2. i 3. licu jed.

¹ Ovaj glagol kad je prost može biti i bez promjene u akcentu u sadašnjem vremenu i to onda kad se govori neprelazno: n. p. kad na vrbi grozđe ròdi; to više ne ròdi.

prvoga pregj. vr. mijenja se ` na ` i na posljednji slog dolazi ^: lômî, křstî, tvõrî, ùčî; — i u drugom pridjevu mijenja se ` na ^: lômljen, křšten, ùčen, gõjen.

U zapovjednom u glagola koji gube u osnovi krajnji glas mijenja se ` na ^: gõj, gõjmo, gõjte; dõj, dõjte.

Složeni su u sadašnjem vr. dvojaki akcentom:

aa. u jednijeh ostaje u tom obliku kako je u prostijeh, n. p. otpřtiti (po snijegu); otpřtîm, otpřtîš, otpřtî, otpřtîmo, otpřtîte, otpřtê. Takih glagola ima vrlo malo, kako će se odmah vidjeti.

bb. drugi kad su složeni imaju u tom obliku akcenat kao da im se prostijem mijenja ` na ` (kao oni pod a), te ako su složeni tako da nemaju ni jednoga sloga više nego prosti, ostaje im ` u svijem licima: slômîm, slômîš, slômî, slômîmo, slômîte, slômê; slõžîm, slõžîš, slõžî, slõžîmo, slõžîte, slõžê; stvõrîm, stvõrîš, stvõrî, stvõrîmo, stvõrîte, stvõrê; ako li su složeni tako da imaju koji slog više nego prosti, tada otpada ` pa na slog prvi pred onijem s kojega otpada dolazi ^: prêlomîm, prêlomîš, prêlomî, prêlomîmo, prêlomîte, prêlomê. To biva u najviše glagola ovoga reda.

U ostalijem oblicima nema razlike megju složenima. Gdje je u prostijeh ` ondje ostaje i u složenijeh: slômîti, polômîti, otpřtiti; slômih, slômîsmo, slômiste, slômîše, polômih, polômîsmo, polômiste, otpřtih, otpřtîsmo, otpřtiste, otpřtîše; slômî, slômîmo, slômîte, polômî, polômîmo, polômîte; slômio, slômila, polômio, polômila, otpřtio, otpřtîla; slômîv, polômîvši, otpřtîvši. — U 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. u složenijeh koji imaju koji slog više nego prosti prelazi akc. ` na prvi slog: ïzlomî, prêkrstî, nãučî, õtpřtî. U drugom pridjevu u takih složenih otpada ` takogjer sa sloga na kom je u prostijeh pa na slog prvi pred njim dolazi ^: ïzlomljen, ïzlomljena, pòkršten, pòkrštena, ùgojen, nãučen. — U zapovjednom oni glagoli koji u tom obliku imaju ^ dobijaju pred njim na prvom slogu ^: ùgõj, pòdõj, òdõjte, ïzbrõj.

Ovamo idu ovi glagoli prosti sa svojima složenima, i to:

u kojih kad su složeni ostaje akcenat u sadašnjem vr. kako je u prostijeh: brřtiti, o-; zvõniti, za-; òriti se, za- se; mòdriti se, po- (livescere); přtiti, ot-; tùtnjiti, za-; cvãtiti, pro-, raz- se, u-¹; čãtiti, o-, pre-, pro-; i koji su samo složeni u običaju: zahùktiti se, zapãšiti;

¹ Prema cãvtjeti i cãptjeti taj glagol i ne ide ovamo nego u treću vrstu kao i sjěditi, užěliti se.

u kojih kad su složeni biva pomenuta promjena u sadašnjem vr.: bašiti, za-, po-; bistriti, iz-; bōdriti¹; bōjiti, o-; bōriti se; bōčiti se, od-, pod-; brōditi, pre-; brōjiti, za-, iz-, na-, od-, po-, pre-, pri-, raz-; brōčiti, o-; vēdriti, iz-, pro- se, raz-; vōštiti, iz-, na-; gāmziti; glōbiti, o-, raz-, s-, u-; glōžiti se; gnōjiti, na-, o- se; gōditi, do-, raz-, s-, sa-, u-; gōjiti, na-, od-, raz-, u-, uz-; gōstiti, u-; grāmziti; grāštiti; grōziti se, s- se; grštiti se; gūbiti, za-, iz-, po-, s-, sa-; dvōjiti, o-, pre-, raz-; dvōriti, do- se, iz-, po-, u- se; dōjiti, za-, na-, o-, po-, pri-; dōcniti, za-, o-, pri- se; drōbiti, za-, iz-, na-, raz, s-, u-; zvōniti, za-; zlōbiti; znōjiti se, za-, o-; zōbiti, na-, u-; zōriti; jūgliti, raz- se; jāgniti, po-, u-; kāmčiti; klōniti se, za-, na- se, od- se, po-, pre-, sa-, s-, u-; kōbiti, iz-, su-, s-, u-; kōmiti, na-, o-; kōriti, iz-, po-, pre-, u-; kōtiti, o-; křviti se, krōjiti, iz-, na-, o-, po-, pre-, raz-, sa-, s-; krōpiti, na-, o-, po-; křstiti, za-, iz-, po-, pre-, raz-, s-, u-; křšiti, po-, pre-, s-, u-, uz-; lēbditi; lēditi, za-, o- se, po- se, pre- se, s- se; lōviti, u-; lōžiti, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pod-, pri-, raz-, sa-, s-, u-; lōjiti; lōmiti, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pro-, raz-, s-, sa-, u-; lōpiti; māgliti, za-; mēditi, za-, o- se; mēgjiti, o-, raz-; mnōžiti, na-, u-; mōdriti, o-; mōžditi, s-; mōjiti, o-; mōkriti, s-; mōriti, za-, od-, po-, sa-, s-, u-, izne- se; mōtriti, za-, na-, pro-, raz-, s-, u-, uz-; mōčiti, za-, po-, s-, zas-, os-, pres-, pris-, u-; nōriti, za-; nōčiti, za-, pre-; njōriti; ōštriti, za-, iz-, na-, pod-, uōstriti se; pārbiti; plōviti, do-, iz-, na-, od-, pre-, u-²; plōditi se, pri-, raz-; pōjiti, za-, na-, o-, od-, pri-, raz-, s-, sa-; pōpiti, za-, raz-; pōriti, iz-, o-, ot-, ras-; pōstiti, za-, iz-, na-, o-, od-, pre-; prūditi; rōbiti, za-, na-, po-, pod-; rōviti, za-, ob-, pre-, u-; rōjiti se; rōniti, za-, iz-, ob- se, od-, pod-, u-; rōsiti, za-, iz-, o-, po-, u-; rōtiti se, rōčiti, s-, u-; svōjiti, o-, po-, pre-, pri-; sēvditi; sītiniti, iz-, u-; sjāhtiti; skrōbiti, za-, o-; slūhtiti; smōliti, za-; sōliti, na-, o-, po-, pre-; sōpiti, za- se; sōčiti, na-, pro-; spōriti, na-; srēbriti, po-; stākiliti se; strōjiti, u-; tvōriti, za-, o-, po-, pre-, pri-, raz-, s-, sa-, u-; tōviti, u-; tōpiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, raz-, s-, u- se; tōpliti, o- se; tōriti, na-; tōčiti, do-, iz-, na-, o-, ob-, pre-, pro-, raz-, u-; trōšiti, iz-, na-, po-, sa-, s-; ūčiti, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pro-, pona-; hāsiti; hāšiti; hrōpiti; cēliti; čāstiti, na- se, po-; čīniti, za-, na-, ob-, od-, po-, pre-, raz-, u-, pona-; čkākļjiti; škāk-

¹ i proste od kojih nema složenijeh uzimam ovamo.

² Vuk u rječen. ima doplōviti, doplōvīm, i isplōviti, isplōvīm.

ljiti; škòpiti, u-; škòpiti, po-; šòkčiti, iz-, po-; šòriti, u-; štròjiti, u-; šùdljiti; — i koji su samo složeni u običaju: obàkriti se; obòsiti; razvòdniti; o-dòbriti, po- se, pro- se, u- se; udòmiti; za-klòpiti, na-, o-, od-, po-, pre-, pri-, raz-, s-, sa-, u-; za-kòliti, o-, ob-, raz-, s-; okònjiti se; ukròtiti; polòšiti se; pod-mòstiti, pre-, u-; ob-nòviti, po-, pri-; ob-òriti, raz-, s-; u-òčiti, su-; opàkliti; is-pèriti se, na-, po-; popòditi; opòštiti se; opòzniti; zapòtiti; upròštiti se; poròžiti se; usàćmiti se; uskòriti; proslòviti; za-slòniti, na-, o- se, pod- se, pri-; utòliti; za-tòmiti, po-; razùriti; pohòliti se; sućediti; za-ćeliti, sa-, su-, s-; za-ćèpiti, od-.

Što u jednjih kad su složeni nema promjene u sadašnjem vr. a u drugih se akcenat mijenja, tomu će biti uzrok što su jedni neprelazni a drugi prelazni, premda među prvima ima i prelaznijih kao što među drugima ima i neprelaznijih; tomu bi mogla biti potvrda što n. p. pomòdriti (neprelazno) ne mijenja akcenta u rečenom obliku, a omòdriti mijenja ga. Složen od zvoniti ima u sadašnjem vr. i s rečenom promjenom i bez nje, može biti bez promjene onda kad zvona zvone, a s promjenom kad se u zvona zvonu. S tim valja isporučiti br. 22 a. b. 32 a. b.

31. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na prvom slogu, n. p. bèsjediti.

Akcenat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: bèsjedím, bèsjedíš, bèsjedî, bèsjedímo, bèsjedíte, bèssjedè; bèssjedih, bèssjedismo, bèssjediste, bèssjedíše; bèsjeggjâh, bèsjeggjâše, bèsjeggjâše, bèsjeggjâsmo, bèsjeggjâste, bèsjeggjâhu; bèsjedi, bèsjedimo, bèsjedite; bèsjedèći; bèsjedio, bèsjedila; bèsjediv, bèssjedivši.

A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se akc. ` na ` i još krajnji slog dobija `: bèsjedi.

U složenijih tako da imaju koji slog više nego prosti, u pomenuta dva lica prvoga pregj. vr. prelazi ` na prvi slog: pròbesjedi, ùgotovi. — U ostalijem oblicima ostaje u složenijih kako je u prostijih.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: àslučiti; bèglučiti; bèzumiti se, iz- se, o-; bèrberiti, o-; bèsjediti, pro-; biberiti, za-; bìlježiti, za-, o-; bògatiti, o-; bòraviti, za-, poza-, pre-; bùkariti se; vlàdičiti, za-; glàvičiti; gòtoviti, pri-, s-, u-, uz-, priu-; grànichi; dàngubiti, iz-; dvòličiti; dvòumiti; djètijnjiti, za-; zlòpatiti; ìbretiti se; jàračiti, u-; kàlamiti, na-; kàlupiti; kàsapiti;

kàuriti, po-; kòbačiti; kòvrčiti, za-; kòjasiti se, pre-, pri-; kòmračiti; kònačiti; kràjiniti; kùburiti, u-, uz-; kùlučiti; kùndačiti, pre-; kùrjučiti; kùrnjaviti, za-; lisičiti; litrositi; lišaniti; màginjiti, o-; mèzetiti; mîrbožiti se; mŕciniti, o-; nîšaniti, na-; òbručiti; ònoditi, raz-; òrašiti; òrtačiti, raz-, u-; pàrasiti; pècatiti, za-, od-, raz-; pòganiti, iz-, o-; pòrediti, iz-, u-; pŕkositi, na-, od-; rèmetiti,¹ po-; rèušiti; rògoziti, na-; sàkatiti, o-; sèhiriti; sìraditi, o-; sìrcetiti, u-; skòmračiti; skŕletiti se; slàndariti; slîndariti; slîpariti; sùnnetiti, po-; sùprotiti; tàvaniti, po-; tòvariti, iz-, na-, o-, pre-, pri-, raz-, s-; tòmačiti; trlàčiti; tròmiriti; tŕtositi; hîljaditi se; čàvkuniti; čitlučiti, po-; šèprtljiti, u-; šèćeriti, za-, u- se; šikariti; šîpiliti, u-; šùperiti; — i koji su samo složeni u običaju ili koji su složeni kad postaju: poàjmaniti se, ubàjatiti se, obèzočiti, uz-bèzočiti se, obèstrviti, obràdatiti, obrvljiviti se, obrkatiti, uvèčaditi, ugàipiti se, zagàlačiti, zgèrgetiti, pogèrgetiti, pregòdištiti, odàjačiti, odàlačiti, predvòstručiti, zadòvoljiti, izdòvoljiti, nadòvoljiti, pòvoljiti, nadòstačiti, užìzljiviti se, ozlòvoljiti, ozlòtrbiti, ozùgjuriti, zaobjèkoliti, okàjmačiti, okènjačiti, ukèrepiti, zakèseriti, zakòpiti, opkòračiti, raskòračiti se, okòristiti se, okèrèzbiti, okŕlatiti, polàtiniti, izlùkaviti, ulùkaviti se, umàčaditi, zamàndaliti, namàsatiti, preòbraziti, obezòbraziti, podòtaviti se, upàrožiti, opàučiti, upèčiti se, opòraviti, upòraviti, upòsesiti, potpòučiti, oprètiliti, oprnatiti, raspròstraniti, opùsatiti, presàldumiti, osipljiviti, skèrepiti, skònobiti, prisùsjediti, otàrasiti, optèretiti, pretèretiti, optèrešiti, otòboliti, zatrònošiti, utròstručiti, pohrišćaniti, ocàpariti, prišàbaniti, šèèpariti.

32. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom slogu; taki su glagoli dvojaki: u jednjih se mijenja akcenat u sadašnjem vr., n. p. govòriti, a u drugih ostaje, n. p. svjèdòčiti.

a. Akcenat sa sloga na kom stoji u infinitivu prelazi naprijed na najbliži slog, t. j. akc. ` mijenja se na ` , koji imajući pred sobom slog otpada, a najbliži slog naprijed dobija ` ; to biva u sadašnjem vr., u drugom pregj. vr., u prilogu sadašnjega vr. i u drugom pridjevu: govòrim, govoriš, govori, govòrimo, govòrite, govòrè; govòrah, govòrašè, govòrašè, govòràsmo, govòrašè, govòràhu; govòrèci; govoren, govoreno.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akcenat promijenivši se na ` prelazi na prvi slog, pa i posljednji dobija ` : govori.

¹ nema u Vuka.

U ostajijem oblicima ostaje ` na slogu na kom je u infinitivu: govòriti; govòrih, govòrismo, govòriste, govòriše; govòri, govòrimo, govòrite; govòrio, govòrila; govòriv, govòrivši.

U složenijeh akcenat ` ostaje gdje je u prostijeh: izgovòriti; izgovòrih, izgovòrismo, izgovòriste, izgovòriše; izgovòri, izgovòrimo, izgovòrite; izgovòrio, izgovòrila; izgovòrivši; izgovòrim, izgovòriš, izgovòri, izgovòrimo, izgovòrite, izgovòrê; izgovoren, izgovorena. — A gdje je u prostoga ` , prelazi " u složenoga na prvi slog: izgovori. -

Taki su samo ovi glagoli sa svojima složenima: govòriti, do-, za-, iz-, na-, nad-, o-, od-, po-, pod-, pri-, pro-, raz-, u-; pitòmiti, pri-; polòviti, pre-, raz-, u-; romòriti.

b. Akcenat ostaje bez promjene osim 1. i 2. lica mn. u sadašnjem vr. i 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr. i drugoga pridjeva: svjedòčiti; svjedòčim, svjedòčiš, svjedòči, svjedòčê; svjedòčih, svjedòčismo, svjedòčiste, svjedòčiše; svjedòčâh, svjedòčâše, svjedòčâse, svjedòčâsimo, svjedòčâste, svjedòčâhu; svjedòči, svjedòčimo, svjedòčite; svjedòčêci; svjedòčio, svjedòčila; svjedòčiv, svjedòčivši.

U 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. otpada akc. ` pa iza sloga na kom je on bio dolazi ' : svjedòčimo, svjedòčite; — u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ` na " te prelazi na prvi slog a posljednji dobija ^ : svjêdoči; — u drugom pridjevu prelazi ` naprijed na najbliži slog: svjêdočen, svjêdočeno.

Složeni su u sadašnjem vremenu dvojaki:

aa. u jednijeh ostaje u tom obliku kako je u prostijeh: pobudàliti; pobudàlim, pobudàliš, pobudàli, pobudàlimo, pobudàlite, pobudàlê;

bb. drugi kad su složeni mijenjaju u tom obliku akcenat, kao prosti pod a., te im ` u svijem licima prelazi naprijed na najbliži slog: posvjêdočim, posvjêdočiš, posvjêdoči, posvjêdočimo, posvjêdočite, posvjêdočê.

U ostalijem oblicima ne razlikuju se složeni jedni od drugih akcentom. Gdje je u prostijeh ` , ondje ostaje i u složenijeh: posvjedòčiti; posvjedòčih, posvjedòčismo, posvjedòčiste, posvjedòčiše; posvjedòči, posvjedòčimo, posvjedòčite; posvjedòčio, posvjedòčila; posvjedòčiv, posvjedòčivši; posvjêdočen, posvjêdočeno; pobudàliti; pobudàlih, pobudàlismo itd. — U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj.

vr. u složenijeh, u kojih ima koji slog više nego u prostih, prelazi " na prvi slog: pòsvjedoči, pòbudali.

Ovamo idu ovi glagoli prosti sa svojima složenima, i to:

u kojih kad su složeni ostaje akc. u sadašnjem vr. kako je u prostijeh: budàliti, po-; vijòriti se; vragòliti; gjavòliti; žubòriti, za-; jesèniti se; lavòriti; pendèljiti; plavètniti se; rumèniti, za- se, na-; trepèriti; crvèniti, za-, o-; crljèniti, za- se; šarèniti se; ševèljiti; šepèljiti; šobònjiti; i koji je samo složen u običaju: obo- lèstiti se;

u kojih kad su složeni biva pomenuta promjena u sadašnjem vr.: bokòriti se, raz-, u-; vesèliti, na- se, obèseliti, ovesèliti, pro-, raz-, one-, sne-; djevèriti, o-; zelèniti, o-; moskòviti, po-; pustò- šiti,¹ o-; svjedòčiti, za-, o-, po-; sinòriti, o-; slobòditi, o-; sokòliti; sramòtiti, o-; — i koji su samo složeni u običaju: uvremèniti se, pogospòditi se, nadebèliti se, udostòjiti, zaerèziti, ožalòstiti, opepè- liti, upokòjiti se, opoštèniti se, porevèniti se, otemèljiti se, utemè- ljiti, ototòliti, očemèriti.

33. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. " u infi- nitivu na prvom slogu, n. p. bèsposličiti.

Akcentat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: bèsposličím, bèsposličíš, bèsposličí, bèsposličímo, bèspos- lichíte, bèsposličè; bèsposličih, bèsposličismo, bèsposličiste, bèspos- lichíše; bèsposličáh, bèsposličáše, bèsposličásmo, bèsposličáste, bès- posličáhu; bèsposličí, bèsposličímo, bèsposličíte; bèsposličéči itd. A u pomenuta dva lica prvoga pregj. vr. mijenja se " na " i po- sljednji slog dobija ^: bèsposličí.

U složenijeh ostaje " gdje je u prostijeh: zakàlugjeriti; za- kàlugjerím itd. — A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. " prelazi na prvi slog: zàkalugjerí, òbezmatičí se.

Taki su glagoli sa svojima složenima: bèsposličíti; jòvanimiti; kàlugjeríti, za-, po-, raz-; strànputičíti; i koji su samo složeni u običaju: obèzmatičiti se; ogròzničavíti; ožalòstivíti; za-igumaniti, raz-; omùšičavíti se; zapròtopopíti.

34. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. " u infi- nitivu na drugom slogu, n. p. jednòničiti.

Akcentat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: jednòničím, jednòničíš, jednòniči, jednòničímo, jednòni-

¹ P. Petrović Njeguš, gor. vien. 94.

číte, jednòničē; jednòničih, jednòničismo, jednòničiste, jednòničise; jednòničāh, jednòničāše itd. — A u pomenuta dva lica prvoga pregj. vr. otpada ` sa sloga na kom je pa na prvi slog dolazi ^ i posljednji dobija ^: jēdnoniči.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: osiròmašiti, osiròmašīm itd. — A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. ^ prelazi na prvi slog: òsiromaši.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: arnàutiti, po-; baškàlučiti; vitòperiti se, iz-; dramòseriti; zeitiniti, za-; jednòničiti; jednònditi; kalàvatiti; kalàuziti; kerēbečiti se; kostòlomiti; lišàjiviti se; meteriziti; mukàetiti; pepèljaviti, o-, u-; praznòsloviti; samòtežiti; staròsvatiti; trnòmetiti; unijatiti, po-; — i koji su samo složeni u običaju: uabònositi se, obengjèlučiti, zabiògraditi se, zabjelòglaviti se, prìdomàzetiti, odobròvoljiti, prokalpòzaniti se, pronèvàljaliti se,¹ osiròmašiti, pougùrsuziti.

35. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i ake. ` u infinitivu na trećem slogu; oni su dvojaki: u jednijeh se mijenja akcenat u sadašnjem vr.: blagoslòviti, a drugih ostaje: prijatèljiti se.

a. Akcenat sa sloga na kom stoji u infinitivu prelazi naprijed na najbliži slog (kao pod br. 32. a) u sadašnjem vr.: blagoslòvīm, blagoslòviš, blagoslòvi, blagoslòvīmo, blagoslòvīte, blagoslòvè.²

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. akcenat promijenivši se na ^ prelazi na prvi slog: a posljednji dobija ^: blāgoslòvi.

U ostalijem oblicima ostaje ` gdje je u infinitivu: blagoslòviti; blagoslòvih, blagoslòvismo, blagoslòviste, blagoslòviše; blagoslòvi, blagoslòvite; blagoslòvio, blagoslòvila; blagoslòviv, blagoslòvivši.

Taki je samo pomenuti glagol.

b. Akcenat ostaje bez promjene osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. i 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: prijatèljiti se; prijatèljīm, prijatèljīš, prijatèljī, prijatèljē; prijatèljāh, prijatèljāše itd.

¹ nema u Vuka.

² taka bi promjena bila i u drugom pregj. vr., ali ga taj glagol svršen budući nema; bila bi ista promjena i u drugom pridjevu, kao što se gdje gdje i govori: blagoslòvjen; ali je u tom obliku običnije staro: blagoslòven, blagoslòvena, koje ne ide megju glagole četvrte vrste.

U 1. i 2. licu mn. sad. vr. otpada akc. ', pa iza sloga na kom je on bio dolazi ': prijateljmo se, prijateljite se; — u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ' na ", te prelazi na prvi slog a i posljednji dobija ^: prijatelj se.

U složenijeh ostaje akc. kako je u prostoga, samo u 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. akcenat " prelazi na prvi slog: oprijatelj se.

Taki su glagoli samo ovi: prijateljiti se, o-, raz- s-, musevèditi, i složeni: umuasèriti.

36. Kad je prostijem osnova od jednoga sloga i u infinitivu na njoj akcenat ", n. p. snîti.

U sadašnjem vr. osim 1. i 2. licu mn. dobijaju ^ mjesto ": snîm, snîš, snî, snê; a u rečena dva lica dolazi ': snîmo, snîte. — U drugom pregj. vr. dolazi ^: skljàh se, skljàše se itd.; tako i u prilogu pregj. vr.: snîvši. — U prilogu sadašnjega vr. dolazi ': sklêci se.

U ostalijem oblicima ostaje ": snîh, snî, snîsmo, snîste, snîše; snîo, snîla.

Složeni gube " sa sloga na kom ga imaju prosti pa na slogu pred njim dobijaju ': ùsniti, ùsnih, ùsni, ùsni, ùsnismo, ùsniste, ùsnîše; ùsnio, ùsnîla. Gdje je u prostijeh ^ ondje ostaje i u složenijeh, samo na slog pred njim dolazi ': ùsnîm, ùsnîš, ùsnîvši. — Gdje je u prostoga ' ostaje i u složenoga: usnîmo.

Taki su glagoli samo ovi: snîti, prîsniti se, sâsniti, ùsniti; sklîti se, cklîti se, i koji su samo složeni u običaju: zâdniti, odâdniti¹; ùdriti; zâžditi, pòžditi, prižditi, sâžditi, ùžditi, uzâžditi.

37. Kad je prostijem osnova od dva sloga, i akc. " u infinitivu na prvom slogu, n. p. gâziti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, i u 2. i 3. licu jed. u prvom pregj. vr. dolazi i na drugi slog ^: gâzim, gâziš gâzi, gâzimo, gâzite, gâzê; gâzih, gâzi, gâzi, gâzismo, gâziste, gâziše; gâžâh, gâžâše, gâžâše, gâžâsmo, gâžâste, gâžâhu; gâzi, gâzimo, gâzite; gâžêci; gâzio, gâzila; gâziv, gâživši; gâžen, gâžena.

U složenijeh koji nemaju ni jednoga sloga više nego prosti ostaje kako je u prostijeh: zgâziti; zgâzim itd. — A u složenijeh u kojih ima koji slog više nego u prostijeh, otpada " sa sloga na kom je u prostijeh pa naprijed na najbliži slog dolazi ', osim 2.

¹ Mislim da je u Vukovu rječniku pogrješka što stoji kod toga glagola da je u sadašnjem vr. odâdnîm. Kad kod zâdniti stoji zâdnîm, onda i odâdniti treba da ima odâdnîm, ili bi u onoga trebalo da je zâdnîm.

i 3. lica jed. u prvom pregj. vr. : pògaziti; pògazím, pògaziš, pògazi, pògazímo, pògazíte, pògazê; pògazih, pògazismo, pògaziste, pògaziše; pògazi, pògazímo, pògazite; pògazio, pògazila; pògazívši; pògažen, pògažena; zaòkupiti, zaòkupim itd. — A u rečena dva lica prvoga pregj. vr. dolazi na prvi slog¹: pògazi, zaòkupí.

Taki su ovi glagoli: bābiti, o-, po- se; bāviti, do-, za-, iz-, na-, pri-, pro-; bāliti, za-, iz-, o-; bātiti se; brādviti, o-; brātiti, s- se, po-, pri-, raz-; brēčiti; brīžiti se, uz-; bñpiti; bñšiti, na- se; vāditi, za-, iz-, na-, s-, os-, pos-; vālití; vīžiti; vīsiti; vjēriti, za- se, o-, po-, pre-, u-, izne-; vjētriti, iz-; vlāžiti, o-; vlāšiti, po-; gāditi, o-, s-, sa- se; gāziti, do-, za-, iz-, na-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-; gārítí, za-, na-, o-; glāditi, za-, iz-, po-, pro-, u-; grābiti, za-, na-, o-, po-, raz-, s-, u-; grliti, za-, iz-, od-, pri-; grčiti, s-; grštiti, s- se; gūviti se; gūriti se, po-, s-; gūčiti, s-, sa-; dēpiti; dīmiti, za-, na- se, o-, s-; dīpliti, s- se¹; drōpiti; dřpiti, s-; dūpiti; dūtliti; dūčiti se; gñpiti; gñbriti, na-; žāgriti, za-, o-; žālití, do-, za-, o-, po-, pre-, raz-, sa-; žliti, u-; žāptiti, u-; zbōriti, na- se, pro-; zdrāviti, iz-, na-, o-, po-; jāgnjiti, iz-, o-, ob-; jāditi, do-, iz-, o-, po- se; jāmiti, na-; jāmčiti, po-, pod- se, u-; jēdriti, do-, za-, od-, pre-, pro-, u-²; jūžiti, ob-; kāviti, od-; kāsнити, za-; kvāsiti, za-, na-, o-, po-, s-, pona-; kēčiti, u-; kītiti, za-, iz-, na-, o-, od-, pod-, u-; klāditi se, o-, ob-, u-; klāpiti, za-, o-; klāčiti; klīniti; kljūčiti; kmēziti se; knjēziti se; krēsiti; křpiti, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pri-, raz-, s-; křēmiti; kūditi, o-, po-, s-; kūpiti, iz-, na-, o-, po-, pod-, pri-, s-, sa-, zao-, prio-; kūčiti, za-, o- se, raz-; lāziti, do-, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, raz- se, s-, sa-, u-, iza-, iza-, prina-, prona-, zai-, izi-, mīmoi-, nadi-, obi-, odi-, podi-, prevazi-, razi-, si-, uzi-; lātiti, za-; lēmítí; lēsiti; lūpiti, pri-; lūčiti, za-; ljōpiti; mākljiti; māšiti, do-, po-, pre-, pro-, u-; mñliti se, za-, s-, u-; mñsliti, do- se, za-, iz-, na-, o- se, po-, pre-, pro-, raz-, s-, pred-; mjēriti, za-, iz-, na-

¹ nema u Vuka.

² Vuk u rječniku piše jēdriti, dojēdriti, prejēdriti, odjēdriti sa sadašnjim vremenom bez promjene, a opet zajēdriti, zajēdrim, projēdriti, projēdrim, koje bi moglo biti dobro onda kad bi u prostoga bila promjena u sadašnjem vr.; a opet ima ōdjēdriti, ōdjēdrim, koje onda može biti dobro ako je prosto jēdriti. Na moje pitanje prijatelj moj g. P. Budman Dubrovčanin, koji može dobro znati kako je, reče mi da je jēdriti, po čemu taj glagol stavljam ovamo.

o-, od-, po-, pod-, pre-, raz-, s-, u-; mlāviti, iz-, s-; mrāziti, o-, po-, s-; mrviti, iz-, na-, s-; mřčiti, za-, iz-, o-, po-; mřštiti se, na-; mūčiti, za-, iz-, na-, od-, pro-, uz- se; nāditi, za-; nūti, na-, pre-; ništiti se, po- se, u-; nūdi, po-, pri-; njūšiti, na-, pri-; pāziti, za-, o-, pod-, pri-, s-; pāpriti, za-, o-; pāriti, za-, iz-, na-, o-, po-, pod- se, raz-, s-; pātiti, za-, na-, pre-, pro-; pātriti; pāciti; pāštiti se, po- se, pri- se; pīzmiti se, iz- se, o- se; pjāniti se,¹ o-, po-; pjēniti, za-, o-; plāviti, za-, o-, po-, pre-, s-; plāziti, iz-; plāšiti, za-, po-, raz-, u-; plūžiti; pōštiti; prāviti, do-, iz-, na-, o-, od-, po-, pre-, pri-, raz-, s-, u-, uz-; prāžiti, za-; prātiti, za-, iz-, po-, pro-, s-, u-; pržiti, za-, iz-, na-, o-, po-, s-, u-; prtiti, na-, od-, pre- se, pri-, raz-, s-, u-; prūžiti, o-; prūčiti se, prštiti, po-, s-; pūniti, do-, iz-, na-, po-, pod-, pre-, pri-; pūpčiti, iz- se, na-; pūr-iti, po-, s-; pūtiti, za-, s-, u-, nao-; pūšiti, za-, iz-, po-, pri-; rāniti (vulnerare), iz-, ob-, o-; rāniti (mane surgere), do-, od-, po-, pod-; rātiti,² za-; rītiti se; rūpiti; rūšiti, na-, po-, pre-, raz-, s-; svātiti; sēstriti, po-; siliti se, za-, na-, o-, po- se, pre-; siriti, za-, pod-, u-; sītiti, za-, na-; sjēniti se, za-, o-, ob-; sjētiti se, do- se, o-, u- se; slābiti, o-, raz-; slāviti, o-, pro-; slīniti, za-; slīpiti; slūziti; smrāditi, za-; smūšiti se; srbiti, po-; stāviti, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, sa-, u-, zau-, izo-, nado-, obu-, odu-, priu-, su-; stāriti se, o-; strāšiti; sūziti; tēgliti, iz-, po-, pro-; tēžiti, po-; tičiti se, raz-; tјčšiti, u-; trāpiti, po-, raz-, u-; trātiti; strāčiti; trāniti, iz-; trliti, o-, u-; trsiti, o-; trūčiti; trūhliti, iz-, o-, po-, raz-; tūbiti; tūviti, u-; tūriti, do-, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pro-, raz-, s-, u-, uz-; tūrčiti, iz-, po-; tūčiti se; čāpiti; čēriti se; čēšiti, o-, op-; cōpiti; cūšiti; ūditi, na-; ūljiti, ob-; ūmiti, na-, od-, po-, pre-, s-, izbez-; fālit; hāpsiti, po-; hārčiti, po-, s-; hvātiti, do-, za-, nad-, pod-, s-, u-, obu-, podu-; hītiti, do-, za-, iz- se, po-, pri-, u-; hūliti, po-; cēriti se; cūkiti; čāditi, po-; čāgjiti; čāsiti, po-; čvāriti, raz-; čštiti, iz-, o-, po-, pre-, pro-, raz-; čūditi se, do-, za-, iz-, na-; šālit se, na-, od-, po-, pro-; škōditi; šljāpiti; šōpiti; štāviti, u-; štētiti, iz-, o-, po-; štūčiti; ščāpiti; — i koji su samo složeni u običaju: ūbariti, ōbengjiti, zābraviti, ōbritviti, nābrstiti, nābubriti, ōburiti, prēvariti, zāvitliti, ūvitliti, zapōvjediti, pripōvjediti, zāvjesiti, nāvjesiti, ōbjesiti, prēvjesiti, izvještiti se, ūvještiti se, ōgazditi se, zāgaliti, rāzgačiti se, ōgnusiti, ōgrašiti,

¹ nema u Vuka.² Gor. vijen. 21.

ùgrešiti, nàdariti, ùdariti, zau-, odu-, podu- se, su-; ràzderiti se, zàžvaliti, òžučiti, prìzetiti, òzrniti se, zàjapriti se, òdjutriti se, po-
odjutriti se, nàkanjiti, ràskariti se, nàkastiti, zàkačiti, nàtkačiti, òkačiti, skàčiti, zàkvačiti, skvřčiti, òkišiti se, zàkmetiti, ràskmetiti, nàknaditi, nadòknaditi, sknàditi, pòtkožiti se, ùkoriti, ùkrđiti, òkruniti, ràskruniti,¹ òkužiti, prèkužiti, òkusiti, ùlaktiti, slàpiti, zàljetiti, òljetiti se, prèljetiti, prìmariti, pròmairiti, ràzmariti, zàmjestiti, nàmjestiti, pòmjestiti, prèmjestiti, smjèstiti, ùmjèstiti, zàmrežiti, prèmrežiti, ùoriti, pòočiti, ùpločiti se, òpraštiti, prìpremiti, zàprešiti, òprsiti, òprèiti se, spřèiti, zàpučiti, nàpučiti se, òpučiti, òtpučiti, ràspučiti, spūčiti, òraktiti, òbrusiti, pòrusiti, zàsaliti, nàskvariti, ùslīšiti, òsmrtiti, ùsmrtiti, pòspješiti, ùsrečiti, pòstrešiti, òstrmiti, zàstružiti, òdstružiti, prèstružiti, zàsužnjiti, òsužnjiti, nàsuliti se, pòsuliti, istaštiti, nàtmuriti se, nàtmušiti se, ùtrkmiti, nàtuštiti se, stūštiti se, zàušiti se, òbušiti, òbèušiti, prìušiti, zàhlapiti, zàcariti, ràscariti, iščàšiti, ùčàšiti, nàčetiti se, zàčiliti, ùsaučiti, zàšačiti.

38. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. " u infinitivu na prvom slogu, n. p. bràtimiti.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima, i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi na krajnji slog ^: bràtimim, bràtimīš, bràtimī, bràtimīmo, bràtimīte, bràtimē; bràtimih, bràtimī, bràtimī, bràtimismo, bràtimiste, bràtimīše; bràtimljāh, bràtimljāše, bràtimljāše, bràtimljāsmo, bràtimljāste, bràtimljāhu; bràtimi, bràtimimo, bràtimite; bràtimēci; bràtimio, bràtimila; bràtimīv, bràtimīvši; bràtimljen.

U složenijeh otpada " pa naprijed na najbliži slog dolazi ^ u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: pòbratimiti; pòbratimim; pòbratimih, pòbratimismo itd.; a u pomenuta dva lica dolazi na prvi slog " pòbratimī.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: bābičiti; bāhoriti; bràtimiti, po-; břboljiti; būgariti, po-; vāvoljiti; vīlīčiti, za-; vōjvoditi, za-; gūndoriti; gūtoljiti; dlākaviti; dřeniti se, o-; gjàkoniti; žīvičiti, na-; žiōčiti, po-; žūboriti; jāloviti, iz-, u-; kāldrmīti, po-; kāmēniti, za- se, o-, s-; kānatiti; kīseliti; kōričiti,² u-; křkoriti; kūcičiti; lākomiti se, po-, s-; māteriti; mātoriti, za-; mēškoljiti se; mīgoljiti se; mrāmoriti, s- se; mřgoditi se, na- se; mřšaviti; mū-

¹ Šćep. mal. 17.

² nema u Vuka.

moljiti; nădnîčiti; nĵnĵoriti, pro-; păkostiti; păočiti, u-; pĕpeljiti se; pĭpkoljiti; plĵesniviti se, po-, u- se; pĕrporiti; sĕbičiti, o-, u-; sĕstrimiti, po-; sĭnjaviti; sjĕmeniti se, u-; tăvoriti, iz-, pre-, pro-; tĕtošiti; tĕfteriti; tĭtoriti; tŭtoljiti; ĉĕlaviti, o-; ĉŭraviti, o-; ĉŭĉeriti; ĉĕpkoriti; — i koji su u obiĉaju samo složeni: ōbangaviti, zăbiskupiti, ōbljutaviti, ōbrašnaviti¹, pŏbugjaviti, ōgaraviti, ōgušaviti, ōdrpaviti, pŏjevtiniti, ōkašļjaviti, ōkilaviti, zăkrajiniti, zăkržaviti, zăkržļjaviti, zăkršļjaviti, zăkrmeljiti, ōkuljaviti, zăkušļjaviti, ōmlitaviti, izništaviti, pŏočimiti, ŭpaočiti, ōpotrebiti, ŭsprdežiti se, ōpupaviti, pŏsrebrniti, năsumoriti se, ŭtrojičiti, zăhljevaviti², năhumoriti, pŏĉiganiti, pŏĉagjaviti.

39. Kad je prostijem osnova od četiri, sloga i akc. " u infinitivu na prvom slogu, n. p. lăstavičiti.

Akcentat ostaje bez promjene u svijem oblicima, i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi i na posljednji slog ^: lăstaviĉim, lăstaviĉiš, lăstaviĉi, lăstaviĉimo, lăstaviĉite, lăstaviĉĕ; lăstaviĉih, lăstaviĉi, lăstaviĉismo itd.

U složenijeh otpada ^, pa naprijed na najbliži slog dolazi ^ osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: ŭmilostiviti; ŭmilostivim itd.; — a u reĉena dva lica dolazi naprijed ^: ŭmilostivi.

Taki su glagoli samo ovi: lăstavičiti, năpoličiti, i složeni ŭmilostiviti.

40. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akcentat u infinitivu na prvom slogu ^ i na drugom ^, n. p. djĕvŏjĉiti.

Akcenti ostaju bez promjene u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: djĕvŏjĉim, djĕvŏjĉiš, djĕvŏjĉi, djĕvŏjĉimo, djĕvŏjĉite, djĕvŏjĉĕ; djĕvŏjĉih, djĕvŏjĉismo, djĕvŏjĉiste, djĕvŏjĉiše; djĕvŏjĉăh, djĕvŏjĉăše, djĕvŏjĉăse, djĕvŏjĉăsmo, djĕvŏjĉăste, djĕvŏjĉăhu; djĕvŏjĉi, djĕvŏjĉimo, djĕvŏjĉite; djĕvŏjĉĕi; djĕvŏjĉio, djĕvŏjĉila; djĕvŏjĉiv, djĕvŏjĉivši. — A u napomenuta dva lica prvoga pregj. vr. mijenja se ^ na ^ i na posljednji slog dolazi ^: djĕvŏjĉi.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh osim u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr.: zădjĕvŏjĉiti se, unăvilĉiti, unăvilĉim; unăvilĉih, unăvilĉismo itd.; — a u napomenuta dva lica prelazi ^ na prvi slog: zădjĕvŏjĉi se, izdrlĵănĉi, zăogŭmĉi se, ōpodŏjĉi.

¹ nema u Vuka.

² nema u Vuka.

Taki su glagoli: bitânžiti se, po-; dirînžiti; djèvôjčiti, zadjèvôjčiti se; dirljânčiti, iz-; mågârčiti, na-; nà-viljčiti, u-; pijânčiti, — i koji su samo složeni u običaju: ukòljènčiti, iskòmârditi, raskòmârditi, zaògûmčiti se, opòdòjčiti, uskàkâvčiti, zaùcâjtiti.

41. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akcenat u infinitivu na prvom slogu [˘] i na drugom ^ˆ, n. p. pàbîrčiti.

Akcenti ostaju bez promjene, i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dolazi i na posljednji slog ^ˆ: pàbîrčim, pàbîrčîš; pàbîrčih, pàbîrčî itd.

U složenijeh otpada [˘] sa sloga na kom stoji u prostijeh pa naprijed na najbliži slog dolazi [˘] osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: nàpabîrčiti¹; nàpabîrčim; nàpabîrčih, nàpabîrčîsimo itd.; — a u rečena dva lica prelazi [˘] na prvi slog: nàpabîrčî; zàbrabônjčî; pòcgânčî.

Taki su samo ovi glagoli: bràbônjčiti, za-; pàbîrčiti; pàròjčiti, cìgânčiti, po-; i koji je samo složen u običaju: zàcrvòljčiti.

Glagoli pete vrste.

I ovi se glagoli u nekim oblicima razlikuju akcentom jedni od drugih za to što im osnove u istijem oblicima nijesu jednake; za to nam ih valja razdijeliti na troje, kako se dijele u nauci o oblicima.

Ima ih prostijeh s onovom od jednoga sloga, od dva, od tri, od četiri i od pet, a s akcentom u infinitivu ili ^ˆ ili [˘] ili [˘] ili [˘] ili [˘] ili [˘].

I. Glagoli pete vrste prvoga razdjela.

Akcenat ^ˆ u infinitivu dolazi u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom slogu: pítati, s osnovom od tri sloga na prvom: áminati i na drugom: vjenčávati, osnovom od četiri sloga na trećem: večerávati, s osnovom od pet slogom na četvrtom: aratosíljati se; akc. ^ˆ u prostijeh s osnovom od jednoga sloga na njemu: glâti, s osnovom od dva sloga na prvom: prâvdati; akc. [˘] u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom: vjèncati, s osnovom od tri sloga na prvom: vèčerati, i na drugom: orùžati, s osnovom od četiri sloga na trećem: rukovèdati; akc. [˘] u prostijeh s osnovom od jednoga sloga na njemu: zjâti, s osnovom od dva sloga na prvom: glèdati, s osnovom od tri sloga

¹ ovoga složenoga istina nema u Vukovu rječniku, ali mislim da bi se rekao kad bi zatrebao.

na prvom ūžinati; akc. $\grave{u}$ i $\hat{u}$ u prostijeh s osnovom od tri sloga prvi na prvom slogu a drugi na drugom: $\acute{e}\grave{e}\hat{p}\hat{u}\hat{r}kati$.

Svi glagoli ovoga razdjela imaju u zapovjednom i u drugom pridjevu na posljednjem slogu osnove $\hat{u}$; za to se ti slogovi ne $\acute{e}$ e na po se spominjati.

42. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. $\acute{u}$ u infinitivu na prvom slogu, n. p. $\acute{p}\acute{it}\acute{a}ti$.

Mijenja se akc. $\acute{u}$ na $\hat{u}$ u sadašnjem vr. u svijem licima osim 3. mn., u drugom pregj. vr., u zapovjednom, i u drugom pridjevu: $\acute{p}\acute{it}\acute{a}m$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}mo$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}te$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}h$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}e$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}e$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}smo$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}te$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}hu$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}mo$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}te$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}n$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}na$.

U ostalijem oblicima ostaje $\acute{u}$: $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}\hat{u}$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}h$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}smo$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}te$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}e$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}\hat{u}\acute{e}\acute{i}$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}o$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}la$; $\acute{p}\acute{it}\acute{a}v$, $\acute{p}\acute{it}\acute{a}v\acute{s}i$.

U složenijeh ostaje $\acute{u}$ gdje je u prostijeh: $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}ti$; $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\hat{u}$; $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}h$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}smo$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}te$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}e$; $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}v\acute{s}i$. — Gdje je u prostijeh $\hat{u}$, ondje ostaje i u složenijeh a pred njim najbliži slog dobija $\acute{u}$: $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}m$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{s}$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}mo$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}te$; $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}$, $\acute{z}\acute{a}\acute{p}\acute{it}\acute{a}\acute{j}te$; $\acute{u}\acute{p}\acute{it}\acute{a}n$, $\acute{u}\acute{p}\acute{it}\acute{a}na$.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: $\acute{b}\acute{a}dati$, $za-$, $iz-$, $na-$, $nad-$, $po-$, $pod-$, $pri-$, $pro-$, $ispr-$, $ispro-$; $\acute{b}\acute{a}nati$, $za-$; $\acute{b}\acute{a}tati$; $\acute{b}\acute{ivati}$, $do-$, $iz-$, $pre-$, $pro-$, $s-$ se, $sne-$, $zad-$, $prido-$;¹ $\acute{b}\acute{irati}$, $iz-$, $na-$, $o-$, $od-$, $pre-$, $pri-$, $pro-$, $raz-$, $raza-$, $s-$, $sa-$; $\acute{b}\acute{lj}\acute{a}ti$; $\acute{b}\acute{o}bati$ se; $\acute{b}\acute{r}kati$, $za-$, $po-$, $raz-$, $s-$; $\acute{b}\acute{r}\acute{l}\acute{a}ti$, $iz-$, $o-$, $po-$, $u-$; $\acute{b}\acute{u}bati$, $iz-$, $na-$, $s-$; $\acute{b}\acute{u}kati$; $\acute{b}\acute{u}pati$; $\acute{b}\acute{u}sat$ se; $\acute{b}\acute{u}cati$; $\acute{b}\acute{u}d\acute{z}ati$ se; $\acute{v}\acute{a}\acute{l}\acute{a}ti$, $do-$, $za-$, $iz-$, $na-$, $od-$, $po-$, $pro-$, $s-$, $u-$; $\acute{v}\acute{id}\acute{a}ti$, $iz-$, $o-$; $\acute{v}\acute{ig}\acute{a}ti$, $pri-$, $s-$, $u-$; $\acute{v}\acute{ij}\acute{a}ti$, $do-$, $iz-$, $od-$, $po-$; $\acute{v}\acute{ij}\acute{e}rati$; $\acute{v}\acute{ij}\acute{e}tati$; $\acute{v}\acute{ij}\acute{e}cati$, $s-$; $\acute{v}\acute{l}\acute{a}dati$, $za-$, $obladati$, $o-$, $nad-$, $\acute{p}\acute{re}-$, $s-$, $sa-$, $preobl\acute{a}dati$; $\acute{v}\acute{o}dati$, $iz-$, $pro-$; $\acute{v}\acute{o}zati$; $\acute{v}\acute{o}lati$ se; $\acute{v}\acute{o}tati$; $\acute{v}\acute{r}\acute{a}cati$, $iz-$, $u-$; $\acute{v}\acute{r}\acute{e}bati$, $do-$, $pri-$, $u-$; $\acute{v}\acute{r}\acute{zati}$, $do-$, $pre-$ se; $\acute{v}\acute{r}\acute{i}\acute{e}\acute{g}\acute{a}ti$; $\acute{v}\acute{r}\acute{l}\acute{a}ti$, $za-$, $na-$, $od-$; $\acute{g}\acute{a}v\acute{r}\acute{a}ti$ se; $\acute{g}\acute{a}\acute{g}\acute{a}ti$, $do-$, $na-$, $od-$, $po-$, $pri-$, $raz-$, $s-$, $u-$; $\acute{g}\acute{a}n\acute{a}ti$, $pro-$, $u-$; $\acute{g}\acute{a}tati$, $iz-$, $pro-$; $\acute{g}\acute{v}\acute{ir}\acute{a}ti$; $\acute{g}\acute{e}\acute{g}\acute{a}ti$ se; $\acute{g}\acute{ib}\acute{a}ti$, $na-$, $pre-$, $sa-$, $u-$ se; $\acute{g}\acute{iz}\acute{d}\acute{a}ti$, $na-$; $\acute{g}\acute{o}nati$; $\acute{g}\acute{r}\acute{b}\acute{a}ti$ se; $\acute{g}\acute{r}\acute{u}hati$, $iz-$, $o-$, $raz-$; $\acute{g}\acute{u}rati$, $iz-$; $\acute{g}\acute{u}d\acute{z}\acute{a}ti$ se; $\acute{g}\acute{u}cati$ se; $\acute{d}\acute{a}vati$ (kad je po ovom razdjelu sa svojima složenima, koje vidi u drugom razdjelu), $\acute{d}\acute{i}\acute{j}\acute{e}vati$ (ist. $\acute{d}\acute{e}vati$), $do-$, $za-$, $iz-$, $na-$, $o-$, $po-$, $pre-$, $pri-$, $sa-$, $u-$, $naza-$; $\acute{d}\acute{i}kati$ se; $\acute{d}\acute{i}mati$, $na-$ se; $\acute{d}\acute{i}rati$; $\acute{d}\acute{i}\acute{a}ti$, $za-$ se; $\acute{d}\acute{r}\acute{a}pati$; $\acute{d}\acute{r}\acute{i}\acute{e}mati$ (ist. $\acute{d}\acute{r}\acute{e}mati$); $za-$, $pro-$, $raz-$, $poza-$; $\acute{d}\acute{r}\acute{i}ckati$; $\acute{d}\acute{r}\acute{l}\acute{a}ti$, $iz-$, $na-$, $po-$; $\acute{d}\acute{r}\acute{p}\acute{a}ti$, $iz-$, $o-$; $\acute{d}\acute{u}hati$, $za-$ se, $na-$,

¹ $\acute{z}\acute{a}\acute{d}\acute{o}b\acute{i}\acute{a}ti$, $\acute{p}\acute{r}\acute{i}d\acute{o}b\acute{i}\acute{a}ti$.

o-, po-, raz-; gjikati, na-; gjipati, na-, po-; gjúskati; žápati se; žígati; žnijèvati (južno), do-žnjèvati, nad-; žúljeti, na-; zidati, za-, iz-, na-, ob-, pod-, sa-, u-; zijèvati (ist. zèvati); znávati; zdrijèvati; jávljati; jénjati, pre-; kálati, iz-, po-; káljati, iz-, na-, o-, raz- se; kárati, iz-, na-, o-, po-, pro; kébati, u-; kíhati; klísati; kókati, iz-, raz-; krívati (declinare); krížati, iz-, na-, pod-; kúglati se; kúmati se; kúnjati, za-, po-, pro-; kúpati, na- se, o-, pro-; kúsati, na- se, po-; kúcati se, s-; ládati; lécati se; líjati, do-; lijèmati (ist. lémati), iz-; lítati, po-, u-; líhati se; lópati se, u-; lúnjati se, od-; lúpati, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pro-, raz-, s-; lútati, za-; ljúljeti, za-; móljeti, iz-, pre-, u-; mérati, za-; mécati, na-, u-; mijènjati (ist. ménjati), iz-; mijèšati (ist. méšati), iz-, po-, pro-, s-, u-, uz-; milati se, iz-, na- se, o-, po-; mnívati; mnjávati; mórati, pri-; mrljati, za-, iz-, u-; nádati se; nácati; nécati, za-; nínati; níhati; njihati, za-, na-, od-; nósati, po-, pro-; páрати, za-, iz-, od-, raz-; pijèhati; pipati, o-; pítati, za-, iz-, na-, pri-, pro-, raz-, u-, priu-; plázati; plácati, po-; pljúskati; práštati, o-; préžati; prijècati, za-, iz-; pričati, iz-, nad-, po-, raz- se; prljati, u-; próbati; próvati; prískati, po-, u-; pružati; púhati, za-, na-, s-, u- se; púštati, do-, za-, iz-, na-, od-, po-, pod-, pro-, raz-, s-, u-; rágjati, na-, od- se, po- se, s- se; rázati; régjati, iz-, na-, po-; ribati, iz-; rijècati se (ist. récati se); rítati se; róljati; rúgati se, na- se, pod-; rúcati, do-, na- se, po-; ságjati; sánjati; svirati, za-, po-; sijèvati (ist. sévati, micare), za-, od-; skítati se, po- se, pro- se; slúcati; smúcati se; snívati (snijèvati); spávati, iz-, na- se, od-, po-, pre-, pro-, raz-, u-; strádati, po-; strijèljati (ist. stréljati), po-; stúpati, za-, iz-, na-, od-, po-, pre-, pri-, raz- se, u-; súmnjati, po-; tákati se; tóljati; tráskati; trljati, po-, pro-, raz-; tróljati, na-; túrati, do-, za-, iz-, po-, pre-, pro-, raz-, s-, u-, uz-; éakati; éáskati; éúlati se; úlati se; fukati, o-; fúlati se; fúрати; hódati, iz- se, na- se, po-, pro-, uz- se; hripati; htévati (ist.), za-; evélati; cvijèljati; cvókati; cijèpati (ist. cépati), iz- na-, po-; cípati se, s- se; cmákati, na-; cmókati; cúbati se; cúljeti, za-; džónjati; čárati; čépati; činjati, za-, na-, po-, pre-, raz-, s- se; čmávati; čúvati, do-, na-, o-, sa-, u-; čújati; šárati, iz-, pro-, u-; švágati se; švríljeti; šéstati, o-; šétati, do-, pro-, sa- u-; škali, pri-, u-; šíšati, o-; škripati, za-; škúljeti se; šljápati; šmitati; šórati, po- se; štípati, iz-; šumati se, pri-; šunjati se; — i koji su samo složeni u običaju: pozbácati; za-bijati, iz-, na-, nad-, ob-, po-, pod-, pre-

pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-, uz-, suz-, ispre-, ispri-, zauz-, obuz-; za-
bléjati se; nabókati se; za-brájati, na-, od-, po-, pre-, pri-, raz-; po-
vágjati, pro-; uvážati; do-víjati se, za-, iz-, na-, oba-, ob-, od-,
po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-, uz-, ispo-; zavijèvati (po
južnom govoru), razvijèvati; po-vijèdati, zapo-, ispo-, pripo-, propo-,
natpripo-; odgájati; nagváždati; ispogíbatí; razglábatí; za-glédati;
iz-, nad-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s- se; zaglúšati; sa-gnjívati,
u-; za-grízati, na-, od-, pod-, pre-, raz-, s-, u-, ispre-; nagrijèbati,
pregrijèbati; po-grijèvati (po južnom govoru), pri-, raz-, u-; ogú-
žati; zadájati, o-, pri-; o-dvájati, pre-, raz-; nadékati se; zdépati;
zadíjati se (concipi); zadnívati; z-drózgati, raz-; z-drúzgati, raz-;
ražénjati; iživati, preživati, saživati, uživati; na-žikati, po-; izi-
mati, sažímati; isprozebati; do-zívati, za-, na-, od-, po-, pre-, pri-,
pro-, sa-, iza-; za-zjávati, pri-; snímati; za-jédati, na-, c- se, pre-
se, raz-, u-; potkúpati; okášati se, pot-kášati, u-; okékati se; za-
kívati, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, u-, ispre-, ispri-;
za-kídati, o-, od-, pod-, pre-, pro-, raz-, s-, u-, uz-, pos-, poispre-;
potkićati, ukićati; za-klápati, na-, od-, po-, pri-, raz-, s-, u-; o-klé-
pati, u-; prokljúvati; skócati; do-krádati se, iz-, pod-; o-krájati,
pre-, raz-; za-krívati, nad-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, sa-, u- se;
po-kípljati, raz-, s-; za-kířćati, pre-, raz-, s-, u-, ispre-, poispre-;
is-kúpljati, o-, pod-, pri-, s-, sa-; za-lámati, ob-, od-, po-, pre-, pro-,
raz-, s-, ispre-, napre-, poispre-; ulíbatí se; do-lijèvati (po južnom
govoru), za-, iz-, na-, ob-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-;
oljóljati; zaljóska¹ti, naljóska¹ti se; iz-málati, po-, pro-; odmárati;
razmátrati, smátrati; zamáhati; umáckati; ométati se, podmétati,
smétati; izmívati, umívati; pomijèrati; umiljati se; do-mířljati se, iz-,
o- se, po-, pre-, pro-, raz-, s-, pred-; za-mjèrati, od-; smréska¹ti;
razmřska¹ti, smřska¹ti; za-múćati, iz-, od-; za-návljati, ob-, po-, pri-;
do-nášati, pri-; ponúgjati; priánjati; obáratí; podářtrati; za-pájati,
na-, pri-; napásati; opáhati; is-pářtati, na-, od-; is-píjati, na-, nad-,
o-, od-, pre-, pri-, u-, uz-; za-pijèvati (ist. zapèvati), nad-, od-, po-,
pri-, pro-; za-pírati, iz-, od-, po-, pre-, s-, sa-, iza-; dopljéskati;
za-pljèhati, u-; za-pljúvati, iz-, od-, pro-, u-; spórdati; za-prédati, iz-,
na-, nad-, pre-, raz-, u-; za-prémati, o-, pri-, raz-, s-, uz-; ot-préati,
ras-; oprécati, spórdati, uprdcati; oprřsati, popřřati, raspřřati; zapsívati;
zaptívati; do-púnjati, iz-, na-, po-, pod-, pre-; zapúpati; za-púćati,
na- se, o-, od-, raz-, s-; odránjati; za-rástatí, iz-, ob-, pri-, pro-, raz-

¹ nema u Vuka.

se, s- se; porášati; podrivati; porijevati (južno); ob-rávljati, u-; za-rózati, na- se, s-; prezáljati; o-svájati, po-, pri-; isijevati (excribrare), pre-sijevati, pri-; za-sijècati, iz-, na-, od-, o-, ob-, pod-, pre-, pro-, raz-, sa-, ispre-, ispro-; za-sírati, na-, pro-; oba-sjávati, pre-, u-; o-smijèvati se, pod-; osnívati; do-spijèvati (ist. dospèvati), pri-; srijètati; nastávati; isprestrízati; opstrízati se; za-tápati, na-, po-, pre-, raz-; pre-tvárati, raz-, s-, u- se, pos-; zatiskati; do-tkívati, u-; is-trésati, o-, po-, pre-, pro-, raz-, s-; otrijèskati se; is-trécati, o-; otršati¹; za-túcati, na-, po-; začópati; pročukati se; iz-úvati, ob-, naz-, preo-; pohágjati; zahváljati; rascópati; po-éivati, otpo-; o-číšcati, pre-; za-šívati, na-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, u-, ispre-, ispri-; ošókati se; poštápati se; — i ovaj složeni, koji izgubivši jedan slog izjednačuje se akcentom i brojem slogova s prostima ovoga reda: primati.

43. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. áminati.

Akcenat ostaje bez promjene: áminám, ámináš, áminâ, áminâmo, áminâte, áminajû; ámináj, áminájte itd.

Taki je samo ovaj jedini glagol.

44. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu, n. p. vjenčávati.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 42, i kad se mijenja dobijaju ` pred slogom na kom se promijeni ' na ^, kao u složenijeh pod 42: vjenčávâm, vjenčáváš, vjenčávâ, vjenčávâmo, vjenčávâte; vjenčávâh, vjenčávâše, vjenčávâše, vjenčávâsmo, vjenčávâste, vjenčávâhu; vjenčáváj; vjenčávân; — vjenčávajû; vjenčávah, vjenčáva, vjenčáva, vjenčávasmo, vjenčávaste, vjenčávaše; vjenčávajúći; vjenčávao, vjenčávala; vjenčávâv, vjenčávâvši.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh: razvjenčávati; razvjenčávâm; razvjenčávah; razvjenčávâh itd.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: barljíjati; bačívati; vjenčávati, raz-; vozákati se; vrlúdati; globivati; globljávati, s-, u-; gnjevétati; egúcati; erlúdati; živúcati; zakérati; imávati, za-; kalávati; karlisati; kašljúcati; krepávati; krešívati; kršćávati, za-, raz-, s-, u-; kudécati; leínjati; lipsávati; lišávati se; manjkávati; mahnítati, za-, iz-, po-; mirúcati; moljácati; narádati; oklijèvati (ist. oklévati); pasávati; pijúcati; pijúckati; prošávati²;

¹ nema u Vuka.

² nema u Vuka.

proštávati; puštávati, po-; ranjávati; rogjákati se; rosúkati; ručávati; sveštávati, o-; svojákati; seljákati se; skapávati; sumávati; taljizgati; tvarizati; tunijeskati (po južnom govoru); čaprdati; čarljati; čerétati, pro-, raz- se; cjelivati; crkávati; čavrzgati; čan-grizati; čestitati; študirati; šušketati; šušljétati; — i koji su samo složeni u običaju ili kad postaju bivaju složeni: pribjegávati; sablažnjávati; približávati; po-bojávati se, pri-; po-bolijèvati (ist. pobolèvati), pre-, isporaz- se, poizraz- se; za-borávljati, po-, poza-; obranjávati; iz-brijávati, po-, pod-; pobušávati; zavarávati; provedrávati se, raz-; izvijávati, raz-; privikávati se; za-vjerávati se, pre-, u-; obećávati; izvolijèvati (ist. izvolèvati); do-govárati se, za-, iz-, na-, nad-, o-, od-, po-, pod-, pri-, pro-, raz-, u-; ugonétati; zagorijèvati (ist. zagorévati); razgrijávati; prigrljávati; ogužávati; udvorávati se; predvostrúcati; udešávati; udivljávati; dodijávati; o-dobrávati, u- se; odolijèvati (ist. odolèvati); za-držávati, o-, ob-, pri-; uzdrktávati; sažaljavati; oživljávati; do-igrávati, za-, iz-, nad-, ob-, od-, po-, pro-, raz-, uz-; nadjačávati; za-ključávati, od-; naknagjavati; opkoljavati; za-kopávati, od-, pod-, pre-, pro-, raz-, u-, uz-; za-kopčávati, za-kovčávati, raz-, s-; po-korávati, pre-, u-; skresávati; raskrojávati; raskrpljavati, skrpljavati; skružávati; za-kuhávati, pod-, raz-; za-kucávati, iz-, po-; iskušávati; oblakšávati; odležávati; slučávati se; uljepšávati; razmegjavati; umekšávati; umiljavati se; do-mišljávati se, iz-, pro-, raz-; zamjerávati, na-, pod-, raz-, u-; primorávati; za-motávati, na-, o-, ob-, od-, raz-, s-, u-; podmoščávati; sumračávati; za-mrzávati, s-; smrkávati; smrk-njívati; umučkávati; uništávati; po-nugjavati, pri-; ob-orávati, od-, pod-, pre-, pri-, raz-; za-oštrávati, pod-; za-parávati, raz-; spasávati; za-petljávati, raz-, s-, sa-; za-pišávati, iz-, na-, pre-, pri-, pro-; spjevávati; spletavati; potplečávati; opojávati; pripojávati, raspopljávati; raspretávati; do-punjávati, iz-, pod-; otpucávati; o-pučávati, raz-, s-; zapušávati; srogjavati; prisvojávati; o-sedlávati, od-, raz-; do-seljávati, za-, iz-, pre-, raz-, u-; prisiljavati; nasmijávati; posrbljivati; utješávati; pretovárati; stocijljati se¹; zatrpávati; ustručávati se; do-trčávati, za- se, iz-, na-, ob-, pre-, u-, uz-; raščerdávati; za-uzdávati, raz-; iz-umijèvati (ist. izumèvati), raz-; po-učávati, ob-, od-; sučedávati se; su-čeljávati se, sa-, ščeljávati se; očepljavati; opčinjavati; očiščávati; prečitávati; raščupávati.

¹ prosto u Vuka: tocijljati se.

45. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akcenat ' u infinitivu na trećem slogu, n. p. večerávati.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 42, i kad se mijenja na ^ dolazi preda nj na najbližem slogu ^: večerávâm, večerávâš, večerávâ, večerávâmo, večerávâte; večerávâh, večerávâše, večerávâše, večerávâsmo, večerávâste, večerávâhu; večerávâj; večerávâjû; čerávah, večeráva, večeráva, večerávâsmo, večerávâste, večerávâše itd.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh: zapečacávati; zapečacávâm itd.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: bankrotírati, blagosiljati, večerávati, večerívati, govno-grizati, zanovijétati (ist. zanovétati), komendirati, malaksávati, ošijávati, ratosiljati se, rgjo-grizati, svjetlomrécati, užínávati, čalabrcati, — i koji su samo složeni u običaju: razveseljávati; prigotovljávati; opkoračávati; razortačávati; preobražávati; is-paraklisati, raz-; za-pečacávati, ot-, raz-; pripitomljávati; isprdeljús-kati; rasprostranjávati; istovarávati; upotrebljávati.

46. Kad je prostijem osnova od pet slogova i akc. ' u infinitivu na četvrtom, n. p. aratosiljati se.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 45, od kojih su složeni jednaki s ovijem i po broju slogova.

Više ovakih glagola osim napomenutoga jedinoga nema.

47. Kad je prostijem osnova od jednoga sloga i akc. ^ u infinitivu na njemu; taki je samo glagol glâti, u kom je korijen okrnjen od glêdati. Mislim da se tako krnj i ne govori u svijem oblicima; a ako bi se i u svijem govorio, mislim da bi mu u svijem ostao isti akcenat, jer ni glêdati, od kojega je tako okrnjen, ne mijenja akcenta, pa kad je u infinitivu od cijeloga došao krnjemu onaki akcenat, valja tako da mu bude i u drugim oblicima: glâm, glâš, glâ itd.

Složeni na slogu pred ^ dobijaju ^: òglâti, pòglâti, pròglâti, ùglâti.

48. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ^ u infinitivu na prvom slogu, n. p. prâvdati.

Akcenat ostaje bez promjene, samo u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim da i na posljednji slog dolazi ^: prâvdâm, prâvdâš, prâvdâ, prâvdâmo, prâvdâte, prâvdajû; prâvdâh, prâvdâše, prâvdâsmo, prâvdâste, prâvdâhu; prâvdah, prâvdâ, prâvdâsmo,

prâvdaste, prâvdâše; prâvdâj, prâvdâjte; prâvdajûći; prâvdao, prâvdala; prâvdâvši; prâvdân, prâvdâna.

Složeni na prvom slogu pred ^ dobijaju ` osim 2. i 3. lica prvoga pregj. vr.: ôprâvdati; ôprâvdâm itd.; a u pomenuta dva lica dolazi ` na prvi slog: ôprâvdâ.

Taki su glagoli: ântati; vâjkati se; vârdati, u-; vântati; vôr-tati; ždrôncati; zvôncati; kâmkati, iz-; kârtati se; kûrvati se, pro-; lârmati; lôndžati; prâvdati, iz-, o-, po- se; râjdati; rîntati; sânj-kati se, pro- se; sôrcati se; spôntati; súnčati se; šântati; štâm-pati, na-; i ovi složeni: zbôndžati se, ôgrôncati se, nâgûntati se i izdfndati (kojemu prosti piše Vuk u rječn. đrndati).

49. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ` u infinitivu na prvom slogu. Oni su dvojaki: u jednijeh se u sadašnjem vr. mijenja akcenat n. p. ìgrati, a u drugih ostaje isti n. p. vjènčati.

a. Mijenja se akc. ` na ` u sadašnjem vr. u svijem licima osim 3. mn., u drugom pregj. i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., gdje i drugi slog dobija ^, u zapovjednom i u drugom pridjevu: ìgrâm, ìgrâš, ìgrâ, ìgrâmo, ìgrâte; ìgrâh, ìgrâše, ìgrâše, ìgrâsmo, ìgrâte, ìgrâhu; ìgrâ; ìgrâj, ìgrâjmo, ìgrâjte; ìgrân, ìgrâno.

U ostalijem oblicima ostaje `: ìgrati; ìgrajû; ìgrah, ìgrasmo, ìgraste, ìgrâše; ìgrajûći; ìgrao, ìgrala; ìgrâv, ìgrâvši.

U složenijeh tako da imaju koji slog više nego prosti otpada ` sa sloga na kom je u prostijeh pa na najbliži slog pred njim dolazi `, osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr. i drugoga pridjeva: zâigrâm, zâigrâš, zâigrâ, zâigrâmo, zâigrâte; pòigrâj, pòigrâjte; — a u oba napomenuta lica i u drugom pridjevu dolazi ` naprijed na prvi slog: zâigrâ; ìzigrân. — U prvom pridjevu u padežima koji imaju za se nastavke dolazi u složenijeh s jednim ili više slogova ^ na umetak kojim postaje osnova a akcenat se ` mijenja na ` te prelazi naprijed: ìzigrâla, ìzigrâlo, ìzigrâli<sup>1</sup>, a u padežima koji nemaju nastavka za se otpada ^: ìzigrâo.<sup>2</sup> — U ostalijem oblicima, gdje je u prostijeh ` ostaje i u složenijeh: pòigrati; pòigrajû; pòigrâh, pòigrasmo itd.

Taki su glagoli: ìgrati, do-, za-, iz-, na-, nad-, ob-, od-, po-, pro-, raz-, uz-; jèmati; kòpati, do-, za-, iz-, na-, o-, ob-,

¹ Vidi Vukov rječn. star. izd. LIX.

² U složenijeh tako da nemaju ni jednoga sloga više nego prosti, nema te promjene. Gledaj kod b.

po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, uz-; mähati; česljati, iz-, na-, o-, pro-.¹

b. Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. i 2. i 3. lica prvoga pregj. vr. i drugoga pridjeva: vjenčati; vjenčâm, vjenčâš, vjenčâ, vjenčâjû; vjenčah, vjenčasmo, vjenčaste, vjenčaše; čitâh, čitâše, čitâše, čitâsmo, čitâste, čitâhu; vjenčâj, vjenčâjmo, vjenčâjte; čitajûci; vjenčao, vjenčala; vjenčâv, vjenčâvši.

A u 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. otpada ` pa na slog prvi iza njega dolazi ´: čitâmo, čitâte; — u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ` na ` pa i drugi slog dobija ^ kao u onijeh pod a.: vjenčâ; — tako i u drugom pridjevu: vjenčân, vjenčâna.

U složenijeh tako da imaju koji slog više nego prosti akc. ` sa sloga na kom je u prostijeh prelazi naprijed na prvi slog: rãz-vjenčâ, pröčitâ; rãzvjenčân, pröčitân. — U prvom pridjevu mijenja se akc. kao složenima pod a.: pröčitao, pröčitâla, pröčitâli.<sup>2</sup> — U ostalijem oblicima, gdje je u prostijeh ` ili ´, ostaje i u složenijeh: pročitati; pročitâm, pročitâmo, pročitâte, pročitâjû; pročitah; pročitâj itd.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: ânjati; ârlati; bâgljati, za-, s-; bâltati; bârkati; bâsati, za-, na-; bâcati, na-, po-raz-; blistati; bõgmati se; bõrtati; brâvati, za-; brâdati; brânati, po-; brblati, brbljati, za-; brvnati, po-; brgljati; brzati; brivati, o-; bûbnjati; bûjati, na-; bûknjati; bûncati; bûrljati, uz-; bûsati, za-, po-, u-; vâljati; vârdati; vërmati; vëslati; vitlati, do-, za-, od-, s-, sa-; vjenčati, pri-, raz-; vlâti; vönjati, za-, po-, u-se, uz-se; vëndati, na-; vñčati, na-; vřstati se, u-; vřtljati se; vřčati; vřčmati, na-; vřšljati, pro-; gâdljati; gâmbati, do-, na-; gârgati, iz-; gâcati; gîcati, za-se; glâvati; glâsati; gòvnati, na-; grgati; grûšati se, pro-, s-, u-; grîcati, do-, na-se; gužvati, iz-, s-; gûmati; gûngjati; gûslati; gûtati, na-se, pro-; dëbljati, o-; divljati, po-; drâžati, po-, uz-; dûljati, o-, pre-; ždëрати; žřvnati, u-; žûljati, o-; zijati; zûbati, po-; îmati; jâčati, nad-, ob-, od-; jëdrati, za-; kântati, iz-, od-; kâčati; kikati se, po-; kišati, za-, iz-se,

¹ U Vukovu rječniku kod iskôpati stoji da je u sadašnjem vr. iskôpâm, a kod prostoga kôpati i ostalih njegovijeh složenijeh ostavljeno je kao da nema promjene u sadašnjem vr. Ali mislim da i taj glagol pripada među ove.

² U složenijeh tako da nemaju nijednoga sloga više nego prosti nema te promjene, n. p. smânjalo se, stišalo se, smôtala.

na-, raz- se; klàncati; klàsati, iz-; klizati se; kljati, iz-, pro-; kli-
 pati, ključati, za-, od-; kòmati; kònčati, do-, iz-; kòpčati se, za-,
 raz-, s-; kràcati, o-; kràčati, o-, s- se; krèpati; krkljati; krhati,
 za-, iz-, o-, raz-, s-, u-; krècati, iz-, na-, u-; kùkljati, iz-; kù-
 ljati, iz-, po-, pro-; kùrvati; kùšljati; lándati, iz-, u- se; lástati;
 libati, od-, pre-; linjati, iz- se; listati, iz-, pod-, pro-, u-; ljèp-
 šati se, pro- se; màkljati, o-; mànkati, po-, pre-, su-; mèdljati,
 za-; mèzgati, pod-; mèzgrati, pro-; mèkšati, na-, u-; mizati, po-;
 mlàtati; mòtati, za-, na-, o-, ob-, od-, raz-, s-, u-, pres-; mòčati,
 po-; mirmłati, mirmłjati, za-, pro-, s-; mřndžati, s-; mùdrati, o-;
 mùmlati, pro-, s-; mùtljati; njèmčati; pàzmati, s-; pàsati; pàčati
 se, raz-; pènrati se; pèrjati; pètljati, za-, raz-, s-, sa-; pèčati, u-;
 pèšnjati; pìšati, za-, iz-, na-, o- se, po-, pre-, pri-, pro-, u-; plù-
 tati; pràmati; pràcati se; pràhati; prđljati; prijati; prljati; prnjati
 se, za- se; prtljati, od-; prùcati se; ràvnati, iz-, po-; ràžnjati, u-
 se; rèsati; řgјati, za-, ob-, po-; rivati; rigati, iz-; riljati, za-;
 řnjati se; ròzgјvati; rùljati; řèmati, na-; svènrati; svèštati, o-;
 svilati, iz-; svràbati, o-; sèdlati, o-, od-, raz-; sèkati, pre-; sјјati,
 za- se, u-; skùtati; spàngјati se; spèndžati; spјèšati; sřljati, na-;
 strùcati, o-; sùžbati, o-; sùkljati, po-; sùljati; sùmati; tàncati;
 tèzmati; tèntati, na-; tinјati, s- se; tùnjati; tònјati; tòrlati; tòrnјati
 se; tràpati; tržmati; trkljati, za-, o-, po-; trljati, na-; trpati, za-,
 na-, po-, s-; trsati se; tùrčati, za-; tùčvati se; cèsmati, iz-; ùzdati,
 za-, ob-, od-, raz-; ùјati; ùrvati, s-; ùrlati, za-; ùšati; řřljati; fù-
 mati; hàšati; cànјati; cvјètati, iz-, pre-, pro-, raz-; cřvati (cřvlјati)
 se, po- se, u- se; crèpati, iz-, na-; cřpati; čàtati; čvàkati; čјјati;
 čitati, o-, pre-, pro-; čkàkljati; čkrnjati; čùpati, iz-, na-, o-, po-,
 pro-, raz-, uz-; šàkati se; šàndati; švřndati; šègati, od-, pre-;
 šikljati; škàkljati; škròkati; špartati, iz-; štrkljati se, po- se; —
 i koji su samo složeni u običaju: izàngјati; nabàlati se; zabàntati;
 nabànјati se; dobàtati; zabrègјati; zabùlati; izvēštati, o-vèštati, po-;
 obečati; svјèdžbati; zavràtati; svřzlati; povřzmati; uglàčati; zgò-
 džati; razgrànati se; sagrinјati; ogùglati; razdràgati; o-žèdnјati,
 po-; nažmirati; okarјati; sklèptati; prokòlati; dokònati; okřljati;
 razkrùpnati se; okrùcati; skùžati; ob-làkšati, od-, o-, u-; zalègјati;
 olòšati; smànјati se; za-màštati; nadmòntati; izništati; unòcati se;
 do-pirlati, iz-, od-; splàvati, splàhati, splàhати; splàhtati; pot-
 plècati; opòјati; oprètlјati; propùpčati; po-pùtati, s-; obrvati, sřgati;
 osvјètlati; osidrati; oslàčati; potàklјati; otàljati; is-tàncati, o-; do-

tèžati, o-; do-tèštati, za-, o-, s-; po-tijati, s-; s-tišati se, u-; otjèšnjati; zatrùpati¹; raščèrdati, sa-čerdati, s-; razùrati; poučèti; pofèrmati; dohàkati; do-čèpati, s-; učèstati; ištùvati se.

Glagolu imati može se u sadašnjem vr. iza osnove dometnuti *d*; tada gubi akc. ` s prvoga sloga pa na drugom ima `: imádêm, imádêš, imádê, imádêmo, imádête, imádû; a u prvom prošlom vr. kad se dometne *d* ostaje `: imadoh, imade; u drugom pregjašnjem vr. kad se dometne *d*, dolazi ` na drugi slog: imádijáh.

50. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na prvom slogu, n. p. vèčerati.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: vèčerâm, vèčeráš, vèčerâ, vèčerâmo, vèčerâte, vèčerajû; vèčerâh, vèčerâše, vèčerâše, vèčerâsmo, vèčerâste, vèčerâhu; vècerah, vècerasmo, vèceraste, vèceraše; vècerâj, vècerâjmo, vècerâjte; vècerajûci; vècerao, vècerala; vècerâv, vècerâvši.

A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim, da se mijenja ` na ` i posljednji slog od osnove dobija ^: vèčerâ.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: povèčerati; povèčerâm; povèčeráš, itd.; a gdje je u prostoga ` mislim da prelazi na prednji slog: pòvèčerâ.

Taki su glagoli: àiskati; vâljuškati, pro- se; vèčerati, na-se, po-; gòvorkati; žùborkati; kòtrškati; kùcukati; ljùljuškati; mîrbožati se; pèdepsati; pîpuškati se; ùdarati, za-, pod-; i koji su samo složeni u običaju: opòravljati se; obùbožati; zacùcukati; ušîšikati.

51. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom slogu: orùžati.

Akcenat ostaje bez promjene u svijem oblicima osim 1. i 2. lica mn. sadašnjega vr. i 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr. i prvoga i drugoga pridjeva: orùžâm, orùžáš, orùžâ, orùžajû; orùžâh, orùžâše, orùžâše, orùžâsmo, orùžâste, orùžâhu; orùžâh, orùžâsmo, orùžâste, orùžâše; orùžâj, orùžâjmo, orùžâjte; orùžajûci; orùžâv, orùžâvši.

A u 1. i 2. licu mn. sadašnjega vr. otpada ` na drugom slogu pa na trećem dolazi `: oružâmo, oružâte; — u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim da se mijenja ` na ` te prelazi na

¹ nema u Vuka.

prvi slog, i krajnji slog dobija ^: òružâ, — to biva i u drugom pridjevu: òružân, òružâna, — tako i u prvom pridjevu, samo što u padežu koji nema za se nastavka otpada ^: òružao, òružâla.

U složenijeh ostaje ` i ' gdje je u prostijeh: naorùzati, naorùžâm, naorùžâmo itd.; — a gdje je u prostoga ^, u složenoga prelazi " na prvi slog: nàoruzâ; nàoruzâo, nàoruzâla; nàoruzân.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: ambàrati, bavrljati, do-; balègati, po- se; baljèzgati; bandùnati; baràtati; baskijati, po-; batìnati; batrgati se; baùljati; bacàkati se; bestijati, za-, o-; bičkàrati; bjelàsati se; brabònjati, po- se; brazdičati; bumbàrati; búngurati; burgijati; valàtati; varàkati, od-; veličati; verùgati se, iz-; vijùgati se; virizati se; vurdèljati; vucinjati se; galicati; gargàšati, iz-; glavìcati se; glavìnjati, za-; golicati; gomilati, na-; grebènati; gromilati; guzvèljati, iz-, s-, uz-; davijati se; devètati, iz-, na- se; drekènjati se; drombùljati, za-; družìcati se; zipàrati; jalàkati; jedìnkati; jendèkati se; jurišati; kaìšati, iz-¹; kaljùžati se, pro-; kamdžijati; klapìnjati; klopàrati; kobàcati se; kobèljati se, iz-; kovrljati, s- se; kolèbati se, uz-; kolèndati; kolètati; kolùtati se; koljènati; komàdati, iz-, raz- se; komèšati se, pro-, uz-; komìnati; komìnjati; komìšati; komìškati; komùšati; konòbati se, do-; kontèntati; kopàrati; kopirati; koprcati se, iz-; koràčati; korùbati, o-; kotrljati, s-, uz-; kotùrati, do-; krivùdati; krmèljati; krčùmati se, po-; kucùkati; landàrati; lelèjati se; leljati se; lepršati se; lumbàrdati; lupàrati; mamùzati; mahùnati se; madžàrati²; metiljati se, po-; mladìnjati se; molitvati; morèkati se; mutàrati³; muškètati; obàdati se; obrùčati, na-; ovizati se; orùžati; ošijati, za-; palàcati; palùcati; paràkati; parìcati, u-; patrgati; perùljati; perùtati, iz-; perùšati; pirlitati, iz-; piskàrati; plačìnjati; pračàkati se; prljùžati se; prnjìcati se, za-; prcùkati; pucàrati; puckàrati; puškàrati; rabòtati, uz-; račùnati, pro-; rešètati, iz-, pro-; sapùnati; svastìkati se; svjetlùcati se; sigùrati, o-; silàcati se; skapùlati; stropòštati se; tambùrati; tašùnati; testèrati; talàsati se; tetùrati, do-; tocìljati se; trabùnjati; travìnjati; trapùnati; trlìcati; trčkàrati; tumàrati, uz- se; turpijati; fìjùkati; crtàrati; čavrljati; čagrljati; čalàkati; čalèkati se; čamìnjati; čamùnati; čeprkati, za-, iz-; čeprljati; čepùkati; čerùpati, iz-, o-; čibùkati, iz-; čifùnjati; dzilitati; šakàtati; šandàrati;

¹ nema u Vuka.

² nema u Vuka.

³ nema u Vuka.

ševrđati, šišŭljati, — i koji su samo složeni u običaju: obabinjati se, izvretěnati, zgrgŭkljati, ojaričati se, zakadljati se, pokičěljati, zamagijjati, smandrljati, smanjškati, razmahnitati se, umacŭpati, naměžŭrati se, smežŭrati se, zamotŭljati, onemŭcati, zapalàngati, spapŭljati, zaprkěnjati se, posalidžati, zasukijati, obubŭžati, podžavěljati se, pošešŭljati.

52. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ` u infinitivu na trećem, n. p. rukovědati.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 51, pa gdje se promijeni na ` prelazi na prvi slog: rukovědām, rukovědāš, rukovědā, rukovědajŭ; rukovědāh, rukovědāše, rukovědāsmo, rukovědāste, rukovědāhu; rukovědah, rukovědasmo, rukovědaste, rukovědāše; rukovědāj, rukovědājte; rukovědajŭći; rukovědāvši; rukovědāmo, rukovědāte; rūkovedā; rūkovedao, rūkovedāla; rūkovedān rūkovedāno.

U složenijeh ostaje ` i ´ gdje je u prostijeh: izrukovědati; izrukovedāmo; a gdje je u prostoga `, prelazi na prednji slog: ĭzrukovedā, ĭzrukovedāla, ĭzrukovedāno.

Taki su glagoli: prijatěljati se, rukovědati, iz-, čelebijati se, čavarijati, i koji je samo složen u običaju: uveresijati.

53. Kad je prostijem osnova od jednoga sloga i akc. ` u infinitivu na njemu, n. p. zjāti.

Akcenat se mijenja na ` u sadašnjem vr. u sva tri lica jed., u drugom pregj. vr., u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., u zapovjednom, u prilogu pregj. vr. i u drugom pridjevu: zjām, zjāš, zjā; zjāh, zjāše, zjāše, zjāsmo, zjāste, zjāhu; zjā; zjāj, zjājte; zjāvši; drugoga pridjeva u tog glagola nema, ali ćemo ga vidjeti u složenijeh. — A u 1. i 2. licu mn. sad. vr. mijenja se na ´: zjāmo, zjāte.

U ostalijem oblicima ostaje `: zjājŭ; zjājŭći; zjāh, zjāsmo, zjāste, zjāše; zjāo, zjāla.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh a slog pred njim dobija ` osim 2. i 3. lica prvoga pregj. vr. i drugoga pridjeva: sǎzdām, sǎzdāš, sǎzdā; sǎzdāvši; obǎsjām, obǎsjāš; obǎsjāvši; a u napomenutijem oblicima dolazi ` naprijed na prvi slog: sǎzdā, sǎzdā; sǎzdān, sǎzdāna; ōbasjā, ōbasjā; ōbasjān, ōbasjāna. Gdje je u prostoga ` ondje otpada u složenoga pa naprijed na najbliži slog dolazi ´: sǎzdati, obǎsjati; sǎzdah, obǎsjah; obǎsjalo. — Gdje je u prostoga ´ ostaje u složenoga: sǎzdāmo, sǎzdāte.

Taki su glagoli: zjāti, zàzjati, sjāti, zàsjati se, obàsjati, razàsjati se, ùsjati, čkāti, za-, na-, po-, pro-, i koji su samo složeni u običaju: sàzdati, prižgati, ùzgati, pridžgati, sàdžgati, dòmčati se, nàptati, òptati, zàtljati.

54. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. " u infinitivu na prvom slogu: glèdati.

Akcentat ostaje bez promjene, i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dobija i drugi slog od osnove ^: glèdām, glèdāš, glèdā, glèdāmo, glèdāte, glèdājū; glèdāh, glèdāše, glèdāše, glèdāsmo, glèdāste, glèdāhu; glèdah, glèdā, glèdā, glèdasmo, glèdaste, glèdaše; glèdāj, glèdājmo, glèdājte; glèdājūci; glèdao, glèdala, glèdalo; glèdāv, glèdāvši; glèdān, glèdāna.

U složenijeh otpada " sa sloga na kom je u prostijeh pa naprijed na najbliži slog dolazi ', osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: pògledati; pògledām; pògledah, pògledasmo, pògledaste, pògledāše; pògledāj, pògledājmo; pògledao, pògledala; pògledāv; prègledān, prègledāno; — a u napomenuta dva lica dolazi " na prvi slog: pògledā, ìzvarā, ùspropadā se.

Taki su glagoli prosti sa svojima složenima: àjskati, àrati, bānjati se, bācati, bāckati, bīrati, bjēgati, bljēckati se, bōcati, na-; bōckati; bōškati; brēkati se; brēcati se; brīzgati, na-; brūkati se, o-; brēkati; bñckati; vāрати, do-, za-, iz-, pre-, s-; vērkatī; vīvatī se, vjēšati, iz-, pre-, pro-; vōckati; vrāncati; vrācati, s-vrācati, za-, iz-, na-, òbraćati, òd-vraćati, po-, pre-, s-, u-, uz-; vīdatī, uz- se; vřkati, na-; vřckati; vřcati; vřckati se; gīpkati se; gīckati; glābati, iz-; glèdatī, do-, za-, iz-, na- se, nad-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-; glōckati; gnjēcati; grīskati; gřcati; grūdatī se, u-, se; gruškati, iz-; gūbati, raz-; gūkati se, po- se; gūrkatī, pro-; gūcati; dīrkati; djēlatī; djēljati, na-, o-, sa-; djēljkatī; dīmatī, za-, iz-, pro-, raz-, uz- se; dīndati; dīnjkatī; dīrcati; dīřskati, na-; dūrati; žacati; žēvkati; žmīrati; zvēckati; zvjērati, u-; zvōcati; zvřcati; zībati; zīvkati; zīrñjkati; řskati; jāvkatī se; jādati, iz-; jāmati; jētkati; jēcati; jēckati; kāsati, do-, po-, pre-, pro-, s-; kāskati; kāckati; kāōkati, raz-; kēnjkatī; kēcati; kēckati; kīdatī, iz-, na-, po-, raz-; kīsati; kīskati; kītkati; klānjati, do-, za-, na-se, o-, po-, s-, u-; klēcati; klīmatī, iz-, raz-; klōcati; kljūkatī, na-s-, u-; kljūcati; kljūckati; kōpkati; kōckati se; kōškati se, po- se, krāstati, o-; krēskati; křzati, iz-; krīzmatī; křcati; křřskati; kñkati, za-, o-, pro-, raz-; kñhati, do-, za-, na-, o-, pod-, pro-, raz-,

s-, u-; kùcati, za-, iz-, po-, s-, u-; kùckati, iz-, s-; kùšati, iz-, o-, pro-; lāskati, ob-; lācati; lāckati; lēškati; liskati; lōmkati; lōptati se, u- se; lūpkati; ljēvati, do-, za-, iz-, na-, ob-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-; ljōkati, od-; ljūmati; māšati se, do-, pre-, pro-; mēрати, u-; mērkati; mŗdati; mŗnjcati; mŗšati; mūljati, s-; mūćkati, pro-, s-; mūhati se, uz- se; mūcati; nūkati, po-; nūtkati, po-; njūškati; ōrvati; ōškati; pādati, do-, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre- se, pri-, pro-, raz- se, s-, u-, izod-, uspro- se; pānjcati, na-, o-; pāpati; pāhati, za-, o-; pēcati, na-; pēckati; pīpati, na-, o-, po-; pīrkati; pīskati, s-; pītati, na-; pīškati; pjēvati, do-, za-, iz-, na- se, nad-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-; plāmati; plīvati, do-, za-, iz-, na-, od-, pre-; pljāckati, za-, o-, u-; pljēškati, za-, po-, raz-; pljūškati, iz-; pljūcati; pljūckati; prāskati, s-; prācati, za-, iz-, s-; prāckati; prēdati; prēzati; prīgati, za-, iz-, o-, pro-, s-, u-; prljcati; prcati se, iz-; prckati; pūjkati; pūckati; pūcati, za-, iz-, o-, od-, po-, pre-, zao-; pūckati o-, pro-; pūštati, po-, u-; rgati, iz-, po-; rđati, po-; rēskati, iz-, na-; rībati; rīdati, za-; řskati; rūskati; sīpati, za-, na-, o-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-, iza-, oba-, oda-, poda-, raza-; sīsati, za-, iz-, na-, po-; sjēdati, za-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, u-; sjēcati se, do- se, o-, pri- se; sjēcati, iz-, na-, sa-, u-; sjēckati; slīnkati; slīšati; slūšati, za-, na- se, po-, pre-, sa-; stāvljati, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, sa-, u-, nado-, izo-, obu-, zau-, odu-, poizo-; stā-rati se, za- se, po-, sa- se; stāsati; stīmati, obne-; strēcati; strīckati; stīcati; stīckati; stūkati; tābati, po-, u-; tāpkati, za-, po-, pri-, u-; tārkat; tēpati, pro-; tēskati se; tīpsati, o-; tītrati se; tīskati, na-, po-, pro-; tīskati; tjērati, do-, za-, iz-, na-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-; tōzati; tōskati, iz-, na-; trgati, iz-, na-, po-; trēbati; trūcati; trūckati se; trēckati; tūnjati; tūpkati; tūrkat; tūtkati, na-; tūcati; tūckati; čārkat; čēvkat; čūdati; čūkat, ščūkat; čūtcati, u-; čūškati; ūjkati; ūnjcati; ūfati se; fīskati; hābati, po-, u-; hājcati, za-; hārati; po-, sa-, u-; hvātati, za-, do-, na-, po-, pod-, pri-, obu-, podu-, shvācati; hītati, do-, za-, po-, pri-, uz- se; hīkati; cīkati; cīmati; cjenjcati se; cīpkati; cūkati, za-; cūnjati; cūpkati; cūcati; cūckati; čāmati, za-, o-; čārkat; čāckati, pro-; čvrkati; čēkati, do-, iz-, na- se, po-, pri-, sa-, s-; čēpkati; čīkati; čīmcati, o-; čīckati, na-; čūpkati; džākati, za-; dzēbrati; šērpati; šībati, iz-, na-, pro-; šīškati, u-; šīšnjati; šklōcati; štīmati; štīpkati; štīrkati, u-; štrōcati; štūcati se; šūgati;

šünjati; šütikati; šüškati, za-; — i koji su samo složeni u običaju: zbābati se; dō-bavljati, za-, iz-, na-, zābaljkati; zābravljati; pribr-žati; zā-vagjati, na-, od-, raz-, s-, pos-; izviskati; ūvjedžbati; privo-njati; ōdvakati; nāvranjati; zgēdžati se; ūgužvati; ōguzati se; nāgumati se; dōdijati; zādrizgati; nāgjikati; nā-zdravljati, po-; zā-imati, na-, ot-, po-, uz-, u-, poza-, uza-, preot-, zauz-, izuz-, nauz-obuz-, oduz-, poduz-, pouz-, preuz-; nājedrati; iskamkati; ōkišati se; ōklagjati se, ōpkladjati se; rāsklamati; zā-klonjati, po, pre-, u-; ōkresati se; zākržljati, zākršljati; ōkrivati se; zā-kušljati, uz-; ūloč-kati se; smjērati; zā-mještati, na-, po-, pre-, s-mjēštati, ū-mjēštati, pona-; smrškati; ūmučkati; ōpažati; zāpaćati; pōpedati se; dō-pravljati, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, raz-, s-, u-; isprskati; rās-prškati; spōrečkati se; pōrivati; pōrozgvati; pri-slavljati, pro-; zā-slanjati, na-, o- se, pri-; zā-slonjati, na-, o-, se, pri-; srētati, pre-, su-; zāstiljati; ōstipsati; ōstrokati se; ōstupati, zāstupati; pōtap-sati; zā-tvorati, o-, po-, pri-; nātragati se; nātrapati; ōtrzati se; ōburvati; prōfučkati; pōcrkati; ōčetkati; pōšikati; ōšklopčati se; iškrbati; šcūhati se; — i složeni koji je brojem slogova jednak s prostima: ūzdati se; pōuzdati se.

55. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. " u infinitivu na prvom; taki je samo jedan glagol: ūžinati.

Akcenat ostaje bez promjene; samo u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. dobija i posljednji slog osnove ^: ūžinā.

56. Kad je prostijem osnova od tri sloga i u infinitivu akc. ` na prvom i ^ na drugom slogu, n. p. čēpûrkati.

Akcenat ostaje bez promjene; samo bih rekao da se u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja ` na " pa i posljednji slog dobija ^: čēpûrkā, i u složenijeh tada prelazi " na prvi slog: ōkopîrkā.

Taki su glagoli: čēpûrkati, lûbârdati¹, izlûbârdati, i složeni: okōpîrkati.

II. Glagoli pete vrste drugoga razdjela.

I njih ima prostijeh s osnovom od jednoga sloga, od dva, od tri, od četiri i od pet, ali s akcentom u infinitivu samo ' ili ` ili ".

Akcenat ' u infinitivu dolazi u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom: pîsati, s osnovom od tri sloga na prvom: ká-

¹ toga prostoga nema u Vuka.

kotati, i na drugom: gonétati, s osnovom od četiri sloga na trećem: kakodákati; akc. ` u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom: òrati, s osnovom od tri sloga na prvom: gàmizati, i na drugom: blebètati, s osnovom od četiri sloga na drugom: vragòlisati, i na trećem: krmaùkati, s osnovom od pet slogova na trećem: varaklèisati; akc. " u prostijeh s osnovom od jednoga sloga na njemu: slàti, s osnovom od dva sloga na prvom: vřtati.

Svi glagoli ovoga razdjela imaju u drugom pridjevu na posljednjem slogu osnove ^.

57. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. pisati.

Akcentat se mijenja na ^ u sadašnjem vr., u drugom preglašnjem i u drugom pridjevu: pišëm, pišêš, pišê, pišëmo, pišête, pišû; písáh, písáše, písâše, písâsmo, písâste, písáhu; písân, písâna, písâno.

U ostalijem oblicima ostaje ': pisah, písa, písa, písasmo, písaste, písáše; piši, pišimo, pišite; pišûći; písao, písala; písâv, písâvši.

U složenijeh ostaje ^ gdje je u prostijeh, pa pred njim na najbližem slogu dolazi `: nàpišëm, nàpišêš, nàpišê, nàpišëmo, nàpišête, nàpišû; nàpísân, nàpísâno; obàvêžëm, obàvêžêš itd. — A gdje je u prostijeh ' ostaje i u složenijeh: napísati; napísah, napísa, napísa, napísasmo, napisaste, napisáše; napiši, napišite; napísao, napisala; napísâv; obavézati.

Taki su ovi glagoli sa svojima složenima: búskati, po-; búkati, raz-, s- se; vézati, za-, iz-, na-, nad-, oba-, od-, po-, pod-, pri-, s-, sa-, u-; víkati, do-, za-, iz-, na- se, nad-, od-, po-, pro-, raz- se, s-; gákati; grákati; gúkati; dávati¹, do-, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, u-, nado-, pou-, preu-, ispre-, ispro-, prepro-, raspro-; dëkati; dimati, na- se; dísatí; díhati, za- se; dri-jëmati (ist. drémati), za-, pro-, raz-, poza-; dúhati, za- se, na-, o-, po-, raz-; ékati; zídati, za-, iz-, na-, ob-, pod-, sa-, u-; zúkati, za-; žvákati, žvátati, sa-; ískati, po-; kázati, do-, za-, iz-, od-, po-, pod-, pri-, pro-, u-; krákati; krétati, po-, pre-; kúpati, na- se, o-, pro- se; lízati, za-, iz- se, na- se, o-, ob-, po-, pro-, raz-, s-

¹ Ovaj se glagol govori i bez promjene u akcentu u sadašnjem vr.: dájëm, dájêš, i s promjenom: dájëm, dájêš; kad je složen može se takogjer čuti i sa ': prodájëm.

se, u-; lijègati (ist. légati), za-, na-, od-, po-, pri-, raz- se, u-; lijètati (ist. létati), do-, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, raz- se, s-, sa-, pos-; máhati, za-, u-; míkati se; múkati; nízati, na-, ob-, pod-, pre-, raz-, s-; nijèkati; njákati; níhati, njíhati, za-, na- se, od-; páhati, o-; písati, do-, za-, iz-, na-, nad-, o-, od-, po-, pod-, pre-, raz-, s-, u-; plákati, iz-, o-, s-, u- se; prézati, za-, iz-, na-, po-, raz-, s-, u-, uz-; púhati, za-, iz- se, na-, pro-; ríkati, za-; ríkati, za-; rúkati, za-; sjákati; skákati, do-, za-, iz-, o-, od-, po-, pre-, pri-, raz- se, u-, poiz-, ispre-; skítati se, po- se, pro- se; sřkati, na- se, po-; strúgati, za-, iz-, o-, pre-, pro-, sa-; stúkati; súkati, za-, iz-, na-, o-, od-, po- se, pro-, sa-, u-; tícati, do-; trkati, do-, za- se, iz-, ob-, pre-, raz-, s-; čúkati; fřkati; hrákati; hrámati, od-; hrípati; húkati, úkati, za-; čèpati; šètati, do-, iz-, na- se, od-, po-, pre-, pro-, sa-, u-; škřipati, za-; šmřkati; štipati, iz-; štókati; — i koji su samo složeni u običaju: do-zívati, za-, iza-, na-, od-, po-, pre-, pri-, pro-, sa-; do-znávati, po-, pri-, pripo-, raspo-, upo-; izímati, sažímati; za-lágati, iz-, na-, ob-, od-, po-, pod-, pri-, raz-, s-, u-, nas-, pos-; od-mágati, po-, s-, zapo-, potpo-, pripo-, prene- se; zamákati, u-, izu-, za-smákati, o- se, pre-, pri-; sarijèzati (ist. sarèzati); za-ricati se, na-, ob-, od-, po-, pro-, s-; dosézati; usékati se; srijètati; do-tákati, iz-, na-, o-, ob-, pre-, pro-, raz-, s- se; na-tápati, po-, pre-, raz-; za-tézati, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, pro- se, s-, u-, uz-, zauz-; poštápati se.

58. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu: kákotati.

Akcenat ostaje bez promjene: kákočëm, kákočëš itd.

Taki su glagoli: kákotati, od-, raz- se; mánisati; nálicati¹, príllicati², rázlicati³.

59. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ' u infinitivu na drugom slogu: gonétati.

Akcenat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 57, i kad se promijeni na ` , a na slog pred njim dolazi ` kao u složenijeh pod 57: gònècëm, gònècëš, gònècë, gònècëmo, gònècëte, gònècû; gònètáh, gònètáše, gònètáše, gònètásmo, gònètáste, gònètáhu; gònètân; — gonétah, gonéta, gonéta, gonétasmo, gonétaste, gonétáše; gonéci, gonécíte; gonécúci; gonétao, gonétala; gonétáv, gonétávši.

¹ Šćep. mal. 131.

² Šćep. mal. 10.

³ Šćep. mal. 172.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh: zagonétati; zagònêcêm itd.

Taki su glagoli: bazdrkati; barbúkati; benétati; berdókati; brbótati; brbúkati; burlikati; gnjevétati; gonétati, za-, od-; grgútati, za-; grohítati; gugútati; gurikati; dudúkati; zviždúkati, za-; kamíkati; klamítati, raz-; kurétati; lelékati; medékati; skrbótati; tandrkati; tvarízati; totrkati; ćurlikati; urlákati; urlikati, pro-; ćagrtati; ċvalikati; škrgútati; šokétati; štrbékati.

60. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ' u infinitivu na trećem: kakodákati.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 59: kakòdâcêm, kakòdâcêš, kakòdâcê; kakòdâkâh, kakòdâkâše, kakòdâkâsmo, kakòdâkâste, kakòdâkâhu; — kakodákah, kakodáka, kakodákasmo; kakodáči itd.

Taki su glagoli samo ovi: kakodákati, kukurijékati (ist. kukurékati), talabúkati, tarlabúkati.

61. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ` u infinitivu na prvom slogu: òrati.

Akcentat se mijenja na ` u sadašnjem vr., u drugom pregj., u prilogu sadašnjega vr. i u drugom pridjevu: òrêm, òrêš, òrê, òrêmo, òrête, òrû; òráh, òráše, òráše, òrásmo, òráhu; òrûci; òrán.

A kao u infinitivu ostaje u zapovjednom, u 1. pregj. osim 2. i 3. lica jed. i u prilogu pregj. vremena: òri, òrite; òrah, òrasmo, òraste, òraše; òráv, òrávši.

Ali u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. i u prvom pridjevu razlikuju se ovi glagoli izmegju sebe akcentom:

a. u jednijeh se i u tijem oblicima mijenja ` na ` i drugi slog od osnove dobija ^, koji u prvom pridjevu u padežu koji nema za se nastavka otpada: òrá; òrála, òráli, òrao;

b. u drugih ostaje u tijem oblicima ^, niti na drugi slog dolazi ^: làga; làgao, làgala; iska; iskao, iskala. Ovi posljednji kad su složeni, ako se ne varam, opet su u tijem oblicima dvojaki: kad su složeni tako da nemaju ni jednoga sloga više nego prosti ostaje im ^: slàga; slàgao, slàgala; ali kad složeni imaju koji slog više, onda

aa. mislim da jednima opet ostaje ` u tijem oblicima: za-gràkta, za-gràktao, za-gràktali; za-gròkta, za-gròktao, za-gròktali; a

bb. drugima se mijenja akcentat kao da se i prostima mijenja, i to kao onima pod a., te akc. ^, na koji se promijeni ^,

prelazi na prvi slog: dōlagâ, dōlagao, dōlagâla; zâiskâ, zâiskao, zâiskâla.

U ostalijeh složenijeh, kao i u ovijeh posljednijeh u ostalijem oblicima, ostaje `gdje je u prostijeh: uzòrati; uzòri, uzòrite; uzòrah, uzòrasmo, uzòraste, uzòraše; uzòràv, uzòràvši. A gdje je u prostijeh ` , ondje u složenijeh s jednijem ili više slogova otpada ` sa sloga na kom je u prostijeh, pa naprijed na najbliži slog dolazi ` u sadašnjem vr.: ùzorêm, zâištêm, zàgrakcêm; a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. i u oba pridjeva prelazi ` na prvi slog: ùzorâ; ùzorao, ùzorâla; ùzorân, ùzorâna.

Taki su ovi glagoli, i to

s razlikom kazanom pod a.: glòdati, iz-, o-, pre-; dèrati, za-, iz-, o-, po-, pre-, pro-, raz-, s-, sa-; ždèrati, na- se, pro-; zòbati, iz-, na- se, o-, po-; jèmati; lòkati, iz-, na-, po-, pod-, pro-, raz-; òrati, za-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pri-, raz-, uz-; pènjati; prètati, za-, iz-, po-, raz-, s-, u-; stènjati; stèrati; tèsati, za-, iz-, o-, pro-, s-; crèpati, iz-, na-; cèsati, cèsati, iz-, o-, po-, raz-;

s razlikom kazanom pod b. i aa.: dīhtati, za-, uz- se; īskati, za-, iz-, po-; kâšljati, iz-, na-, pro- se¹; klèpati, iz-, po-, raz-; sklèptati; klīktati, za-; krèsati, iz-, na-, o-, pod-, s-, u-; làgati, do-, za-, iz-, na-, nad-, ob-, po-, pri-, pro-, u- se; lipsati, po-²; mètati, do-, za-, iz-, na-, nad-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, uz-, nado-, izna-, poispre-; trèptati, za-, uz-; šàptati, pri-;

s razlikom kazanom pod b. i bb.: bàhtati (baktati); brèktati; gràktati, za-; gròktati, za-; dàhtati; dihtati; zvèktati; jèktati; kèvtati; krìktati, za-; pùktati; ròktati, za-, s- se; sīktati; sùktati, po-; tòptati; hlàptati, slàptati se; hùktati, za- se; cīktati, uz- se³; šīktati; štèktati; štràptati; štùkati se.⁴

62. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na prvom: gàmizati.

Akcentat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: gàmizêm, gàmizêš, gàmizê, gàmizêmo, gàmizête, gàm-

¹ Vuk u rječniku piše pròkašljati se.

² Vuk u rječniku piše pòlipsati; mislim da je pogriješeno uz pòlipšêm i pòlipsáli.

³ prostoga nema u Vuka.

⁴ Između ovijeh glagola pod 61 treba mnogima još bolje pretražiti akcente nego što ja mogoh; kad se to učini, nadam se da će se ovi glagoli još više naći jednaki s onima pod 49 tako da će se ili onomu što sam tamo kazao ili ovomu što ovdje rekoh štogod preinaciti.

mižû; gàmizâh, gàmizâše, gàmizâše, gàmizâsmo, gàmizâste, gàmizâhu; gàmizah, gàmizasmô, gàmizaste, gàmizâše; gàmizî, gàmizîmo; gàmizûci; gàmizao, gàmizala; gàmizâvši.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ` na ` i posljednji slog dobija ^: gàmizâ.

Gdje je u prostijeh ` ostaje i u složenijeh: izgàmizati; — a akc. ` sa sloga gdje je u prostijeh prelazi na prvi slog: ògraisâ.

Taki su glagoli: àmbisati; bàstisati; bìtisati; vâjdisati; gàmizati, iz-; žlgosati; jàukati; kèhisati; kîdisati; kîrdisati; krûnisati; lâstisati; pàtisati; pàtosati; rèndisati; sàktisati; sèvdisati; trònosati; cèrdosati; còrdisati, na-; ùisati; fâjdisati; čàtisati; šàkosati; škosati, — i složeni: ovàrisati, uvàrisati; ovlàisati; nagrâisati, ogrâisati; saplâisati.

63. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom slogu: blebètati.

Akcentat ` sa sloga na kom je u infinitivu prelazi naprijed na najbliži slog (kao pod 32 a) u sadašnjem vr., u drugom pregj. vr., i u prilogu sadašnjega vr.: blèbecêm, blèbecêš, blèbecê, blèbecêmo, blèbecête, blèbecû; blèbetâh, blèbetâše, blèbetâše, blèbetâsmo, blèbetâste, blèbetâhu; blèbecûci.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. i u drugom prilogu mijenja se na ` , te prelazi na prednji slog a i krajnji slog od osnove dobija ^: blèbetâ; blèbetân.

U ostalijem oblicima ostaje ` kako je u infinitivu: blebèci, blebècite; blebètah, blebètasmô, blebètaste, blebètaše; blebètao, blebètala; blebètâv, blebètâvši.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: zazvekètati, zazvekècêm, zazvekètah, zazvekètasmô. A gdje je u prostijeh ` , u složenijeh prelazi na prvi slog: zâzvekètâ; zâtrepètâ.

Taki su glagoli: baùkati; blebètati; bobòtati; brbòtati; vekètati; galicati; grohòtati; guritati; zvekètati, za-; jalàkati; jaùkati, za-, iz-, na- se; kaùkati; kikòtati se; klepètati; klokòtati; klopòtati; kokòtati, raz- se; kolèbati se; krekètati; kukùtati; lelèkati, za-; lepètati; malàksati; maùkati; mirisati, za-, o-, pri-; pijùkati; skakùtati; srkùtati; topòtati; toròkati, raz- se; trepètati, za-; trmìzati; hropitati; cvokòtati; cvrkùtati; cijùkati; cokòtati; čalàkati; šapùtati; škamùtati; škrkòtati; šobòtati; štipùtati, i složeni: zagjilìktati.

64. Kad je prostijem osnova od četiri sloga, i akc. ` u infinitivu na drugom slogu: vragòlisati.

Akcentat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. prvoga pr. vr.: vragòlišêm, vragòlišêš, vragòlišê, vragòlišêmo; vragòlisâh, vragòlisâše, vragòlisâše, vragòlisâsmo; vragòlisao, vragòlisala.

A u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijena se na ` te prelazi na prvi slog i posljednji slog od osnove dobija ^: vrâgolisâ; kûrtalisâ, džâbaisâ.

Taki su glagoli: begènisati; belâisati; bojâdisati; budâlisati; vragòlisati; glegjèisati; dembèlisati; dišèrisati; dumènisati; dun-gjèrisati; gjakònisati; gjavòlisati; erèndisati; jeglènisati; kavrâisati; kalâisati; kaldr̃misati; kanjèrisati; kapàrisati; krklèisati; kurtâlisati; lakr̃disati; lenjhr̃isati; majstòrisati; metànisati; mehànisati; murlèisati; pokòrisati; rendèisati; sabòrisati; smarlàisati; sulâisati; surgùnisati; taslàisati; testèrisati; tutkàlisati; éorlàisati; ujdùrisati; utlèisati; eigànisati; džabâisati.

65. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ` u infinitivu na trećem: krmaùkati.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 63.: krmaùčêm itd.

Taki je osim pomenutoga glagola još samo: krnjaùkati.

66. Kad je prostijem osnova od pet slogova, i akc. ` u infinitivu na trećem: varaklèisati.

Akcentat ostaje bez promjene: varaklèišêm itd.

Taki su glagoli osim spomenutoga još samo: mukačtisati; savatlèisati, settelèisati.

67. Kad je prostijem osnova od jednoga sloga i akc. ` u infinitivu na njemu: slâti.

U sadašnjem vr. u licima koja su od jednoga sloga, a to su sva tri lica jed. i treće mn., dolazi ^: šljêm, šljêš, šljê, šljû; a u ostala dva lica koja su od dva sloga dolazi ` na prvi slog: šljêmo, šljête. U drugom pregj. vr., u prilogu sadašnjega i prošloga vr. i u drugom pridjevu dolazi ^: slâh, slâše, slâše, slâsmo, slâste, slâhu; šljûci; slâv, slâvši; slân, slâna. — U ostalijem oblicima ostaje `: slâh, slâ, slâ, slâsmo, slâste, slâše; šljî, šljîmo, šljîte; slâo, slâla.

U složenoga oba lica sadašnjega vr. koja u prostoga imaju ` mijenjaju taj akcentat na ^, a pred tijem akcentom i u ostalijem licima toga vr. i u drugom pridjevu dolazi ` pred ^: pòšljêm, pòšljêš, pòšljê, pòšljêmo, pòšljête, pòšljû; pòslân, pòslâna; ako su u

složenoga dva sloga više, dolazi na prvi slog u sad. vr. [˘] a u drugom pridjevu [˘]: izašljēm; izašlān; u prilogu pregj. vr. dolazi [˘] pred ^ˆ: pòslāv, pòslāvši. — Gdje je u prostoga [˘] otpada u složenoga pa naprijed na najbliži slog dolazi [˘]: pòslati; pòslah, pòsla, pòsla, pòslasmo, pòslaste, pòslaše; pòšlji, pòšljimo, pòšljite; razàslati; razàslah, razàsla; pòslao, pòslala; razàslao, razàslala.

Tome glagolu može se u sadašnjem vr., u prilogu sad. vr. i u zapovjednom meĝu dva suglasna umetnuti *a*, i tada na to *a* dolazi u sadašnjem vr. [˘]: šāljēm, šāljēš, šāljē, šāljēmo, šāljēte, šāljū; isto tako i u prilogu sad. vr.: šāljūći; a u zapovjedom dolazi [˘] na *a*: šālji, šāljimo, šāljite. Složen u tijem oblicima, kad ima umetnuto *a*, gubi s njega [˘] u sadašnjem vr. pak na najbližem slogu dobija [˘]: pòšāljēm; a u zapovjednom gdje je [˘] na *a* ostaje tako u složenoga: pòšālji.

Složeni su toga glagola: nàslati, odàslati, pòslati, razàslati.

Taki je glagol još samo klāti, kojemu se u sadašnjem vr., u prilogu sadašnjega vr. i u zapovjednom širi osnova, te je u tijem oblicima jednak akcentom s prednjim glagolom, kad u njega ima u osnovi *a* meĝu suglasnima: kōljēm, kōljūći, kōlji. U ostaliĝem oblicima u kojima taj glagol ne širi osnove, opet je jednak akcentom s prednjim glagolom: klāh, klāše, klāsmo; klāh, klā; klāo, klāla itd. Ali taj glagol može i u drugom pregjašnjem vr. imati osnovu kaka mu je u sadašnjem, a tada ima i akcenat kao u sadašnjem: kōljāh, kōljāše, kōljāsmo, kōljāste, kōljāhu.¹

Složeni su mu: dōklati, zāklati, isklati, nāklati, òklati, otklati, pòklati, priklati, sklāti se, sāklati se.

68. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. [˘] u infinitivu na prvom slogu: ĝrtati.

Akcentat ostaje bez promjene *a* u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. ima i drugi slog osnove ^ˆ: ĝrčēm, ĝrčēš, ĝrčē, ĝrčēmo, ĝrčēte, ĝrčū; ĝrtah, ĝrtā, ĝrtā, ĝrtasmo, ĝrtaste, ĝrtāše; ĝrtāh, ĝrtāše, ĝrtāsmo, ĝrtāste, ĝrtāhu; ĝrci, ĝrēimo, ĝrcite; ĝrcūci; ĝrtao, ĝrtala; ĝrtāv, ĝrtāvši.

U složenijeh otpada [˘] pa naprijed na najbliži slog dolazi [˘], osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: izĝrtati; izĝrčēm, izĝrčēš, izĝrčē itd.; a u pomenuta dva lica prelazi [˘] na prvi slog: izbrisā.

¹ Tako čuh od Crnogoraca.

Taki su glagoli ovi prosti sa svojim složenima: bršati, iz-, o-, u-; vërati; vřtati, za-, iz-, na-, obrtati, òd-vrtati, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, s-, u-, uz-, os- se, pos-; gmřzati, iz-; grřtati, za-, iz-, o-, od-, pod-, pri-, raz-, s-, uz-, zao-; dřzati, iz-, na-, o-, po-, pri-, uz-; žibati; řcati se; jähati, do-, iz-, na-, ob-, od-, po-, pre-, pro-, raz-, s-, uz-; kähpati, iz-, na-, o-, po-, pro-; kvöcati, raz- se; mãzati, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pre-, raz-, s-, u-; mřcati, za-, iz-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre- se, pri-, pro-, raz-, s-, u-, pos-; mljěskati; nřcati, iz-, pri-, pro-; päsati, za-, o-, od-, pod-, pri-, raz-; plähkati, do-, za-, o-, od-, po-, pre-, pro-, raz-, u-; pljěskati, za-, po-, raz-; přzati, iz-, od-, pri-, u-; rězati, za-, iz-, na-, o-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-; řzati, za-; svřtati, o-, raz-; sězati, po-; sřpati, za-, iza-, na-, o-, ob-, oba-, od-, oda-, po-, poda-, pre-, pri-, pro-, raz-, sa-; sřsati, za-, iz-, na-, po-, pre-, u-; skähpati, po-; stähjati, do-, za-, na-, ne-, o-, po-, pre-, pri-, raz- se, sa- se, u-, izo-, nedo-, odu-, podu-; stäsati; střzati, do-, pre-, pri-, su-; střpsati, o-; třpsati, o-; třzati, po-, raz-; řljati, oda-, po-; — i koji su samo složeni u običaju: òbicati se; zà-virati, iz-, na-, pre-, sa-, u-, uza-, podu-; rãzvřtati; nã-ginjati, po-, pre-, pri-, u- se; ògrebati; zãdajati; zã-dirati, iz-, iza-, na-, oda-, po-, poda-, pre-, pro-; zã-disati, iz-, o-, pre-, uz-; pròždirati; zã-žizati, na-, pod-, sa-, u-; zã-žimati, iza-, o-, pre-; dò-žinjati, za-; zã-zirati, na-, nad-, ob-, oba- se, pre-, pri-, pro-; zã-imati, na-, ot-po-, u-, uz-, poza-, uza-, preot-, izuz-, zauz-, nauz-, obuz-, oduz-, pouz-, poduz-, preuz-; zã-klinjati, pre-, pro-, raz-, u-; prò-kopsati; zã-kretati, iz-, na-, o-, od-, s-, zao-; pò-minjati, napo-, opo-, spo-; òd-mirati, po-, u-, oba-, obu-; zã-mřcati, o-, pri-, s-, poza-; pò-nirati, u-; zã-pinjati, na-, oba-, od-, oda-, poda-, pre-, pri-, pro-, raz-, raza-, sa-, u- se; dò-pirati, za-, o-, od-, oda-, pre- se, raz-, sa-, u-, odu-, podu-; ùpicati se; prěpjecati; dò-pletati, za-, na-, o-, po-, pre-, raz-, u-; nã-srtati, po-; zã-stirati, pro-, raza-; ùstisati; pòtapsati; zã-tirati, na-, o-, po-, pre-, raz-, sa-, u-; zã-ticati, na-, po-, spo-, pre-, pri-, raz-, s-, u-, uz-, pona-; dò-tjecati, za-, iz-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, pou-; zã-činjati, na-, po-, zapo-, otpo-, prepo-.

III. Glagoli pete vrste trećega razdjela.

Ima ih prostijeh s osnovom u infinitivu od jednoga sloga i od dva, a akcenat im je u infinitivu ili " ili `.

Akcentat " dolazi u infinitivu u prostijeh s osnovom od jednoga sloga na njemu: brāti, i s osnovom od dva sloga na prvom: kājati; a akc. ' u prostijeh osnovom od dva sloga na prvom: kòvati.

I ovi glagoli pete vrste u drugom pridjevu imaju na pošljednjem slogu osnove ^.

69. Kad je prostijem osnova u infinitivu od jednoga sloga i na njemu akc. " : brāti.

Osim tri glagola u svijeh ostalijeh u sadašnjem vr. na samoglasno koje dobija osnova megju svoja dva suglasna dolazi " : bërêm, bërêš, bërè, bërèmo, bërète, bërû. U glagola zvāti u tom obliku na samoglasno koje dobija megju svoja dva suglasno dolazi ' u svijem licima osim 1. i 2. mn., gdje s osnove otpada akcentat pa izmegju nje i nastavka na umetku dolazi ' : zòvêm, zòvêš, zòvê, zovèmo, zovète, zòvû. U glagola sāti i tkāti, koji u tom obliku ne šire osnove, dolazi na umetak izmegju nje i nastavka u sva tri lica jed. i u 3. mn. ^ a u 1. i 2. mn. ' : sêm, sêš, sê, sèmo, sète, sû. — U prilogu je sad. vr. akcentat onaki kaki je u sadašnjem vr.: bërûci, zòvûci, sûci; a u zapovjednom " : bèri, bèrimo, bèrite; zòvi, zòvite.

U drugom pregj. vr., kad mu je osnova kao u sadašnjem, ima i akcentat kao u sadašnjem: bèrijâh, bèrijâše, bèrijâsmo, bèrijâste, bèrijâhu;¹ zòvijâh, zòvijâše, zòvijâše, zòvijâsmo, zòvijâste, zòvijâhu. — A kad je u tom obliku osnova kaka je u infinitivu dolazi ^ : brâh, brâše, brâše, brâsmo, brâste, brâhu; zvâh, zvâše, zvâsmo itd.

U prvom pregj. vr. ostaje " : tkâh, tkâ, tkâ, tkâsmo, tkâste, tkâše; — ali tri glagola u 2. i 3. lieu jed. mijenjaju akc. na ^, to su brāti, prāti, zvāti: brâ, prâ, zvâ.

U prvom pridjevu ostaje takodjer " : tkâo, tkâla, tkâlo; — ali ista tri glagola koja u prvom pregj. vr. na rečeni način odstupaju od ostalijeh, odstupaju i u ovom obliku, te u padežima koji imaju za se nastavke dobijaju ' : brâla, prâla, zvâla; a u padežu koji nema nastavka nego mu ostaje na kraju l, koje se pretvori u o, dolazi opet " : brâo, prâo, zvâo.

U prilogu pregj. vr. i u drugom pridjevu mijenja se u svijeh akcentat na ^ : brâv, brâvši; brân, brâna; tkâv, tkâvši; tkân, tkâna.

¹ berijaše. Nar. pj. izd. B. Petranović u Sarajevu 1867. 112. berahu. Ist. 29. Nar. pj. izd. Vuk St. Karadžić u Beču 1866. 332.

U složenijeh otpada "sa sloga na kom je u prostoga pa naprijed na najbliži slog dolazi " : òbrati, dòzvati, pòsati, odàbrati, izàzvati, izàtkati; òberem, òberêš, òberê; izàgnah, izàgna, izàgnasmo, izàgnaste, izàgnaše; òbrah, òbrasmo, òbraste, òbraše; òtkao, òtkala. U prvom pridjevu u glagola koji prosti u tom obliku imaju ^, mi-jenja se akcenat kad su složeni na ^, pa naprijed pa prvi slog dolazi ", a u padežu koji nema za se nastavka otpada ^: nàbrao, nàbràla, òprao, òpràla; dòzvaò, dòzvála; òdabrao, òdabràla, ìzaprao, ìzapràla; òdazvaò, òdazvála.¹ — Koji u prvom pregj. vr. imaju ^, u njih kad su složeni dolazi još " na prvi slog: sàbrâ, òprâ, dòzvâ, òdabrâ, ìzaprà, ìzazvâ. — U prilogu pregj. vr. pred slogom na kom je ^ dolazi u svijeh na najbliži slog " : sàbrâvši, òtkâvši, izàzvâvši, izàbrâvši. A u drugom pridjevu pred ^ dolazi u svijeh složenijeh " na prvi slog: òbrân, òbrâna; òprân, òprâna; òdabrân, ìzatká. — Koji u sadašnjem vr. imaju ^ (sati, tkati) oni kad su složeni u tom obliku dobijaju " pred ^: pòsêm, òčêm; a kad su složeni tako da imaju dva sloga više nego prosti, onda mjesto " dolazi " na prvi slog: ìzacêm.

Kad glagoli gnati i tkati imaju po prvom razdjelu pete vrste sadašnje vr., prilog sadašnjega vr. i zapovjedno, tada u tijem oblicima imaju i akcenat kao rečeni glagoli, na ime kao oni pod 53: gnâm, gnâš, gnâ, gnâmo, gnâte, gnâjû; izàgnâm, izàgnâš, izàgnâ itd.

Taki su glagoli: brâti, iz-, iza-, na-, o-, od-, oda-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, raz-a-, s-, sa-, u-, uz-, uza-; gnâti, do-, za-, iz-, iza-, na-, ob-, od-, oda-, po-, poda-, pre-, pri-, pro-, raz-a-, s-, sa-, u-; zvâti, do-, za-, iza-, na-, oda-, po-, pri-, pro-, sa-, u-; prâti, iz-, iza-, o-, od-, po-, pre-, pro-, s-, sa-; sâti, na- se, po-; tkâti, do-, iza-, na-, o-, po-, sa-, u.

70. Kad je prostijem osnova u infinitivu od dva sloga i akcenat " na prvom: kâjati.

Akcent ostaje bez promjene u svijem oblicima osim zapovjednoga, a u 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. dolazi i na posljednji slog osnove ^: kâjêm, kâjêš, kâjê, kâjêmo, kâjête, kâjû; kâjah, kâjâ, kâjâ, kâjasmo, kâjaste, kâjaše; kâjâh, kâjâše, kâjâše, kâjâsmo, kâjâste, kâjâhu; kâjûci; kâjao, kâjala; kâjâv, kâjâvši; kâjân, kâjâna. — U zapovjednom gdje je od nastavka samo j dolazi ^: kâj, kâjmo, kâjte.

¹ U Dubrovniku bez te promjene: nàbràla, òpràla. Vuk. posl. XLII. Budm. gram. 163.

U složenijeh akc. " otpada, pa naprijed na najbliži slog dolazi ` u svijem oblica osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: pòkajati; pòkajèm; pòkajah, pòkajasmo, pòkajaste, pòkajaše; pòkajao, pòkajala; a u pomenuta dva lica mjesto ` dolazi " na prvi slog: pòkajâ. — U zapovjednom pred slogom na kom je ^ dolazi `: pòkâj, pòkâjte.

Taki su glagoli: bājati, o-, pre-, pro-; vījati (ventilare), za-, iz-, o-, od-, pro-, raz-; vījati (ululare), za-; grājati, za-; grījati, za-, iz-, na-, o-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, s-, u-; kājati, iz- se, na-, po-, raz- se; lājati, do-, za-, iz-, nad-, ob-, od-, raz-; šjati, za-, iz-, na-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, u-; tājati; trājati, do-, za-, iz-, po-; hājati; čājati, o- se.

71. Kad je prostijem osnova od dva sloga u infinitivu i akcenat ` na prvom; oni su dvojaki: u jednijeh se mijenja akcenat u sadašnjem vr., n. p. kòvati, a u drugih ostaje, n. p. smījati se.

a. Mijenja se akc. ` na " u sadašnjem vr., u drugom pregj., u prilogu sadašnjega vr. i u drugom pridjevu: kùjèm, kùjěš, kùjě, kùjěmo, kùjěte, kùjû; kòvâh, kòvâše, kòvâše, kòvâsmo, kòvâste, kòvâhu; kùjûći; kòvân. — Tako se mijenja u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., gdje i drugi slog dobija ^: kòvâ; — isto tako i u prvom pridjevu gdje i drugi slog dobija ^, koji u padežima koji nemaju za se nastavka otpada: kòvao, kòvâla. — U zapovjednom dolazi ^: kûj, kûjmo, kûjte. — U ostalijem oblicima ostaje `: kòvati; kòvah, kòvasmo, kòvaste; kòvâv, kòvâvši.

U složenijeh u oblicima u kojima prosti imaju " otpada ", pa naprijed na najbliži slog dolazi ` u sadašnjem vr.: òkujèm; — a u 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. i u prvom i drugom pridjevu prelazi " naprijed na prvi slog: òkovâ, òkovân. — U zapovjednom pred slogom na kom je ^ dolazi `: òkûj, òkûjte. — U ostalijem oblicima u kojima je u prostijeh ` ostaje tako i u složenijeh: okòvati; okòvah, okòvâvši itd.

Taki su ovi glagoli: bljùvati, iz-, na-, po-, u-; brijati, iz-, o-, po-, pod-, s-;¹ kljùvati, iz-, na-, pro-; kòvati, za-, na-, o-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, raz-, s-, sa-, u-; pljùvati, za-, iz-, na-, po-, pro-, raz-, u-; snòvati, do-, za-, iz-, na-, o-, pri-; tròvati, za-, o-, po-.

¹ Vuk u rječniku piše brijati, zbrijati, izbrijati, pobrijati, kako sam i sam slušao; ali Vuk ima i òbrijati, pòdbrijati, tako ja nijesam čuo, ali ne mislim da je pogriješka, jer oba ta glagola ima Vuk tako i u starom rječniku; po tome bi ovaj glagol mogao pripadati i megju one pod 68

b. Ostaje akc. ` u svijem oblicima osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr. i oba pridjeva: smijati se; smijêm se, smijêš se, smijê se, smijêmo se, smijête se, smijû se; smijâh se, smijâše se, smijâše se, smijâsmo se, smijâste se, smijâhu se; smijah se, smijasmô se, smijaste se, smijaše se; smijûći se; smijâv se, smijâvši se.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se ` na ` i na drugi slog dolazi ^: smijâ se; — tako i u drugom pridjevu: pđjân; — isto biva i u prvom pridjevu, gdje u padežima koji nemaju za se nastavka otpada s drugoga sloga ^: smijao se, smijâla se.

U zapovjednom u onijeh glagola kojima se osnova u tom obliku svršuje na suglasno te su sačuvali i, ostaje akc. `: rêvi, řvi, řvite; a kojima se osnova u tom obliku svršuje na samoglasno te im se pomenuto i mijenja na j, imaju ^: smij se.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: nasmiijati se; nasmiijêm se itd.; a gdje je u prostijeh ^, dolazi u složenijeh ` pred slog na kom je ^: nâsmij se; a gdje je u prostoga ^, prelazi u složenoga na prvi slog: nâsmijâ se; nâsmijao se, nâsmijâla se; ðpojân.

Taki su glagoli: pųjati, za-, o-, od-, pro-; řvati, nad-, ob-, po-; rêvati, za-, na-, po-, raz- se, u-; smijati se, za-, na-.

Glagoli šeste vrste.

Ima ih prostijeh s osnovom u infinitivu od dva sloga, od tri, od četiri i od pet, a akcenat im je u infinitivu ili ' ili ^ ili ` ili ` ili ^.

Akacenat ' u infinitivu dolazi u prostijeh s osnovom od tri sloga na drugom: kazivati, s osnovom od četiri sloga na prvom: zâvjetovati i na trećem: djeverivati, s osnovom od pet slogova, ili u složenog od šest, na slogu pred posljednjim: okolo-maćivati; — akc. ^ u prostijeh s osnovom od tri sloga na prvom: prâznovati; — akc. ` u prostijeh s osnovom od dva sloga na prvom: štòvati, s osnovom od tri sloga na drugom: kupòvati, s osnovom od četiri sloga na prvom: dèsetkovati i na trećem: gospodòvati, s osnovom od pet slogova na prvom: ùčiteljovati i na drugom: čemèrikovati i na četvrtom: prijateljovati; — akc. ` u prostijeh s osnovom od tri sloga na prvom: vjèrovati, s osnovom od četiri sloga na prvom: vđjvodovati, — akc. ` i ^ u prostijeh s osnovom od četiri sloga prvi na prvom slogu a drugi na drugom: pījânčovati.

Svi glagoli ove vrste imaju u zapovjednom i u drugom pridjevu na posljednjem slogu osnove akcenat $\acute{}$: za to ne $\acute{e}$ u na po se spominjati toga sloga.

72. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. $\acute{}$ u infinitivu na drugom slogu, n. p. kazivati.

Akcenat se mijenja u svijem oblicima osim prvoga pregj. vr., prvoga pridjeva i priloga pregj. vr., i to tako da u svijem oblicima osim rečenijeh otpada $\acute{}$ sa sloga na kom je u infinitivu pa naprijed na najbliži slog dolazi $\acute{}$, i tako ostaje u sadašnjem vr. i u prilogu sad. vr.: $k\grave{a}zuj\grave{e}m$, $k\grave{a}zuj\grave{e}š$, $k\grave{a}zuj\grave{e}$, $k\grave{a}zuj\grave{e}mo$, $k\grave{a}zuj\grave{e}te$, $k\grave{a}zuj\grave{u}$; $k\grave{a}zuj\acute{u}ći$; a u drugom pregj. vr. i u drugom pridjevu i u zapovjednom osim rečene promjene još i najbliži slog iza onoga na kom je $\acute{}$ dobija $\acute{}$: $k\grave{a}ziv\grave{a}h$, $k\grave{a}ziv\grave{a}še$, $k\grave{a}ziv\grave{a}še$, $k\grave{a}ziv\grave{a}smo$, $k\grave{a}ziv\grave{a}ste$, $k\grave{a}ziv\grave{a}hu$; $k\grave{a}ziv\grave{a}n$, $k\grave{a}ziv\grave{a}na$; $k\grave{a}z\acute{u}j$, $k\grave{a}z\acute{u}jmo$, $k\grave{a}z\acute{u}jte$.

U prvom pregj. vr. i u prvom pridjevu i u prilogu pregj. vr. ostaje akc. $\acute{}$ gdje je u infinitivu: $kaziv\grave{a}h$, $kaziv\grave{a}$, $kaziv\grave{a}$, $kaziv\grave{a}smo$, $kaziv\grave{a}ste$, $kaziv\grave{a}še$; $kaziv\grave{a}o$, $kaziv\grave{a}la$, $kaziv\grave{a}lo$; $kaziv\grave{a}v$, $kaziv\grave{a}vši$.

U složenijeh ostaje kako je u prostijeh: $pokaziv\grave{a}ti$, $pok\grave{a}zuj\grave{e}m$; $pokaziv\grave{a}h$ itd.

Taki su glagoli: $danjiv\grave{a}ti$; $dariv\grave{a}ti$, ob-; $drnjiv\grave{a}ti$ se; $kaziv\grave{a}ti$, do-, za-, od-, po-, pod-, pri-, pro-, u-; $lipsiv\grave{a}ti$; $noćiv\grave{a}ti$; $svanjiv\grave{a}ti$, o-; $cjeliv\grave{a}ti$, iz; — i koji su samo složeni u običaju: $nab\grave{a}hiv\grave{a}ti$; do- $baciv\grave{a}ti$, za-, iz-, na-, nad-, od-, po-, pod-, pre-, raz-, s-, u-, uz-; $probiriv\grave{a}ti$; $obiskiv\grave{a}ti$; $pobjegjiv\grave{a}ti$; $probježiv\grave{a}ti$; $razblaživ\grave{a}ti$; $približiv\grave{a}ti$; $prebljegjiv\grave{a}ti$; $pod-bragjiv\grave{a}ti$, u-; $za-bražgjav\grave{a}ti$, o-, u-; $zabranjiv\grave{a}ti$; $na-brektiv\grave{a}ti$, pod-; $nabreciv\grave{a}ti$ se; $ubrisiv\grave{a}ti$; $za-bunjiv\grave{a}ti$, po-, pod-, s-; $nabusiv\grave{a}ti$; $za-valjiv\grave{a}ti$, iz-, na-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, u-, pos-, poiz-, $poispre-$, $obaljav\grave{a}ti$; $zavariv\grave{a}ti$, $obariv\grave{a}ti$, $od-variv\grave{a}ti$, pod-, pre-; $zavirkiv\grave{a}ti$; $za-veziv\grave{a}ti$, na-, nad-, od-, po-, pod-, pri-, u-, $nado-$, $poza-$; $do-vikiv\grave{a}ti$, po-, pod-; $za-viriv\grave{a}ti$, iz-, nad-, pri-; $za-virkiv\grave{a}ti$, iz-; $nadvisiv\grave{a}ti$, $nadvišiv\grave{a}ti$, po-, uz-; $navješćiv\grave{a}ti$; $nagovješćiv\grave{a}ti$; $nadvlagjiv\grave{a}ti$, po-; $za-vranjav\grave{a}ti$, na-, od-; $povregjav\grave{a}ti$; $privregjav\grave{a}ti$; $zavrziv\grave{a}ti$; $zavrljav\grave{a}ti$; $za-vrćiv\grave{a}ti$, ispro-; $do-vršiv\grave{a}ti$, za-, iz-, na-, raz-, s-, sa-, u-; $obukiv\grave{a}ti$, $svukiv\grave{a}ti$; $razgaljav\grave{a}ti$; $zagaćiv\grave{a}ti$; $zagašiv\grave{a}ti$; $za-glavljav\grave{a}ti$, iz-, na-, raz-, u-; $oglasiv\grave{a}ti$, o- $glašiv\grave{a}ti$, pro-, raz-; $po-gledjav\grave{a}ti$, pro-, sa-; $zaglibiv\grave{a}ti$; $zagnjuriv\grave{a}ti$ se; $dogragjav\grave{a}ti$, za-, na-, o-, ob-, po-, pre-, pri-, raz-, u-; $zgranjav\grave{a}ti$

se; pogrgjivati; pogrješivati; zagrčivati; za-guljivati, od-, s-; za-gušivati, od-, u-; udaljivati; zadirivati; do-dirkivati, za-; po-djeljivati, raz-; na-draživati, po, raz-; o-drješivati, raz-; razdrljivati; pridruživati, raz-; zaduživati, o-; produživati; produljivati; o-dušivati, pre-; oživljivati; nažikivati; pozvektivati; za-zigjivati, na-, pod-, u-; pozlačivati; poželjivati; obznanjivati; naznačivati; obidivati; objavljivati, pri-; sjarivati; ujarmljivati; do-jahivati, na-, od-, pre-, pro-, s-, uz-; za-kagjivati, na-, pod-, pre-; za-kanjivati se, na- se, po-, s- se, is-kupljivati, pro-; do-kasivati, pro-; do-kaskivati, po-, pro-; pokasljivati; zakidivati; za-kisivati, na-, pro-, uz-; poklećivati; oklizivati se; poklikivati; ot-kravljivati, raz-; za-kračivati, po-, pod-, u-; ukrašivati; potkrepljivati; potkresivati; pokrećivati; raskrećivati; is-krivljivati, na-, u-; raskriljivati; na-krićivati, pri-; iskrmljivati; o-krnjivati, s-; za-kruživati, o-, s-; okrunjivati; zakrčivati; raskuivati; za-kupljivati, iz-, od-, pod-, pre-; zakusivati; raskućivati; pokuckivati; do-kućivati, za-, nad-, po-, pri-, raz-; do-lagivati, za-, nad-, ob-, po-, u- se; prelašćivati; iz-leškivati se, po-; zaligivati; za-lizivati, ob-, pod-, pro-, u- se; zalugjivati; zalučivati; podupljivati se; za-lučivati, od-, raz-; za-ljepljivati, ob-, od-, pri-; priljubljivati; uljugjivati; poljuljivati; za-mazivati, o-, po-, pod-, pre-, raz-; omaljivati; do-mamljivati, za-, iz-, na-, o-, po-, pre-, pri-, s-, raspo-; umanjivati; do-mahivati, za-, na-, o-, pro-, s-, uz-; zamašćivati; pomenjivati, spomenivati, spomenjivati; na-migivati, pod-; premizgivati; do-mirivati, za-, iz-, na-, pod-, s-, uzne-; podmićivati; omickivati; za-mjenjivati, iz-, na-, od-, pro-, raz-; zamješivati, pod-, raz-; za-mlagjivati se, o- se, po- se, pod- se; zamlaćivati; uzmlaćivati; zamlječivati; umračivati se; pomrkivati; za-mršivati, pre-, raz-; nadmudrivati; zamukivati; razmućivati; zanećivati; ob-nizivati, pod-, pre-, raz-, s-; ponizivati; ponukivati; preorivati; otpagjivati; za-paljivati, na-, pod-, pri-, raz-, s-, sa-, u-; sparivati; do-parkivati, od-; o-pasivati, od-, pod-, pri-, raz-; zapašivati; podpečivati; pod-pirivati, raz-; do-pisivati, za-, iz-, nad-, o-, od-, pod-, pre-, raz-, s-, u-; za-pitivati, iz-, pri-, pro-, raz-, u-; zapitkivati; zaplavljivati; do-plakivati, iz-, o-, po-; do-plaćivati, iz-, na-, pod-; o-plaćivati, pod-; za-pljuskivati, uz-; o-pljuckivati, od-; ispražnjivati; podprašivati; za-prđivati, na-, o-, od-, po-, pod- se, pri-; po-prećivati, pri-; preprećivati; popuzivati; ispunjivati; na-pućivati, u-; ot-pucivati, po-; poravnjivati; za-ragjivati, iz-, ob-, od-, pri-; poregivati; za-regjivati, na-, ob-, od-, raz-, s-, u-, prena-;

za-rezivati, iz-, na-, o-, ob-, od-, po-, pod-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-, ispro-, napre-; podrepljivati se; podrigivati se; za-rubljivati-, po-; podrugivati se; zarugjivati; za-ručivati, iz-, na-, po-, pre-, otpo-, prepo-; do-sagjivati, za-, na-, po-, pre-, pri-, raz-; osvećivati; od-sjaivati, pro-; od-skakivati, na-, nad-, o-, ob-, od-, po-; za-slagjivati, pre-; o-slinkivati, pri-; do-služivati, za-, ob-, od-, po-, pre-, pri-; doslućivati; osluhivati; osluškivati, pri-; nasmjehivati se; posnupljivati; uspavljivati; priskrivati; postajkivati; prestravljivati; zastranjivati; nadstrjeljivati; strunjivati; o-sugjivati, od-, po-, pre-, raz-, u- se-; za-sukivati, o-, od-, u-; za-sušivati, pre-, pri- se, raz- se; istanjivati; po-tvrgjivati, pri-, u-; zatešivati; ob-tinjivati, pre-; za-tiskivati, iz-, na-, o-, po-, pri-, pro-, raz-, s-, u-; do-tjerivati, za-, iz-, na-, ob-, po-, pre-, pri-, pro-, raz-, s-, sa-, u-; zatravljivati; iz-traživati, pre-; rastrebljivati; natresivati; do-trkivati, za- se-, na-, ob-, u- se; za-trnjivati, u-; zatrugjivati; do-tuživati, na-, ob-, pri-, s-; zatuljivati; zatupljivati; oturivati; očutkivati; očućivati; poukivati (strepere); zahvaljivati; nahiljivati; za-hlagjivati, pro-, raz-; nahramivati; do-hranjivati, za-, iz-, od-, pod-, pre-, pri-, sa-; pocikivati; iscjegjivati; pre-cjegjivati, pro-, u-; iscjeljivati; pro-cjenjivati, u-; o-cjepljivati, pri-, raz-; ocnjivati; do-čekivati, iz-, o-, pri-, sa-; začeljivati; očejpljivati; pričeešćivati; pošaljivati se; prošetivati se; ošibivati; prišikivati; zašiljivati; raširivati; poškripivati; uštegjivati; za-štipivati, po-; zaštićivati; oštrpkivati; pošušćivati.

73. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ' u infinitivu na prvom slogu, n. p. závjetovati.

Akcentat ostaje bez promjene u svijem oblicima: závjetujêm; závjetovah, závjetova; závjetovâh; závjetûj; závjetovao itd.

Taki su glagoli: závjetovati; záprekovati; nálikovati; nápaštovovati; prilikovati; prórokovati; rázlikovati; sávjetovati, u- se.

74. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ' u infinitivu na trećem slogu, n. p. djeverivati.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 72, te se ovi glagoli izjednačuju sa složenima pod 72: djevèrújêm, djevèrújêš, djevèrújê, djevèrújêmo, djevèrújête, djevèrújû; djevèrújúci; djevèrúj; djevèrívâh, djevèrívâše, djevèrívâše, djevèrívâsmo, djevèrívâste, djevèrívâhu; djevèrívâno; djeverívah, djeveríva, djeveríva, djeverívasmo, djeverívaste, djeverívaše; djeverívao, djeverívala itd.

Taki su glagoli: bataljivati, za-; djeverivati; zararivati; opakivati; pazarivati; razumljivati, o-; satarivati; strovaljivati; halaljivati; haramivati; — i koji su samo složeni u običaju: zabašurivati; zagojaćivati; za-koraćivati, pre-; dokusurivati; opajegjivati; opamećivati; upropašćivati; presamarivati; utamanjivati; opterešivati; istovarivati.

75. Kad je u prostoga osnova od pet slogova ili u složenoga od šest i akc. ' u infinitivu pred posljednjim slogom osnove: okolomaćivati.

Akcent se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 74: okolomà-ćujēm; okolomàćivâh, okolomàćivâhu itd.

Osim toga složenoga glagola nema više takovijeh.

76. Kad je prostijem osnova od tri sloga u infinitivu i akc. ^ na prvom slogu: prâznovati.

Akcent ostaje bez promjene: prâznujēm; prâznovah; prâznovah itd.

Taki su glagoli: plândovati, prâznovati.

77. Kad je prostijem osnova od dva sloga i akc. ` u infinitivu na prvom: štòvati.

Akcent se mijenja na ` u sadašnjem vr., u drugom pregj. i prilogu sadašn. vr. i u drugom pridjevu: štùjēm, štùjēš, štùjē, štùjēmo, štùjēte, štùjû; štòvâh, štòvâše, štòvâše, štòvâsmo, štòvâste, štòvâhu; štùjûci; štòvân. — Tako se mijenja i u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr., gdje i drugi slog dobija ^: štòvâ; — isto tako i u prvom pridjevu, gdje i drugi slog dobija ^, koji u padežu koji nema za se nastavka otpada: štòvao, štòvâla. — U zapovjednom dolazi samo ^: štùj, štùjte.

U ostalijem oblicima ostaje `: štòvah, štòvasmo, štòvaste, štòvaše; štòvâvši.

U složenijeh ostaje ` gdje je u prostijeh: opsòvati; opsòvah, opsòvasmo; opsòvâvši. I ^ ostaje gdje je u prostijeh, a slog pred njim dobija `: òpsûj. — A gdje je u prostijeh ` otpada u složenijeh, pa naprijed na najbliži slog dolazi ` u sadašnjem vr.: òpsujēm, òpsujēš, òpsujē, òpsujēmo, òpsujēte, òpsujû; — a u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. i u prvom i drugom pridjevu prelazi ` naprijed na prvi slog: òpsovâ; òpsovao, òpsovâla; òpsovân.

Taki su glagoli: štòvati; psòvati, za-, iz-, na-, o-.

78. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. ` u infinitivu na drugom: kupòvati.

Mijenja se akcenat tako da prelazi naprijed na najbliži slog (vidi br. 32 a.) u sadašnjem vr., u drugom pregj., u prilogu sadašnjega vr. i u zapovjednom: kùpùjêm, kùpùjêš, kùpùjê, kùpùjêmo, kùpùjête, kùpùjû; kùpovâh, kùpovâše, kùpovâše, kùpovâsno, kùpovâste, kùpovâhu; kùpùjûći; kùpùj, kùpùjmo, kùpùjte.

U 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mijenja se akc. na " i posljednji slog dobija ^: kùpovâ; — tako i u drugom pridjevu: kùpovân, kùpovâno; — isto biva i u prvom pridjevu, gdje i posljednji slog od osnove takogjer dobija ^, koji u padežima koji nemaju za se nastavka otpada: kùpovao, kùpovâla.

U ostalijem oblicima ostaje ^ kako je u infinitivu: kupòvah, kupòvasmo, kupòvaste, kupòvaše; kupòvâv, kupòvâvši.

U složenijeh ostaje ^ gdje je u prostijeh: nakupòvati; nakùpùjêm, nakupòvah, nakùpùjte. A gdje je u prostijeh " ondje prelazi taj akc. naprijed na najdalji slog: nâkupovâ; nâkupovao, nâkupovâla; pòkupovâno.

Taki su glagoli: banòbati; bikòvati; blagòvati, na- se; bogòvati; bolòvati, iz-, od-; brodòvati¹; veljòvati; vilòvati; vjekòvati, iz-, pro-; vojèvati, do-; vragòvati; vrbòvati; gladòvati; goðòvati; gozbòvati; gostòvati; grehòvati; danòvati; daròvati, po-; djevòvati; dobòvati; drugòvati; dugòvati; duhòvati; živòvati, po-²; žigòvati; zimòvati; knezòvati; kraljèvati; kumòvati; kupòvati, na-, po-; lastòvati; ludòvati, na- se; menòvati se; miròvati; mladòvati, na- se; momkòvati; mudròvati; nevòvati; pašòvati; piròvati; plahòvati; popòvati; poslòvati, iz-; putòvati; redòvati; robòvati; rukòvati; snahòvati; sramòvati se; srbòvati; sužnjèvati; tamnòvati; tvrdòvati; trgòvati; turkòvati; tugòvati; hladòvati; emilòvati; čvaròvati; šuròvati; — i koji su samo složeni u običaju: obukòvati; zapitòvati³, pri-, u-.

79. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ^ u infinitivu na prvom: dèsetkovati.

Akcenat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. u prvom pregj. vr.: dèsetkùjêm; dèsetkovâh; dèsetkovah itd.; a u pomenuta dva lica mijenja se na " i posljednji slog osnove dobija ^: bõžicòvâ. U složenijeh prelazi akc. " na prvi slog: izobilovâ.

¹ Nar. pjes. I. 215.

² Šćep. mal. 55.

³ P. Petrović Njeguš, gor. vijen. 106.

Taki su glagoli: àrgatovati; àšikovati; bàrjamovati; bòžićovati; vàragovati; vlàdikovati; dèsetkovati; dòlikovati; dòručkovati; jàdikovati; jàšikovati; kàštigovati; kònakovati; kòristovati, o- se; kòrotovati; kùlukovati; nàzadovati; nàpredovati; nàšljedovati; òbiloovati, iz-; òbjedovati; òdlikovati; òrtakovati; òčitovati; pòkladovati; pòpaskovati; pòsjedovati; pòtrebovati; prèdikovati; pòkladovati; sàvjetovati¹, po-; sùvatovati; ùzrokovati; ùskrsovati; čèstitovati; šègrtovati.

80. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. ` u infinitivu na trećem slogu: gospòdovati.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 78, te se ovi glagoli izjednačuju sa složenima pod 78: gospòdujêm, gospòdujêš, gospòdujê, gospòdujêmo, gospòdujête, gospòdujû; gospòdovâh, gospòdovâše, gospòdovâše, gospòdovâsmo, gospòdovâste, gospòdovâhu; gospòdujûci; gospòdûj; gospòdovâh, gòspodová, gòspodovâsmo; gòspodovao, gòspodovála; gospòdovâši.

Taki su glagoli: bečàròvati, gospòdovati, junakòvati², kirdžòvati, obidòvati, panduròvati, samocòvati, sirotòvati, sramotòvati, starješòvati, timaròvati, suhotòvati, hajdukòvati.

81. Kad je prostijem osnova od pet slogova i akc. ` u infinitivu na prvom: ùčiteljovati.

Akcentat ostaje bez promjene osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: ùčiteljujêm, ùčiteljovâh, ùčiteljovah, ùčiteljûj itd.; a u rečena dva lica mislim da se mijenja na ` i posljednji slog osnove dobija ^: ùčiteljovâ.

Taki su glagoli: bùljubašovati, ùčiteljovati, hàrambašovati.

82. Kad je prostijem osnova od pet slogova i akc. ` u infinitivu na drugom: čemèrikovati.

Akcentat ostaje bez promjene: čemèrikujêm; čemèrikovah; samo u 2. i 3. licu prvoga pregj. vr. mislim da se mijenja na ` te prelazi na prvi slog, pa i posljednji slog osnove dobija ^: čemèrikovâ.

Osim napomenutoga glagola nema više takovijeh.

83. Kad je prostijem osnova od pet slogova i akc. ` u infinitivu na četvrtom: prijateljòvati.

Akcentat se mijenja i ostaje kao u onijeh pod 80: prijatèljujêm; prijatèljovâh, prijatèljovâše, prijatèljovâše, prijatèljovâsmo,

¹ u Vuka nema toga prostoga nego sàvjetovati.

² P. Petrović Njeguš, Šćep. mal. 33.

prijateljovâste, prijateljovâhu; prijateljûj; prijateljujûći; prijateljovah, prijateljovâ, prijateljovasmo, prijateljovaste, prijateljovaše; prijateljovao, prijateljovála.

Osim pomenutoga glagola nema više takovijeh.

84. Kad je prostijem osnova od tri sloga i akc. " u infinitivu na prvom: vjêrovati.

Akcent ostaje bez promjene, a 2. i 3. lice jed. prvoga pregj. vr. i prvi pridjev imaju i na posljednjem slogu osnove ^, koji u rečenom pridjevu otpada u padežima koji za se nemaju nastavka: vjêrûjêm; vjêrovah, vjêrovâ, vjêrovasmo, vjêrovaste, vjêrovaše; vjêrovâh, vjêrovâše, vjêrovâše, vjêrovâsmo, vjêrovâste, vjêrovâhu; vjêrûj; vjêrûjûći; vjêrovao, vjêrovâla; vjêrovâno.

U složenijeh otpada " sa sloga na kom je u prostijeh, pa na prvi slog pred njim dolazi " osim 2. i 3. lica jed. prvoga pregj. vr.: pòvjerovati; pòvjerûjêm; pòvjerovah; pòvjerovao, pòvjerovála; a u rečena dva lica dolazi " na najdalji slog naprijed: pòvjerovâ.

Taki su glagoli: ârtovati; vjêrovati, po-, s-; gâzdovati; žêljkovati; jâdovati; klikovati; kmêtovati; ljêtovati; mêntovati; mîlovati, za-, o-, po-, s-; mîlovati, iz-, na-; njêgovati, na-, po-; pòštovati; prâznovati; râdovati, za- se, ob-, raz- se; râtovati; svâdbovati; svâtovati; svêtkovati; svjêtovati, u- se; sîlovati, u-; sjêtovati; spâsovati; tîlkovati, iz-; trêbovati; cârovati; cêtovati; štîkovati; — i koji su samo složeni u običaju: svrstovati, ôžalovati, sâžalovati, zârajdovati se.

85. Kad je prostijem osnova od četiri sloga i akc. " u infinitivu na prvom: vòjvodovati.

Akcent ostaje kao u onijeh pod 84: vòjvodujêm; vòjvodovah, vòjvodovâ; vòjvodovâh, vòjvodovâše; vòjvodûj itd.

Taki su glagoli: vòjvodovati, gòdinovati, zlàmenovati, lmeno-
vati, kâmenovati, pâljetkovati, pâmetovati, prštenovati, sùbašovati.

86. Kad je u prostoga osnova od četiri sloga i u infinitivu na prvom slogu ^ i na drugom slogu ^: pîjânčovati.

Akcent ostaje bez promjene, samo u 2. i 3. licu jed. prvoga pregj. vr. mislim da se " mijenja na " i posljednji slog osnove dobija ^: pîjânčovâ.

Osim pomenutoga taki je glagol još samo lèvêntovati.

Iz svega što se doкле pokazalo izlaze ova pravila za akcente u oblicima glagolskim pojedince:

U neodregjenom.

a. U neodregjenom dolazi akc. ' u glagola s osnovom od jednoga sloga (vidi pod br. 1), od dva (7, 18, 22, 42, 57), od tri (8, 19, 23, 24, 43, 44, 58, 59, 72), od četiri (9, 25, 26, 45, 60, 73, 74) i od pet (27, 46, 75); dolazi i mjesto drugoga akcenta u glagola prve vrste, kojima se u tom obliku osnova na svoj način preinačuje (2, 5); u posljednjih se glagola kad su složeni mijenja ' na ^.

I akc. ^ dolazi u neodregjenom u glagola s osnovom od jednoga sloga (2, 4), od dva (10, 15, 20, 30, 49, 61, 71, 77), od tri (11, 12, 21, 31, 32, 50, 51, 62, 63, 78), od četiri (13, 33, 34, 35, 52, 64, 65, 79, 80) i od pet slogova (66, 81, 82, 83).

Akc. ^ dolazi u neodregjenom u glagola s osnovom od jednoga sloga ali samo skraćenoga od dva (47), od dva (28, 48) i od tri (29, 76).

Akc. " dolazi u neodregjenom u glagola s osnovom od jednoga sloga (3, 4, 6, 16, 36, 53, 67, 69), od dva (14, 17, 37, 54, 68, 70), od tri (38, 55, 84) i od četiri (39, 85).

Akc. ' sa ^ dolazi u neodregjenom u glagola s osnovom od tri sloga (40, 56) i od četiri (86).

Akc. " sa ^ dolazi u neodregjenom samo u glagola s osnovom od tri sloga (41).

b. Ti akcenti dolaze u infinitivu na ovim slogovima po broju njihovu u osnovi:

Akc. ' dolazi, kad je osnova od jednoga sloga, na tom jednom (1, 2, 5 u glagolu prve vrste); — kad je osnova od dva sloga, na prvom (7, 18, 22, 42, 57) i to u glagola druge vrste, treće vrste drugoga razdjela, četvrte vrste, pete vrste prvoga i drugoga razdjela); — kad je osnova od tri sloga, na prvom (19, 23, 43, 58, u glagola treće vrste drugoga razdjela, četvrte vrste prvoga i drugoga razdjela) i na drugom (8, 24, 44, 59, 72 u glagola druge vrste, četvrte, pete prvoga i drugoga razdjela i šeste vrste); — kad je osnova od četiri sloga, na prvom (73 u glagola šeste vrste), na drugom (25 u glagola četvrte vrste) i na trećem (9, 26, 45, 60, 74 u glagola druge vrste, četvrte, pete prvoga i drugoga raz-

djela i šeste); — kad je osnova od pet slogova, na četvrtom (27, 46, 75 u glagola četvrte vrste, pete prvoga razdjela i šeste).

Akc. [˘] dolazi na svijem tijem slogovima, i kad je osnova od pet slogova još na nekima; kad je osnova od jednoga sloga, dolazi na njemu (2, 4 u glagola prve vrste); — kad je osnova od dva sloga, na prvom (10, 15, 20, 30, 49, 61, 71, 77 u glagola druge vrste, treće oba razdjela, četvrte, pete sva tri razdjela i šeste); — kad je osnova od tri sloga, na prvom (12, 31, 50, 62 u glagola druge vrste, četvrte, pete vrste prvoga i drugoga razdjela), i na drugom (11, 21, 32, 51, 63, 78 u glagola druge vrste, četvrte, pete prvoga i drugoga razdjela, i šeste vrste); — kad je osnova od četiri sloga, na prvom (33, 79 u glagola četvrte i šeste vrste), na drugom (13, 34, 64 u glagola druge vrste, četvrte i pete vrste drugoga razdjela) i na trećem (35, 52, 65, 80 u glagola četvrte vrste, pete prvoga i drugoga razdjela i šeste vrste); — kad je osnova od pet slogova, na prvom (81 u glagola šeste vrste), na drugom (82 u glagola šeste vrste), na trećem (66 u glagola pete vrste drugoga razdjela) i na četvrtom (83 u glagola šeste vrste).

Akc. ^ˆ dolazi kad je osnova od jednoga sloga, na njemu (47); kad je osnova od više slogova samo na prvom (28, 29, 48, 76 u glagola četvrte vrste i pete prvoga razdjela i šeste vrste).

Akc. [˝] dolazi kad je osnova od jednoga sloga, na njemu (3, 4, 6, 16, 36, 53, 67, 69 u glagola prve vrste, treće vrste drugoga razdjela, četvrte vrste, pete vrste prvoga, drugoga i trećega razdjela), a kad je od više slogova, samo na prvom (14, 17, 37, 38, 39, 54, 55, 68, 70, 84, 85 u glagola druge vrste, treće drugoga razdjela, četvrte vrste, pete vrste prvoga i drugoga i trećega razdjela i šeste vrste).

Akc. [˘] sa ^ˆ dolazi kad je osnova od tri sloga, prvi na prvom a drugi na drugom (40, 56 u glagola četvrte vrste i pete prvoga razdjela), kad je od četiri sloga, opet prvi na prvom a drugi na drugom (86 u glagola šeste vrste).

Akc. [˝] sa ^ˆ dolazi kad je osnova od tri sloga, prvi na prvom a drugi na drugom slogu (41 u glagola četvrte vrste).

U sadašnjem.

a. Kad je u ncdregjenom akc. [˘].

Kad taj akcenat u infinitivu stoji na pretposljednem slogu osnove, onda se u sadašnjem vr. mijenja na ^ˆ, i ako u osnovi ima

više od dva sloga, onda na najbližem slogu pred slogom na kom ova promjena biva dolazi još ' : 7, 8, 9, 22 a., 24, 26, 27, 42, 44, 45, 46, 57, 59, 60.

U glagola treće vrste i nekih četvrte vrste, kojima je osnova od dva sloga, premda im je u infinitivu akc. ' na pretposljednem slogu osnove, nema rečene promjene nego ostaje kako je u infinitivu: 18, 22 b.

Glagoli pete vrste prvoga razdjela s ovijem akcentom na pretposljednem slogu osnove, imajući u trećem licu mn. i osnovu cijelu i umetak, ne mijenjaju u tom licu akcenta, nego im ostaje kao u infinitivu: 42, 44, 45, 46.

Kad stoji u infinitivu na kom drugom slogu, onda nema rečene promjene, dakle ni onda kad je osnova od jednoga sloga pa na njoj stoji, nego ostaje kako je u infinitivu: 1, 19, 23, 25, 43, 58, 73.

Megju izuzetke moglo bi se pomisliti da idu i glagoli šeste vrste koji imaju u infinitivu akc. ' na pretposljednem slogu osnove (n. p. kazivati; djeverivati; okolomaćivati 72, 74, 75) pa opet u sadašnjem vr. nije u njih onake promjene kaka je u ostalijeh. Ali mislim da se oni ne izuzimaju od rečenoga pravila, nego da oni sadašnjim vr. svojim i ne idu ovamo: razlika sadašnjega vremena njihova u akcentu svjedoči da njihovo sadašnje vrijeme nije od osnove koja ima u infinitivu na pretposljednem slogu ', dakle da infinitiv koji sada imaju nije njihov infinitiv, nego da njima sadašnje vrijeme postaje od osnove koja ima u infinitivu na pretposljednem slogu ', dakle da je pravi njihov infinitiv kazòvati, kojega sada nemaju ali su ga imali u staro vrijeme, pa je od toga staroga načinjen na novo infinitiv drugoga reda kao zakívati od zakòvati, i taj im se novi nametnuo istisnuvši stari. Što se je tako infinitiv promijenio, u tom nije razloga da se misli da se je i sadašnje vrijeme promijenilo, nego je ono ostalo sa svojim akcentom; a kad tijem akcentom ne ide ovamo, spomenuću ga ondje gdje mu je mjesto.

Ni glagoli prve vrste koji za to imaju u infinitivu ' što im se osnova širi ili mjesto suglasnoga završetka dobijaju samoglasni ne idu ovamo sadašnjim vremenom: 2, 5.

b. Kad je u neodregjenom akc. `.

I taj se akcenat mijenja u sadašnjem vremenu samo onda kad u neodregjenom stoji na pretposljednem slogu osnove, a i u

nekih glagola kojima je osnova od jednoga sloga; a mijenja se na " tako da ako pred njim ima još koji slog onda otpada " pa naprijed na najbliži slog dolazi : 2 b., 4, 10, 11, 20 b., 30 a., 32 a., 35 a., 49 a., 61, 63, 65, 71 a., 77, 78, 80, 83; tu ima glagola svake vrste, svakoga razdjela, osim prvoga razdjela treće vrste; ovamo idu sadašnjim vremenom svojim i glagoli šeste vrste kojima u infinitivu osnova ima ' na pretposljednem slogu: 72, 74, 75.

U nekih glagola prve vrste i treće i četvrte i pete prvoga i drugoga razdjela, ako i imaju ovaj akcenat u infinitivu na rečenom slogu, opet u sadašnjem nema rečene promjene nego akcenat ostaje kao u infinitivu: 2, 15, 20 a., 21, 30 b., 32 b., 35 b., 49 b., 51, 52, 71 b.

Ali izmegju ovijeh glagola koji se izuzimaju opet neki kad su složeni potpadaju pod rečeno pravilo, te akcenat mijenjaju kao i ostali: 30 b., 32 b.

Glagoli pete vrste prvoga razdjela s ovakim akcentom, koji ga u sadašnjem vremenu mijenjaju, ne mijenjaju ga u 3. licu mn. imajući u tom licu i osnovu cijelu i unetak, nego im ostaje u tom licu akcenat kao u infinitivu: 49 a.

Koji imaju u infinitivu ovaj akc. na rečenom slogu osnove, pa ga u sadašnjem vr. ne mijenjaju, oni u 1. i 2. licu mn. odbacuju taj akcenat, pa na drugom slogu, na umetku, dobijaju ' : 20 a., 21, 30 b., 32 b., 35 b., 49 b., 51, 52; izmegju njih oni koji su prve vrste i druge prvoga razdjela mogu biti i bez te promjene i s njom: 2, 15.

Kojima ne stoji akcenat u infinitivu na pretposljednem slogu nego na kom drugom, njima ostaje u tom obliku akcenat bez promjene kako je u infinitivu: 12, 13, 31, 33, 34, 50, 62, 64, 66, 79, 81, 82.

c. Kad je u neodredjenom ".

Koji glagoli u infinitivu imaju taj akcenat, njima gotovo svjema ostaje on i u sadašnjem vremenu, pa kad su složeni otpada im taj akcenat te naprijed na najbliži slog dolazi ", osim onijeh prve vrste sa samoglasnijem na kraju osnove, koji složeni mjesto " dobijaju " na prvom slogu: 3 a., 4, 6, 14, 16 (mĕljēm), 17, 37, 38, 39, 54, 55, 67 (šāljēm), 68, 69, 70, 84, 85.

Mijenja se akcenat na ' u nekih prve vrste: 3 b.; — a u nekih pete vrste trećega razdjela na " : 69. — Ovamo idu sadaš-

njim vremenom glagoli prve vrste koji za to imaju u infinitivu ´ što im se osnova širi ili mjesto samoglasnoga završetka ima suglasni; koji izmegju njih u ovom obliku ima u osnovi samoglasno, na njemu ima ´: 5 b.

U svijeh koji u ovom obliku ne imaju u osnovi vokala ili ga slijevaju s umetkom dolazi na umetku ^: 5 b., 6 a. b., 4, 16, 36, 53, 67, 69; ali koji izmegju njih u 3. licu mn. ne slijevaju samoglasnoga od osnove s umetkom, njima ostaje u tom licu ´: 4, 53. Izmegju njih oni kojima se krajnje samoglasno od osnove slijeva s umetkom, kad su složeni, dobijaju sprijeda na najbližem slogu ´: 4, 16, 36, 53; a ostali dobijaju na prvi slog ´: 5 b., 6 a. b., 67, 69.

d. Kad je u neodregjenom ^.

U sadašnjem vr. nema promjene u akcentu; složeni dobijaju ´ na najbližem slogu pred ^: 28, 29, 47, 48, 76.

e. Kad je u neodregjenom ´ sa ^, ili ´ sa ^, nema promjene u sadašnjem.

U prvom pregjašnjem.

a. Kad je u neodregjenom akc. ´.

U svijeh glagola koji u neodregjenom imaju taj akcenat, osim onijeh prve i četvrte vrste, ostaje u tom obliku u svijem licima akcenat bez promjene kako je u infinitivu: 7, 8, 9, 18, 19, 42, 43, 44, 45, 46, 57, 58, 59, 60, 72, 73, 74, 75.

A u glagola prve i četvrte vrste, koji u infinitivu imaju ovaj akcenat, mijenja se u ovom obliku u 2. i 3. licu jed. ´ na ^ tako da u onijeh četvrte vrste dobija i posljednji slog osnove ^, a u svijeh ako pred slogom na kom se ´ promijenio na ^ ima još koji slog dolazi naprijed na prvi slog ´: 1, 22 a. b., 23, 24, 25, 26, 27. — U ostalijem licima ostaje i u tijeh glagola akc. kako je u infinitivu. — Tako je i u glagola prve vrste koji u infinitivu šireći osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imajući samoglasni imaju ´, samo što oni i u prvom licu jed. a kad su složeni i u sva tri lica množine mijenjaju ´ na ^ kao i u infinitivu, i tada i u sva ta četiri lica na najbližem slogu pred ^ dobijaju ´: 2, 5. — U glagola druge vrste, kad ovaj oblik imaju po prvoj vrsti, ostaje u jednijeh ovaj akcenat u ovom obliku u svijem licima a u drugih se mijenja u svijem licima na ´: 7.

b. Kad je u neodregjenom akc. `.

I ovaj akcenat kad stoji u neodregjenom mijenja se u ovom obliku u 2. i 3. licu jed., i to na " tako da osim glagola prve vrste ostali i na posljednjem slogu osnove dobijaju ^, i ako pred slogom na kom rečena promjena biva ima još koji, akc. " prelazi na prvi. To biva u glagola prve vrste (osim nekih): 2 a., u svih druge vrste: 10, 11, 12, 13, u nekih treće vrste drugoga razdjela: 20, u svih četvrte vrste: 30 a. b., 31, 32 a. b., 33, 34, 35 a. b., u svih pete vrste prvoga razdjela: 49, a. b., 50, 51, 52, gotovo u svih iste vrste drugoga razdjela: 61, 62, 63, 64, 65, 66, u svih iste vrste trećega razdjela: 71, u svih šeste vrste: 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83.

Nema ove promjene nego ostaje kako je u infinitivu u nekih prve vrste: 2 b., 4, u glagola druge vrste kad taj oblik imaju po prvoj vrsti: 10, u onijeh treće vrste prvoga razdjela: 15, u najviše onijeh iste vrste drugoga razdjela: 20, 21, i u nekih pete vrste drugoga razdjela: 61.

Ali i od ovijeh u kojih nema promjene neki kad su složeni imaju je: 61 b.

Osim pomenuta dva lica u ostalijem ostaje u svih akc. bez promjene kako je u infinitivu.

c. Kad je u neodregjenom ".

U svih ostaje kako je u infinitivu osim 2. i 3. lica jed.; — a u nekih ni u ta dva lica nema promjene, nego kad su složeni gube " pa naprijed na najbližem slogu dobijaju `: 3 a., 4, 6, 10 (na kraju), 14 (na kraju), 16, 17, 36, 67, 69.

U ostalijeh biva promjena u ta dva lica, i to ova: kojima je osnova od jednoga sloga (osim gornjih) i svršuje se na samoglasno, i neki između onijeh prve vrste kojima se osnova svršuje na suglasno, mijenjaju u rečena dva lica " na ^, i kad su složeni dobijaju još i na prvom slogu ": 3 b., 4, 53, 69. — Ostalima svjema ostaje istina ", ali i posljednji slog osnove dobija ^ i kad su složeni prelazi " na prvi slog: 14, 37, 38, 39, 54, 55, 68, 70, 84, 85.

d. Kad je u neodregjenom ^.

I taj akcenat kad je u infinitivu ostaje u ovom obliku osim 2. i 3. lica jedn., i u složenijeh dolazi pred njim na najbliži slog `: — a u pomenuta dva lica istina akc. ostaje opet bez promjene, ali i posljednji slog dobija ^ i u složenijeh dolazi još i na prvi slog ": 28, 29, 47, 48, 76.

e. Kad je u neodregjenom ` sa ^.

Ostaje bez promjene u svijem licima osim 2. i 3. lica jed.; a u ta dva lica mijenja se ` na ` i posljednji slog osnove dobija ^ i u složenijih prelazi ` na prvi slog: 40, 56, 86.

f. Kad je u neodregjenom ` sa ^.

Akcentat ostaje u svijem licima osim 2. i 3. jed. bez promjene, i u složenijih otpada ` pa naprijed na najbliži slog dolazi `; ali u 2. i 3. licu jed. dobija i posljednji slog ^, i u složenijih prelazi ` na prvi slog: 41.

U drugom pregjašnjem.

U tom je obliku u svijeh glagola isti akcentat koji je u sadašnjem vr.; u kojih se dakle u sadašnjem vr. mijenja akc., mijenja se i u ovom obliku na isti način, a u kojih se ne mijenja u sadašnjem vr., ne mijenja se ni u ovom nego ostaje kako je u infinitivu.

Glagoli šeste vrste koji u infinitivu imaju ' na pretposljednjem slogu osnove, imajući ovaj oblik od osnove od koje imaju infinitiv, a ne od one od koje imaju sadašnje vrijeme, kao i mnogi drugi, imaju u ovom obliku istu promjenu u akcentu koja biva u ostalijeh glagola s takim akcentom.

Kad se ' mijenja, vidi br. 7, 8, 9, 22 a., 24, 26, 27, 42, 44, 45, 46, 57, 59, 60, 72, 74, 75; a kad se ' ne mijenja vidi 1, 18, 19, 22 b., 23, 25, 58, 73.

Kad se ` mijenja, vidi 2 b., 4, 10, 11, 20 b., 30 a., 32 a., 35 a., 49 a., 61, 63, 65, 71 a., 77, 78, 80, 83; a kad ostaje bez promjene vidi 2, 12, 13, 15, 20 a., 21, 30 b., 31, 32 b., 33, 34, 35 b., 49 b., 50, 51, 52, 62, 64, 71 b., 79, 81, 82.

Kad ` ostaje bez promjene, vidi 3 a., 4, 6, 14, 16, 17, 37, 38, 39, 54, 55, 67, 68, 69, 70, 84, 85; a kad se ` mijenja vidi 3 b., 4, 6 a. b., 16, 36, 53, 67, 69, i u kojih se ovaj akcentat zamjenjuje u infinitivu akcentom ': 5 b.

Kako ^ ostaje bez promjene vidi 28, 29, 47, 48, 76.

Kako ` sa ^, ` sa ^ ostaje bez promjene vidi 40, 41, 56, 86.

U zapovjednom.

a. Kad je u neodregjenom akcentat '.

U kojih je glagola u tom obliku nastavak njegov cio (i), njima ostaje u tom obliku kao u infinitivu: 1, 7, 8, 9, 18, 19, 22 a. b., 23, 24, 25, 26, 27, 57, 58, 59, 60.

A u kojih od rečenoga nastavka biva *j*, u njih se akcenat mijenja kao u sadašnjem vr., ako se u sadašnjem vr. mijenja: 42, 44, 45, 46; — ako li se u sadašnjem vr. ne mijenja, ostaje bez promjene i u ovom obliku: 43, 73; — a i u jednih i u drugih dobija i posljednji slog osnove $\hat{}$.

Glagoli šeste vrste koji u infinitivu imaju ' na pretposljednem slogu osnove, ne idu ovamo ovijem oblikom kao ni sadašnjim vremenom: 72, 74, 75; ne idu ovamo ovijem oblikom ni oni glagoli prve vrste koji u infinitivu šireći osnovu ili mjesto suglasnoga završetka njezina imajući samoglasni imaju ': 5.

b. Kad je u neodregjenom $\hat{}$.

I ovaj akc. ostaje u ovom obliku bez promjene gotovo u svih glagola koji u tom obliku imaju nastavak njegov cio (*i*): 2 a. b., 4, 10, 11, 12, 13, 20 a. b., 21, 30 a. b., 31, 32 a. b., 33, 34, 35 a. b., 61 a. b., 62, 63, 64, 65, 66, 71.

A mijenja se na " samo u nekih prve vrste i u onijeh treće vrste drugoga razdjela u kojih krajnji glas od osnove glasi *a*: 2 b., 20.

A u kojih u tom obliku od nastavak biva *j*, ako im je osnova u tom obliku od jednoga sloga, mijenjaju na tom slogu akcenat na $\hat{}$: 4, 30 b., 71 a. b., 77; — ako li osnova ima više od jednoga sloga, mijenjaju akcenat kao u sadašnjem vr., ako ga u sadašnjem vr. mijenjaju, i posljednji slog osnove dobija $\hat{}$: 49 a., 78, 80, 83; ovamo idu ovijem oblikom i glagoli šeste vrste koji u infinitivu imaju ' na pretposljednem slogu osnove: 72, 74, 75; ako li u sadašnjem vr. ne mijenjaju akcenta, ostaje im i u ovom obliku kako je u infinitivu, i opet posljednji slog osnove dobija $\hat{}$: 15, 49 b., 50, 51, 52, 79, 81, 82, 86.

c. Kad je u neodregjenom $\hat{}$.

Koji u sadašnjem vr. mijenjaju " na ', mijenjaju ga tako i u ovom obliku: 3 b.

Glagoli pete vrste trećega razdjela, koji u ovom obliku imaju cio nastavak (*i*), mijenjaju u ovom obliku akcenat na $\hat{}$: 69; a tako i ostali kojima je osnova u infinitivu od jednoga sloga svršujući se na samoglasno *a* u ovom se obliku svršuje na suglasno i megju svoja suglasna dobija samoglasno: 6 a. b., 16, 67; tako je i u glagola prve vrste koji u infinitivu ima ' što mu u infinitivu osnova mjesto suglasnoga završetka ima samoglasni, i u ovom obliku ima u osnovi samoglasno: 5 b.

Ostalima koji u ovom obliku imaju cio nastavak ostaje " kao u infinitivu: 3 a., 4, 6 a., 14, 16, 17, 36, 37, 38, 67, 68; tako i u glagola prve vrste koji u infinitivu za to imaju ' što im se osnova širi ili mjesto suglasnoga završetka ima samoglasni a u ovom obliku ostaje bez samoglasnoga: 5 b.

A koji u ovom obliku imaju od nastavka samo j, oni ako im je osnova od jednoga sloga dobijaju na nju ^: 4, 53, 70; ako li im osnova ima više od jednoga sloga, ostaje akc. " i posljednji slog osnove dobija ^: 54, 55, 84, 85.

d. Kad je u neodregjenom ^.

Akcent ostaje kako je u neodregjenom kad je nastavak u ovom obliku cio (i): 28, 29; — a kad od njega biva j, i onda ostaje ^ gdje je u infinitivu, i ako ima više slogova, dobija i posljednji slog osnove ^: 47, 48, 76.

e. Kad je u neodregjenom " sa ^ ili " sa ^.

Akcent ostaje kako je u infinitivu, i kad je u ovom obliku od osnove samo j, dolazi i na posljednji slog od osnove ^: 40, 41, 56, 86.

U prvom pridjevu.

a. Kad je u neodregjenom '.

Akcent ' ostaje u ovom obliku bez promjene kako je u neodregjenom, samo u padežu koji nema za se nastavka u glagola prve vrste kojima ostaje osnova cijela i u onijeh druge vrste koji taj oblik imaju po prvoj vrsti mijenja se na ^, a kojima se osnova krnji, na ": 1, 7, 8, 9, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 27, 42, 43, 44, 45, 46, 57, 58, 59, 60, 72, 73, 74, 75. — Glagoli prve vrste kojima se osnova u infinitivu širi ili mjesto suglasnoga završetka ima samoglasni, te imaju ', ne idu ovamo.

b. Kad je u neodregjenom ^.

Neki izmegju glagola treće, pete i šeste vrste, koji u osnovi imaju na kraju a i u infinitivu na pretposljednem slogu osnove ^, mijenjaju taj akcent na " tako da i posljednji slog osnove dobija ^, i ako u osnovi ima više od dva sloga, akc. " prelazi naprijed na prvi: 20, 51, 52, 61 a., 71 a. b., 77, 78, 80, 83.

U ostalijeh ostaje kako je u neodregjenom, i izmegju njih oni koji su prve vrste i koji su druge vrste kad taj oblik imaju po prvoj vrsti, u padežima koji nemaju za se nastavka mijenja se " na ": 2, 10, 11, 12, 13, 15, 20, 21, 30 a. b., 31, 32 a. b., 33, 34, 35 a. b., 49 a. b., 50, 61 b., 62, 63, 64, 65, 66, 79, 81,

82. — Ali i izmegju ovijeh neki kad su složeni mijenjaju u ovom obliku akcenat kao oni prvi: 49 a. b., 61 b.

c. Kad je u neodregjenom `.

Gotovo u svijeh ostaje kao u neodregjenom, i glagoli šeste vrste dobijaju i na pošljednjem slogu osnove ^: 3 a. b., 4, 6 a. b., 14, 16, 17, 36, 37, 38, 39, 53, 54, 55, 67, 68, 69, 70, 84, 85.

Neki izmegju onijeh prve vrste i pete trećega razdjela, kojima je osnova od jednoga sloga i svršuje se na samoglasno, mijenjaju u ovom obliku akcenat na ', osim padeža koji nema za se nastavka, te se u njemu opet mijenja na ^; u njih složenijeh mijenja se ' na ^ a naprijed na prvi slog dolazi ^, a tada u padežu koji nema za se nastavka ostaje samo na prvom slogu ` a ^ otpada: 4, 69. Tako biva i u glagola prve vrste koji u infinitivu šireći osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imajući samoglasni imaju ': 2, 5.

d. Kad je u neodregjenom ^.

Ostaje u ovom obliku kako je u infinitivu.

e. Kad je u infinitivu ` sa ^ ili ` sa ^.

Ti akcenti ostaju u ovom obliku kako su u infinitivu.

U drugom pridjevu.

a. Kad je u neodregjenom '.

Kad taj akcenat stoji u neodregjenom na pretpošljednjem slogu osnove, mijenja se kao u sadašnjem vremenu na ^ a tada oni pete i šeste vrste dobijaju i na pošljednjem slogu osnove ^, i ako pred slogom na kom se ' promijeni na ^ ima još koji, dolazi na nj ^: 7, 8, 9, 22 a., 24, 26, 27, 42, 44, 45, 46, 57, 59, 60, 72, 74, 75.

U kojih glagola, ako im i stoji u neodregjenom ovaj akcenat na pretpošljednjem slogu, opet u sadašnjem vr. nema promjene, nema je ni u ovom obliku, kojega oni najviše neprelazni budući gotovo ni imati ne mogu: 18, 22 b.¹

Koji u neodregjenom imaju ovaj akcenat na kom drugom slogu osnove a ne na pretpošljednjem, u njih se ne mijenja u ovom obliku, kao što se ne mijenja ni u sadašnjem vr., nego ostaje kako je u infinitivu; tako ostaje i u glagola prve vrste s osnovom

¹ Ipak izmegju ovijeh glagoli oni četvrte vrste kad bi imali ovaj oblik, mislim da bi akcenat promijenili kao i ostali, ako ga u sadašnjem vr. i ne mijenjaju, n. p. trübljeno.

od jednoga sloga i s ovijem akcentom na njoj: 1, 19, 23, 25, 43, 58, 73.

Ovamo ne idu ovijem oblikom glagoli prve vrste koji u infinitivu šire osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imaju samoglasni, te imaju akc. '.

b. Kad je u neodregjenom '.

Koji u neodregjenom imaju ovaj akcenat na pretposljednem slogu, oni ga gotovo svi mijenjaju u ovom obliku, mijenjali ga u sadašnjem vr. ili ne mijenjali, i to na ovaj način: glagoli druge i četvrte vrste mijenjaju ' na " tako da oni druge vrste dobijaju i na posljednjem slogu osnove ^, a svjema kad u osnovi ima više od dva sloga otpada " pa naprijed na najbliži slog golazi ': 10, 11, 30 a. b., 32 a. b., 35 a. b.; — a glagoli pete i šeste vrste i oni treće vrste koji u osnovi imaju na kraju a, mijenjaju ' na " tako da svjema i posljednji slog osnove dobije ^, i kad u osnovi ima više od dva sloga, onda akc. " prelazi na prvi slog: 20, 49 a. b., 51, 52, 61 a. b., 63, 71 a. b., 77, 78, 80, 83.

Glagolima prve vrste s osnovom od jednoga sloga i s ovijem akcentom na njemu u neodregjenom ostaje akcenat na istom slogu i u ovom obliku u padežu koji nema za se nastavka, ali u drugim padežima prelazi natrag na drugi slog: 2; tako može biti da je i u glagola treće vrste osim napomenutih: 15, 20, 21.

Koji na drugom kom slogu a ne na pretposljednem od osnove imaju u neodregjenom ovaj akcenat, u njih ostaje bez promjene, samo oni druge i pete i šeste vrste dobijaju još i na posljednjem slogu osnove ^: 12, 13, 31, 33, 34, 50, 62, 64, 66, 79, 81, 82.

c. Kad je u neodregjenom ".

Kojima je osnova od jednoga sloga niti u ovom obliku dobijaju koji slog više osim padežnih nastavaka, oni mijenjaju u ovom obliku akcenat na ^, pred kojim u složenijeh dolazi na krajnji slog ": 4, 6 a. b., 16, 53, 67, 69. Tako je i u onijeh glagola prve vrste, koji u infinitivu šire osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imaju samoglasni, pa za to i akcenat ': 2, 5.

U kojih je osnova od jednoga sloga i svršuje se na samoglasno, ali u tom obliku dobijaju jedan slog osim padežnih nastavaka, oni mijenjaju akcenat na ^, koji u padežu koji nema za se nastavka ostaje na istom slogu, a u ostalijem padežima prelazi natrag na drugi slog: 4, 6 a. b., 16.

U ostalijeh glagola ostaje akc. ` , a tada glagolima druge i pete i šeste vrste dolazi i na posljednji slog osnove ^ , a u svih kad su složeni otpada ` pa naprijed na najbliži slog dolazi ` : 3 a. b., 14, 17, 37, 38, 39, 54, 55, 68, 70, 84, 85.

d. Kad je u neodregjenom ^.

Taj se akcenat u ovom obliku ne mijenja, samo u glagola pete i šeste vrste dobija i posljednji slog osnove ^ : 28, 29, 47, 48, 76.

e. Kad je u infinitivu ` sa ^ ili ` sa ^.

U takih glagola ostaju akcenti kako su u infinitivu, samo oni pete i šeste vrste dobijaju i na posljednjem slogu osnove ^ : 40, 41, 56, 86.

U prilogu sadašnjega vremena.

Taj je oblik nastavcima svojim odregjeni prvi pad. jed. muškoga roda, neodregjeni prvi pad. ženskoga, i odregjeni i neodregjeni prvi pad. mn. muškoga roda. Za to bih rekao da mu se akcenat još koleba, te ga ima u nekih glagola kao odregjen, u nekih kao neodregjen a u nekih može biti i ovako i onako. Gdje sam se sumnjao, držao sam se akcenta koji bi mu odregjenu pripadao.

a. Kad je u infinitivu '.

U svih takih glagola ostaje akcenat u ovom obliku kako je u infinitivu. Glagoli šeste vrste s tijem akcentom na pretposljednem slogu u infinitivu ne idu ovamo ovijem oblikom, kao što ne idu ni sadašnjim vremenom. Ovamo ne idu ovijem oblikom ni oni glagoli prve vrste koji u infinitivu šireći osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imajući samoglasni imaju '.

b. Kad je u infinitivu `.

U kojih se glagola taj akcenat mijenja u sadašnjem vr., mijenja se i u ovom obliku: 2 b., 4, 10, 20 b., 30 a., 32 a., 61, 63, 65, 71 a., 77, 80, 83. Ovijem oblikom idu ovamo i glagoli šeste vrste s akcentom ' u infinitivu na pretposljednem slogu osnove : 72, 74, 75.

Glagoli pete vrste prvoga razdjela koji u sadašnjem vremenu mijenjaju akc., ali ga u 3. licu mn. ne mijenjaju, ne mijenjaju ga ni u ovom obliku: 49 a.

Koji ga u sadašnjem vr. ne mijenjaju, ne mijenjaju ga ni ovdje: 15, 21, 30 b., 32 b., 35 b., 49 b., 51, 52, 71 b.

Ali glagoli treće vrste drugoga razdjela s osnovom od dva sloga i s ovijem akcentom na pretposljednem slogu, koji u sadašnjem vr. ne mijenjaju akcenta, mijenjaju ga u ovom obliku tako da otpada pa na drugi slog dolazi ' : 20 a.

c. Kad je u neodregjenom `.

Koji u sadašnjem vr. taj akcenat mijenjaju mijenjaju ga na isti način i u ovom obliku: 3 b., 6 a. b., 16, 67, 69. Ovamo idu i glagoli prve vrste koji u infinitivu šireći osnovu ili mjesto suglasnoga završetka imajući samoglasni imaju ' : 5.

Koji u sadašnjem vr. mijenjaju ` na ^, ali u 3. licu mn. ne slijevajući samoglasnoga od osnove s umetkom imaju `, oni taj akcenat imaju i u ovom obliku: 4, 53.

U kojih se u sadašnjem vr. ne mijenja ne mijenja se ni ovdje: 3 a., 4, 6, 14, 16, 17, 37, 38, 39, 54, 55, 67, 68, 69, 70, 84, 85.

d. Kad je u neodregjenom ^.

Taj akcenat ostaje bez promjene u ovom obliku.

e. Kad je u infinitivu ` sa ^, ili ` sa ^.

I ti akcenti ostaju u ovom obliku bez promjene.

U prilogu pregjašnjega vremena.

U tom obliku samoglasno koje se nagje pred nastavkom dobija ^, i ako u osnovi pred tijem samoglasnijem ima još koje s kakim mu drago akc. u infinitivu, ostaje i na njemu akcenat kakav je u infinitivu.